

กรอบการพัฒนากาษการเกษตรเชิงพื้นที่
อำเภอวิเชียรบุรี
ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี
จังหวัดเพชรบูรณ์

คำนำ

สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรีมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระดับพื้นที่ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรในระดับจังหวัดและระดับประเทศ ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของภาคการเกษตรที่มีความซับซ้อน ทั้งด้านทรัพยากรธรรมชาติ ระบบการผลิต และโครงสร้างเกษตรกร การดำเนินงานด้านการพัฒนาการเกษตรจึงจำเป็นต้องอาศัยแนวทางที่เป็นระบบ บูรณาการ และตั้งอยู่บนฐานข้อมูลและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ โดยมุ่งเน้นการจัดทำข้อมูล การวิเคราะห์สถานการณ์ การออกแบบและบูรณาการโครงการพัฒนา ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การวางแผนและการดำเนินงานพัฒนาการเกษตรในระดับอำเภอเป็นไปอย่างมีทิศทาง ชัดเจน และเกิดผลเป็นรูปธรรม

สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรีหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และเป็นเครื่องมือสนับสนุนการบูรณาการแผนงานการพัฒนาภาคการเกษตรในพื้นที่ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	
๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๑
๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๔
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๔
๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๕
๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๖
๓ สภาพภูมิอากาศ	๗
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๗
๓.๒ ฤดูกาล	๗
๓.๓ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๗
๓.๔ อุณหภูมิ	๘
๔ เส้นทางคมนาคม	๙
๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๙
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๙
๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๙
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๙
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๙
๖ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๑๑
๖.๑ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	๑๓
๖.๒ ข้อมูลด้านสังคม	๑๔
- เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑๔
- องค์กรและสถาบันต่าง ๆ	๒๐

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี	๓๑
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๓๑
๑.๑ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๓๑
- อ้อยโรงงาน	๓๑
- ข้าว	๓๗
- มันสำปะหลัง	๔๒
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๔๘
๒ การวิเคราะห์ Supply chain	๕๕
๓ การจัดทำ TOWS Matrix	๕๘
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอวิเชียรบุรี	๖๐
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๖๐
สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๘๘
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

สารบัญตาราง

หน้า

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนหมู่บ้านในเขตของอำเภอวิเชียรบุรี	๒
ตารางที่ ๒ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอวิเชียรบุรี	๔
ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลกลุ่มชุดดินในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๖
ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยอำเภอวิเชียรบุรี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๖	๗
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลอุณหภูมิสูงสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘ อำเภอวิเชียรบุรี	๘
ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิต่ำสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕ อำเภอวิเชียรบุรี	๘
ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๑๐
ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๐
ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๑๐
ตารางที่ ๑๐ การใช้ที่ดินและพื้นที่ถือครองของอำเภอวิเชียรบุรี	๑๑
ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอวิเชียรบุรี ปี ๒๕๖๘	๑๓
ตารางที่ ๑๒ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ (สิงหาคม ๒๕๖๘)	๑๓
ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๔
ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๕
ตารางที่ ๑๕ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๕
ตารางที่ ๑๖ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๖
ตารางที่ ๑๗ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๗
ตารางที่ ๑๘ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๗
ตารางที่ ๑๙ แสดงรายได้และหนี้สินของเกษตรกรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๘
ตารางที่ ๒๐ ผลผลิตเฉลี่ยและราคาด้านการปลูกพืชของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอวิเชียรบุรี	๑๙
ตารางที่ ๒๑ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๐
ตารางที่ ๒๒ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๑
ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอวิเชียรบุรี	๒๑
ตารางที่ ๒๔ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๔
ตารางที่ ๒๕ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอ.....-..... จังหวัด.....-.....	๒๕
ตารางที่ ๒๖ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๕
ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๖
ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๗
ตารางที่ ๒๘ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๘
ตารางที่ ๓๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๙
ตารางที่ ๓๑ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ถั่วเขียวผิวน้ำ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๐

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

ตารางที่ ๑	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตอ้อยโรงงาน	๓๒
ตารางที่ ๒	แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๓
ตารางที่ ๓	แสดงสถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต ออแกโนเคมิคอล	๓๔
ตารางที่ ๔	แสดงต้นทุนการผลิต อ้อยโรงงาน ปี ๒๕๖๘ ออแกโนเคมิคอล	๓๕
ตารางที่ ๕	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว	๓๘
ตารางที่ ๖	แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๙
ตารางที่ ๗	แสดงสถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต ออแกโนเคมิคอล	๔๐
ตารางที่ ๘	แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๘	๔๑
ตารางที่ ๙	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตมันสำปะหลัง	๔๓
ตารางที่ ๑๐	แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๔๕
ตารางที่ ๑๑	แสดงสถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต ออแกโนเคมิคอล	๔๖
ตารางที่ ๑๒	แสดงต้นทุนการผลิต มันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๘ ออแกโนเคมิคอล	๔๗
ตารางที่ ๑๓	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๔๘
ตารางที่ ๑๔	แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๕๐
ตารางที่ ๑๕	แสดงสถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต ออแกโนเคมิคอล	๕๑
ตารางที่ ๑๖	แสดงต้นทุนการผลิต ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๘	๕๒
ตารางที่ ๑๗	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่ ออแกโนเคมิคอล	๕๓
ตารางที่ ๑๘	การวิเคราะห์ Supply chain	๕๕
ตารางที่ ๑๙	แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๕๘
ตารางที่ ๒๐	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๖๐
ตารางที่ ๒๑	สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๘๘

สารบัญภาพ

หน้า

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ภาพที่ ๑	แผนที่แสดงขอบเขตตำบล ของอำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๑
ภาพที่ ๒	ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอเวียงชัยบุรี	๔
ภาพที่ ๓	ภาพแสดงความลาดชันอำเภอเวียงชัยบุรี	๕
ภาพที่ ๔	ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๖
ภาพที่ ๕	กราฟแสดงชุดดินอำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๗
ภาพที่ ๖	แหล่งน้ำและระบบชลประทานอำเภอเวียงชัยบุรี	๙
ภาพที่ ๗	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๒
ภาพที่ ๘	กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๒
ภาพที่ ๙	แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๖
ภาพที่ ๑๐	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๖
ภาพที่ ๑๑	แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๗
ภาพที่ ๑๒	แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๘

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

ภาพที่ ๑	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอวิเชียรบุรี	๓๑
ภาพที่ ๒	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอวิเชียรบุรี	๓๑
ภาพที่ ๓	แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอวิเชียรบุรี	๓๒
ภาพที่ ๔	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๒
ภาพที่ ๕	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในอำเภอวิเชียรบุรี	๓๔
ภาพที่ ๖	แสดงวิธีการตลาดอ้อยโรงงาน อำเภอวิเชียรบุรี อำเภอวิเชียรบุรี	๓๖
ภาพที่ ๗	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอวิเชียรบุรี	๓๗
ภาพที่ ๘	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอวิเชียรบุรี	๓๗
ภาพที่ ๙	แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอวิเชียรบุรี	๓๘
ภาพที่ ๑๐	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๔๐
ภาพที่ ๑๑	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๐
ภาพที่ ๑๒	แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๑
ภาพที่ ๑๓	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอวิเชียรบุรี	๔๒
ภาพที่ ๑๔	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอวิเชียรบุรี	๔๒
ภาพที่ ๑๕	แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอวิเชียรบุรี	๔๓
ภาพที่ ๑๖	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๔๕
ภาพที่ ๑๗	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลังในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๖
ภาพที่ ๑๘	แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๗
ภาพที่ ๑๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพด อำเภอวิเชียรบุรี	๔๘
ภาพที่ ๒๐	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๔๘
ภาพที่ ๒๑	แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอวิเชียรบุรี	๔๙
ภาพที่ ๒๒	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๕๐
ภาพที่ ๒๓	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๕๑
ภาพที่ ๒๔	แสดงวิธีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๕๒

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้งอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ทางตอนใต้ของตัวจังหวัด ลักษณะ อำเภอเป็นเมืองปิดอยู่ข้างในจากถนนสายหลัก (สระบุรี-หล่มสัก) ทางหลวงหมายเลข ๒๑ เข้าไปอีก ๗ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดเพชรบูรณ์ ๑๐๖ กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ ๑,๐๒๐,๐๐๐ ไร่

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอวิเชียรบุรี มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ และ อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม และ อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงขอบเขตตำบล ของอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา: สำนักงานพัฒนาที่ดิน จังหวัดเพชรบูรณ์, ๒๕๖๔)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

๑.๓.๑ การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวนเทศบาล ๒ แห่ง อบต. ๑๖ แห่ง ตำบล ๑๔ ตำบล หมู่บ้าน ๑๔๓ หมู่บ้าน

๑.๓.๒ การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล จำนวน ๒ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๔ แห่ง มีเทศบาล ๒ แห่ง คือ เทศบาลเมืองวิเชียรบุรี มี ๒ ตำบลดังนี้
 ตำบลท่าโรง มีหมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๖,๗,๘,๑๐,๑๑,๑๒,๑๓,๑๕,๑๖ รวม ๑๓ หมู่
 ตำบลสระประดู่ มีหมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๕,๑๐,๑๒ รวม ๗ หมู่
 เทศบาล ตำบลพุเตย มี ๑ ตำบล คือ ตำบลพุเตย มีหมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๕,๑๒ รวม ๖ หมู่บ้าน

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนหมู่บ้านในเขตของอำเภอวิเชียรบุรี

ตำบลน้ำร้อน		ตำบลยางสาว		ตำบลบึงกระจับ		ตำบลวังใหญ่		ตำบลชัยสมบูรณ์		ตำบลชัยน้อย		ตำบลภูน้ำหยด	
๑๓ หมู่บ้าน		๑๗ หมู่บ้าน		๑๐ หมู่บ้าน		๑๐ หมู่บ้าน		๑๐ หมู่บ้าน		๑๔ หมู่บ้าน		๑๖ หมู่บ้าน	
หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน
๑	น้ำร้อน	๑	ยางสาว	๑	บ้านเกาะบรเพ็ด	๑	วังใหญ่	๑	ชัยสมบูรณ์	๑	ชัยน้อย	๑	ยางสามต้น
๒	น้ำร้อน	๒	โนนสง่า	๒	บ้านเกาะบรเพ็ด	๒	วังน้อย	๒	โพทะเล	๒	ชัยโคก	๒	ลำกระทิง
๓	น้ำร้อน	๓	วังวัด	๓	บ้านโคกปรือ	๓	หนองโป่ง	๓	ไร่อุดม	๓	สระคู	๓	คลองยาง
๔	โคกสำราญ	๔	เขาสูง	๔	บึงกระจับ	๔	ยางตอ	๔	เขาขาด	๔	คลองยางงาม	๔	ชัยดีปสี
๕	คลองปลาไหล	๕	ชัยตะแบก	๕	บึงกระจับ	๕	ไทรงาม	๕	กระทุ่มทอง	๕	ชัยปางช้าง	๕	ชัยมะหาด
๖	ถ้ำมกคลชัย	๖	ชัยกระโษี	๖	วังทอง	๖	หนองปลาไหล	๖	หนองจอก	๖	หินดาด	๖	รวมทรัพย์
๗	คลองบง	๗	น้ำอ้อม	๗	ระนามสวนหมาก	๗	ดาดอุดม	๗	พุทสะแก	๗	ชัยรุ่งเจริญ	๗	พระที่นั่ง
๘	ไทรงาม	๘	โคกกรวด	๘	เตาถ่าน	๘	ชัยตะเคียน	๘	ใหม่ชัยเจริญ	๘	กลุ่มสิงห์	๘	ชัยโอบ
๙	สันติสุข	๙	พุน้ำร้อน	๙	โคกสามัคคี	๙	วังทองสามัคคี	๙	หนองอุดม	๙	คลองแปด	๙	ภูน้ำหยด
๑๐	วังน้ำเย็น	๑๐	โนนสง่า	๑๐	เกาะบรเพ็ด	๑๐	ชัยยาง	๑๐	แสงมณี	๑๐	หนองขาม	๑๐	กลุ่มชัยนาท
๑๑	โคกสำราญ	๑๑	สวนยาใหญ่							๑๑	คลองทราย	๑๑	ชัยม่วง
๑๒	คลองยางพัฒนา	๑๒	ตะเคียนโพรง							๑๒	โคกเศรษฐี	๑๒	ยางจำ
๑๓	โคกสะอาด	๑๓	ชัยเจริญ							๑๓	ทรายเพชร	๑๓	หินสามบ่อ
		๑๔	ชัยผุด							๑๔	ชัยสามัคคี	๑๔	พรหมประชาสรรค์
		๑๕	หนองแดง									๑๕	วังลึก
		๑๖	ชัยบาดาล									๑๖	หนองภิรมย์
		๑๗	โคกกรวดเหนือ										

(ที่มา : ที่ว่าการอำเภอวิเชียรบุรี)

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนหมู่บ้านในเขตของอำเภอวิเชียรบุรี (ต่อ)

[illegible]

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอวิเชียรบุรี ภูมิประเทศมีสภาพทางกายภาพเป็นที่ราบลุ่ม พื้นที่ป่าไม้ไม่สมบูรณ์ พื้นที่ส่วนมากเหมาะสำหรับทำการเกษตร และมีพื้นที่บางส่วนเป็นที่ราบสูง เหมาะแก่การเลี้ยงสัตว์

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕)

ตารางที่ ๒ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอวิเชียรบุรี

ตำบล	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)
ต.ยางสาว	๒๖,๑๘๙.๒
ต.ป่อรัง	๑๘,๒๖๐.๑
ต.น้ำร้อน	๑๔,๓๒๘.๓
ต.โคกปรัง	๙,๔๙๑.๙๖
ต.ภูน้ำหยด	๘,๕๔๐.๓๘
ต.สามแยก	๘,๒๘๐.๐๖
ต.ชัยน้อย	๖,๑๔๒.๔๘
ต.ชัยสมบูรณ์	๔,๖๘๖.๒๕
ต.สระประดู่	๓,๒๕๑.๑๑
ต.ท่าโรง	๑,๘๕๖.๑
ต.บึงกระจับ	๖๒๔.๑๘
ต.วังใหญ่	๒๔๙.๘๘
รวม	๑๐๑,๘๙๙.๙๙

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕)

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

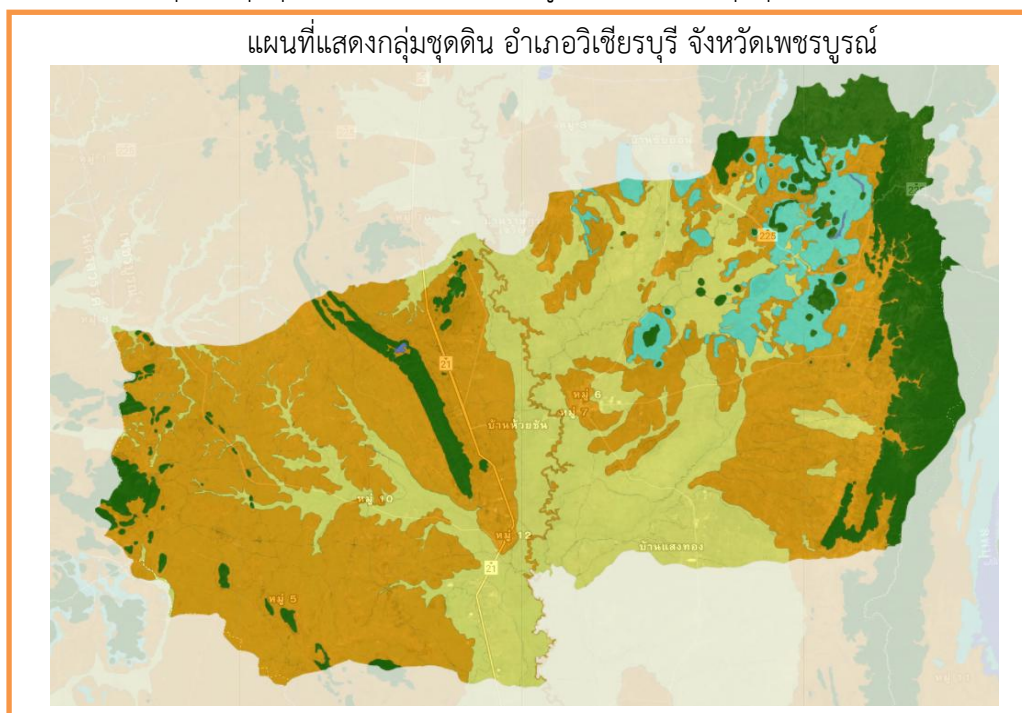
อำเภอวิเชียรบุรีเป็นพื้นที่ลาดชัน มีพื้นที่ป่าไม้มีแม่น้ำป่าสักเป็นแม่น้ำสายสำคัญ ซึ่งต้นน้ำเกิดจากภูเขาผาลาในจังหวัดเลย มีห้วยลำธารหลายสายจากภูเขาเพชรบูรณ์ แม่น้ำป่าสักไหลผ่านมาถึงอำเภอวิเชียรบุรี

ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชันอำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๑)

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอวิเชียรบุรี มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืช จำนวน กลุ่มชุดดิน ดังนี้

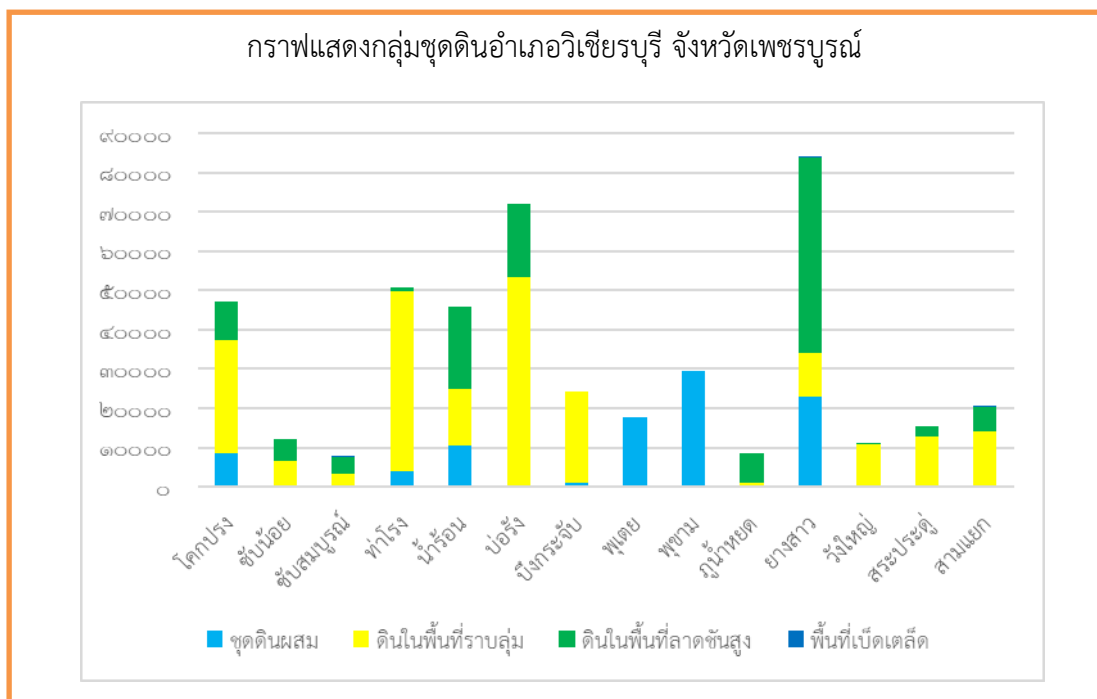

ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๑)

ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลกลุ่มชุดดินในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

พื้นที่ตำบล (ไร่)	กลุ่มชุดดิน				
	ชุดดินผสม	ดินในพื้นที่ราบ ลุ่ม	ดินในพื้นที่ลาด ชันสูง	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	ผลรวม
โคกปรัง	๘,๕๖๕.๒๔	๒๘,๖๓๘.๓๐	๙,๘๙๗.๙๘	-	๔๗,๑๐๑.๕๒
ซับน้อย	-	๖,๕๗๓.๔๒	๕,๖๓๖.๓๓	-	๑๒,๒๐๙.๗๕
ซับสมบูรณ์	-	๓,๒๓๑.๘๔	๔,๔๑๖.๐๗	๖๔.๙๒	๗,๗๑๒.๘๓
ท่าโรง	๓,๙๕๔.๑๘	๔๕,๙๖๙.๘๐	๘๐๑.๘๖	-	๕๐,๗๒๕.๘๔
น้ำร้อน	๑๐,๔๙๙.๒๐	๑๔,๓๐๘.๕๐	๒๑,๑๕๖.๙๐	-	๔๕,๙๖๔.๖๐
บ่อรัง	-	๕๓,๔๔๓.๗๐	๑๘,๗๐๗.๕๐	-	๗๒,๑๕๑.๒๐
บึงกระจับ	๑,๐๐๔.๗๒	๒๓,๑๙๕.๒๐	-	-	๒๔,๑๙๙.๙๒
พุเตย	๑๗,๖๙๙.๒๐	-	-	-	๑๗,๖๙๙.๒๐
พุดาม	๒๙,๓๘๖.๖๐	-	-	-	๒๙,๓๘๖.๖๐
ภูน้ำหยด	-	๙๔๘.๗๑	๗,๕๖๐.๔๘	-	๘,๕๐๙.๑๙
ยางสาว	๒๓,๐๐๕.๗๐	๑๐,๙๘๕.๒๐	๔๙,๗๖๔.๘๐	๓๐๗.๕๒	๘๔,๐๖๓.๒๒
วังใหญ่	-	๑๐,๙๑๒.๓๐	๑๗๑.๗๗	-	๑๑,๐๘๔.๐๗
สระประดู่	-	๑๒,๖๗๙.๑๐	๒,๘๘๓.๗๐	-	๑๕,๕๖๒.๘๐
สามแยก	-	๑๔,๐๔๐.๖๐	๖,๑๕๐.๖๘	๑๓๔.๘๓	๒๐,๓๒๖.๑๑

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๑)

ภาพที่ ๕ กราฟแสดงชุดดินอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๑)

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของอำเภอวิเชียรบุรีแบบมรสุมเมืองร้อน เนื่องจากได้รับอิทธิพลของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากอ่าวไทยและทะเลจีนใต้และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมรสุมอินเดีย

๓.๒ ฤดูกาล

ฤดูร้อน ตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงเดือนพฤษภาคม
ฤดูฝน ตั้งแต่ปลายเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม
ฤดูหนาว ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคมของทุกปี

๓.๓ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

อำเภอวิเชียรบุรี มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน(มม.)รวมต่อเดือนของอำเภอวิเชียรบุรี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘

ปี	เดือน หน่วย : มิลลิเมตร											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๒๕๖๔	๐	๖.๑	๔๑.๗	๓๐๙	๑๙.๕	๓๑.๗	๑๖๓	๒๐๓	๕๑๖	๒๒๓	๑๓	๑
๒๕๖๕	๑๑	๑๓	๒๘๓	๕๐.๙	๑๙๓	๑๖๓	๑๗๘	๒๒๙	๕๒๒	๕๑	๙๗	๐
๒๕๖๖	๐	๘.๗	๖.๕	๑๖.๑	๑๖๒	๓๒.๘	๗๑.๘	๑๗๑.๗	๓๒๓.๕	๑๕๑.๗	๓๒.๕	๐
๒๕๖๗	๐	๕	๕๗.๑	๑.๘	๑๗๓	๒๙๐	๒๓๒	๙๗.๔	๒๙๐	๑๖๙	๑๓.๙	๐
๒๕๖๘	๔.๙	๙	๒๙.๕	๖๓.๑	๑๑๑.๑	๑๐๒.๖	๑๐๒.๒	๑๔๖.๘	๑๙๗.๑	๑๐๓.๑	๑๙.๖	๓๖.๕

(ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาวิเชียรบุรี อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์)

๓.๔ อุณหภูมิ

อำเภอวิเชียรบุรี มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยปี โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๑๗.๑ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๔๐.๕ องศาเซลเซียส

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลอุณหภูมิสูงสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘ อำเภอวิเชียรบุรี

ปี	เดือน											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๒๕๖๔	๓๑.๔	๓๔.๕	๓๗	๓๕.๓	๓๖.๑	๓๕.๖	๓๓.๙	๓๔.๔	๓๒.๘	๓๒.๖	๓๓	๓๑.๕
๒๕๖๕	๓๓.๔	๓๓	๓๖.๑	๓๕.๖	๓๔.๓	๓๔.๗	๓๔	๓๓	๓๒.๖	๓๒.๕	๓๓.๖	๓๑.๑
๒๕๖๖	๓๑.๕	๓๓.๙	๓๗.๑	๓๙.๔	๓๗.๕	๓๖.๑	๓๕.๔	๓๔.๕	๓๓.๑	๓๓.๔	๓๓.๔	๓๓.๓
๒๕๖๗	๓๓.๕	๓๖.๓	๓๗.๓	๔๐.๕	๓๗	๓๕.๓	๓๒.๘	๓๔	๓๔.๖	๓๔.๑	๓๓	๓๒
๒๕๖๘	๓๒	๓๔	๓๖	๓๖	๓๔	๓๓	๓๓	๓๒	๓๒	๓๒	๓๒	๓๑

(ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาวิเชียรบุรี อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์)

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิต่ำสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘ อำเภอวิเชียรบุรี

ปี	เดือน											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๒๕๖๔	๑๗.๑	๑๙.๗	๒๔.๘	๒๕	๒๖.๒	๒๖	๒๕.๕	๒๕.๒	๒๔.๗	๒๔.๖	๒๓.๕	๑๘.๘
๒๕๖๕	๑๙.๗	๒๑.๕	๒๔.๕	๒๔.๗	๒๕.๔	๒๕	๒๕.๔	๒๔.๘	๒๔.๗	๒๓.๕	๒๒.๙	๑๙.๔
๒๕๖๖	๑๘.๔	๒๑.๖	๒๓.๒	๒๖.๑	๒๖.๓	๒๖.๑	๒๖	๒๕.๔	๒๕.๑	๒๕.๑	๒๒.๘	๒๑.๒
๒๕๖๗	๒๐.๗	๒๒.๓	๒๔.๙	๒๗.๓	๒๖.๔	๒๖	๒๕.๓	๒๕.๔	๒๕	๒๔.๘	๒๓.๓	๒๐
๒๕๖๘	๒๐	๒๒	๒๕	๒๖	๒๖	๒๖	๒๖	๒๕	๒๕	๒๔	๒๒	๒๐

(ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาวิเชียรบุรี อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์)

๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอวิเชียรบุรี มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางเป็นเส้นทางในเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมทางบกของอำเภอวิเชียรบุรี มีทางหลวงหมายเลข ๒๑ และมีทางแยกเข้าตัวอำเภออีก ๗ กิโลเมตร มีทางหลวงหมายเลข ๒๒๗๕ สายเพชรบูรณ์ – ลำน้ำราชนัย ผ่านกลาง และทางหลวงหมายเลข ๒๒๕ สาย นครสวรรค์ – ชัยภูมิ

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอวิเชียรบุรี เป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๖)

แหล่งน้ำในอำเภอ

- แหล่งน้ำผิวดิน จำนวน ๑๗๒๐ จุด
- แหล่งน้ำใต้ดิน (บ่อบาดาล) จำนวน ๒๐๘ จุด

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยเล้ง

ภาพที่ ๖ แหล่งน้ำและระบบชลประทานอำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา: อำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๓)

๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูละบายน้ำ	ตำบล	ความจุที่ระดับน้ำ สูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำเก็บ กัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)
๑	อ่างเก็บน้ำห้วยเล้ง	โคกปรัง	๑๙.๑๐	๑๗.๒๐	๕๐๐๐

(ที่มา : โครงการชลประทานเพชรบูรณ์ สำนักงานชลประทานที่ ๑๐ กรมชลประทาน)

๒) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิ๋ว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

	ตำบล	ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๘		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
๑	บ่อรัง	-	๔๔๕	-	-	-	๔๔๕
๒	ท่าโรง	-	๑๐๗	-	-	-	๑๐๗
๓	บึงกระจับ	-	๒๗๐	-	-	-	๒๗๐
๔	ยางสาว	-	๑๕๘	-	-	-	๑๕๘
๕	สระประตู	-	๑๓๘	-	-	-	๑๓๘
๖	โคกปรัง	-	๗๙	-	-	-	๗๙
๗	สามแยก	-	๔๘	-	-	-	๔๘
๘	น้ำร้อน	-	๑๕๓	-	-	-	๑๕๓
๙	วังใหญ่	-	๖๗	-	-	-	๖๗
๑๐	ซับสมบูรณ์	-	๔๒	-	-	-	๔๒
๑๑	พุดาม	-	๖๗	-	-	-	๖๗
๑๒	พุดาย	-	๔๐	-	-	-	๔๐
๑๓	ภูน้ำหยด	-	๖๖	-	-	-	๖๖
๑๔	ซับน้อย	-	๓๙	-	-	-	๓๙

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘) (https://gdcatalog.go.th/dataset/gdpublish-dataset_๑๐_๑๗๑๗)

(๒) บ่อบาดาล

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
	ภูน้ำหยด	-	๒๘	๔๗
	ซับสมบูน	-	๓๘	๓๙
	วังใหญ่	๒	๑๗	๑๙
	ซับน้อย	-	๑๖	๑๘
	โคกปรัง	-	๑๔	๑๔
	น้ำร้อน	-	๑๐	๑๔
	ท่าโรง	-	๑๘	๑๓
	พุดาม	-	๑๒	๑๒
	พุดาย	-	๑๔	๑๐
	บ่อรัง	-	๑๐	๙
	ยางสาว	-	๑๓	๙
	สระประดู่	-	๖	๘
	สามแยก	-	๕	๕
	บึงกระจับ	-	๕	๕

(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘) (<https://data.go.th/dataset/dgr>)

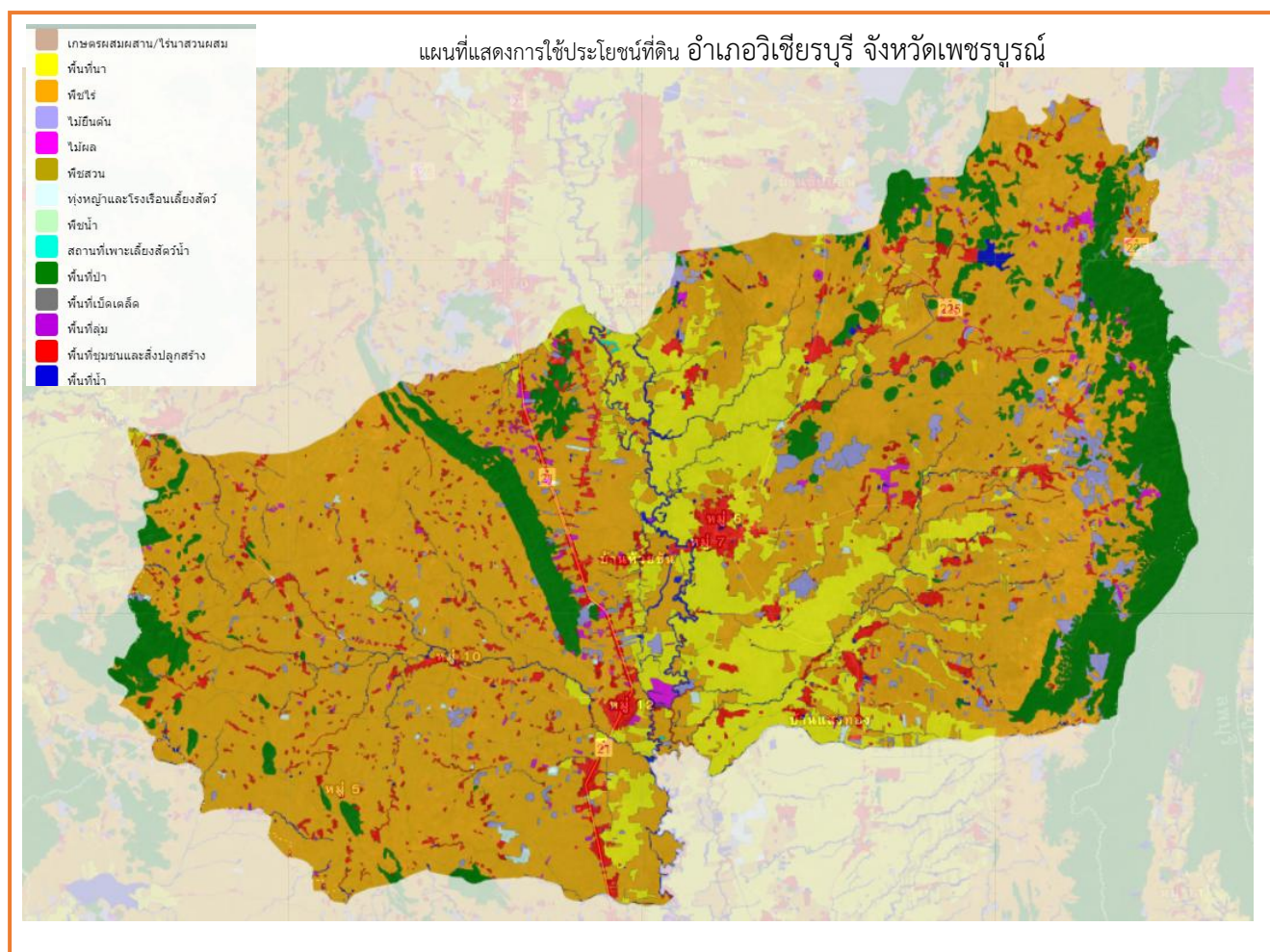
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

อำเภอลำทะเมนชัย มีพื้นที่ถือครองทั้งหมด ๑,๐๒๐,๐๐๐ ไร่ ในส่วนนี้ เป็นพื้นที่ถือครองทางด้านการเกษตร ๗๒๖,๔๖๘ ไร่ ที่เหลือใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย ถนน แหล่งน้ำ โรงเรียน วัด ป่าไม้ ภูเขาสภาพการผลิต (กิจกรรมทางการเกษตร)

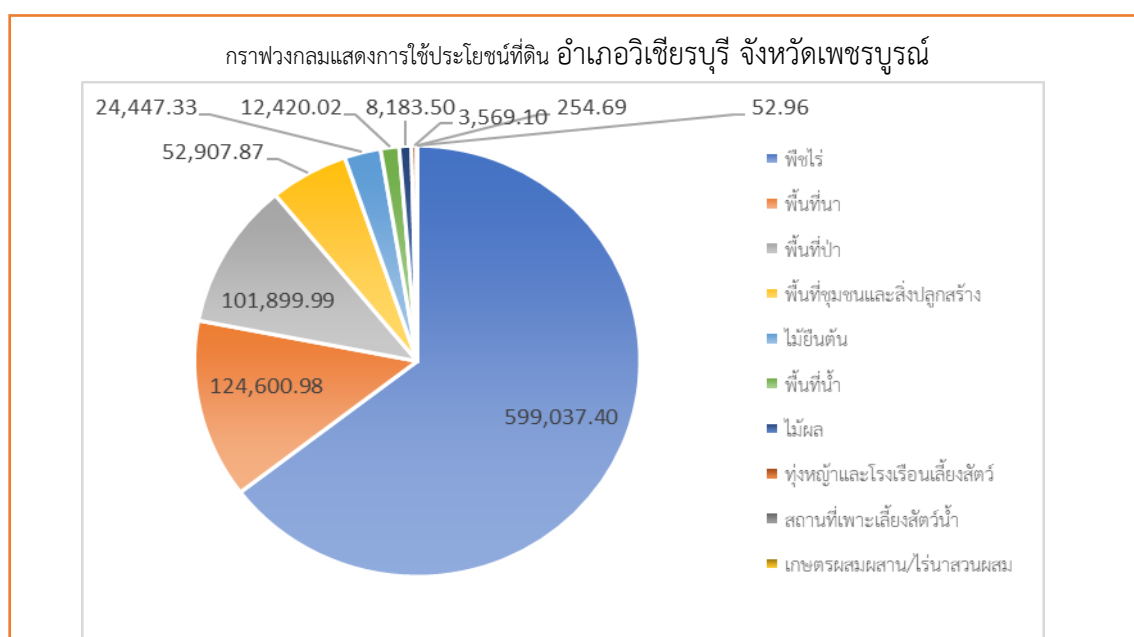
ตารางที่ ๑๐ การใช้ที่ดินและพื้นที่ถือครองของอำเภอลำทะเมนชัย

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พืชไร่	๕๙๙,๐๓๗.๔๐	๖๔.๖
พื้นที่นา	๑๒๔,๖๐๐.๙๘	๑๓.๔๔
พื้นที่ป่า	๑๐๑,๘๙๙.๙๙	๑๐.๙๙
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๕๒,๙๐๗.๘๗	๕.๗๑
ไม้ยืนต้น	๒๔,๔๔๗.๓๓	๒.๖๔
พื้นที่น้ำ	๑๒,๔๒๐.๐๒	๑.๓๔
ไม้ผล	๘,๑๘๓.๕๐	๐.๘๘
ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๓,๕๖๙.๑๐	๐.๓๘
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒๕๔.๖๙	๐.๐๓
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	๕๒.๙๖	๐.๐๑
พืชไร่	๕๙๙,๐๓๗.๔๐	๖๔.๖
พื้นที่นา	๑๒๔,๖๐๐.๙๘	๑๓.๔๔
พื้นที่ป่า	๑๐๑,๘๙๙.๙๙	๑๐.๙๙

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๘ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๖.๑ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ประชากรของอำเภอวิเชียรบุรีส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรได้แก่ ทำนา ทำไร่ และทำสวน ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรจะประกอบอาชีพตั้งแต่ ๒ อย่าง ขึ้นไป ได้แก่ ทำนา-ทำไร่, ทำนา-ทำสวน,ทำสวน-ทำไร่ และพอเสร็จจากของตัวเอง ก็จะไปรับจ้างทั้งรับจ้างในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรกรรม

ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอวิเชียรบุรี ปี ๒๕๖๘

ตำบล	พื้นที่เพาะปลูก ทั้งหมด(ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)						
		ข้าวนปี	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	ข้าวโพดเลี้ยง สัตว์
ท่าโรง	๓๓,๙๓๙.๒๓	๒๘,๘๖๔.๖๖	๒,๙๑๗.๒๕	๙๙๘.๘๐	๔	๗.๗๕	๐.๗๑	๑,๐๘๓.๐๗
สระ ประคู้	๑๒,๑๙๔.๕๙	๘,๙๒๑.๙๑	๑,๑๓๔.๗๕	๑๓๓.๗๕	๐	๙๘.๒๕	๑.๐๐	๑,๖๓๑.๐๐
สาม แยก	๑๘,๒๐๗.๗๓	๙,๔๑๘.๑๔	๔,๐๗๖.๗๕	๑๔๑.๕๐	๐	๕๔.๙๒	๒๑.๒๕	๔,๓๐๘.๙๒
โคก ปรัง	๒๗,๙๖๐.๑๙	๑๖,๙๑๐.๙๔	๕,๒๘๖.๐๐	๕๐๑.๐๐	๒๖.๗๕	๑๕.๒๕	๐	๕,๑๙๘.๒๕
น้ำร้อน	๑๖,๙๐๔.๖๐	๖,๗๖๐.๕๗	๔,๑๘๐.๗๔	๗๗๓.๐๐	๔๕.๒๕	๑๒๔	๕.๗๕	๔,๘๙๐.๒๘
บ่อรัง	๕๒,๙๗๖.๕๔	๓๖,๑๕๗.๗๘	๖,๘๗๖.๒๘	๔,๘๓๕.๐๓	๐	๒๙.๕๐	๐	๔,๘๗๖.๒๐
พุดเตย	๑๒,๘๖๕.๙๙	๔,๒๗๐.๘๐	๗,๓๔๕.๑๑	๕๗๒.๘๕	๐	๒๐.๒๕	๑๑.๗๕	๓๔๔.๐๐
พุดาม	๑๖,๓๖๖.๓๖	๗,๕๑๘.๗๕	๖,๘๔๐.๑๑	๗๗๔.๒๕	๐	๒๐.๒๕	๔	๘๘๑.๗๕
ภูน้ำ หยด	๒๔,๑๔๒.๕๖	๕๗.๐๓	๑๕,๕๖๓.๘๑	๔,๑๗๙.๓๙	๑๔.๐๐	๓๔	๓๐	๓,๙๑๐.๗๑
ชัย สมบุรี ณ์	๑๕,๒๙๒.๒๓	๒๙๑.๗๕	๙,๖๗๒.๒๗	๑,๒๙๗.๒๕	๐	๘๕.๙๐	๒	๓,๙๐๙.๐๕
ปี ง กระจับ	๒๓,๗๗๓.๖๐	๑๘,๙๔๙.๘๑	๒,๐๙๓.๖๗	๓๗๐.๒๕	๐	๑๔.๑๘	๓	๒,๑๓๙.๐๙
วังใหญ่	๑๓,๕๙๒.๓๙	๕๔๙.๕๐	๑๐,๙๐๕.๘๙	๑,๖๘๔.๕๐	๐	๙.๕๐	๒๕.๗๕	๑๕๕.๒๕
ยาง สาว	๒๔,๔๗๒.๒๐	๑,๗๖๖.๔๒	๔,๕๕๓.๔๙	๑,๒๘๑.๘๓	๒๗๙.๐ ๐	๕๒๙.๒๕	๘	๑๕,๖๘๗.๖ ๐
ชัยน้อย	๓๒,๔๓๐.๖๒	๗๗๕.๓๙	๒๐,๗๗๓.๐๗	๔,๕๕๘.๓๔	๐	๑๗๕.๒๕	๐	๕,๓๒๕.๓๒
พื้นที่ รวม	๓๒๕,๐๙๘.๘ ๒	๑๔๑,๒๑๓.๔ ๕	๑๐๒,๒๖๙.๑ ๘	๒๒,๐๙๑.๗ ๓	๓๖๙.๐ ๐	๑,๒๑๘.๒ ๖	๑๑๓.๒ ๑	๕๔,๓๔๐.๔ ๙

(ที่มา : ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ,พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๑๒ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ (สิงหาคม ๒๕๖๘)

ชื่อปศุสัตว์	ปริมาณการผลิตในปี ๒๕๖๘			
	เลี้ยงไว้เพื่อใช้ส่วนตัว		เลี้ยงไว้เพื่อจำหน่าย	
	จำนวน	หน่วย	จำนวน	หน่วย
โคเนื้อ	-	-	๑๕,๙๐๙	ตัว
โคนม	-	-	๓๖	ตัว
กระบือ	-	-	๔๘๕	ตัว

สุกร	-	-	๑๘,๘๑๖	ตัว
แพะ	-	-	๕,๖๙๘	ตัว
ไก่เนื้อ	-	-	๑,๔๐๗,๔๖๘	ตัว
แกะ	-	-	๖๒๖	ตัว
ไก่ไข่	-	-	๕,๖๙๙	ตัว
ชื่อปศุสัตว์	ปริมาณการผลิตในปี ๒๕๖๘			
	เลี้ยงไว้เพื่อใช้ส่วนตัว		เลี้ยงไว้เพื่อจำหน่าย	
	จำนวน	หน่วย	จำนวน	หน่วย
ไก่พื้นเมือง	-	-	๒๒๑,๘๓๖	ตัว
เป็ด	-	-	๖๗๔,๓๘๒	ตัว
ห่าน	-	-	๔๕๘	ตัว
สัตว์ปีกอื่น ๆ นกกระทา	-	-	๖๐	ตัว
อื่น ๆ ระบุ.....	-	-	-	-

(ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ ๒๕๖๘)

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์-.....แห่ง คือ-.....
ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....
- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน-.....แห่ง คือ.....-.....
ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่.....-.....จำนวน คือ
ชื่อฟาร์ม.....-.....ที่ตั้ง.....-.....

ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ลักษณะการเลี้ยง	เนื้อที่เพาะเลี้ยง		ปริมาณการผลิตในปี ๒๕๖๕	
	จำนวน	หน่วย	จำนวน	หน่วย
ในบ่อซีเมนต์	๐.๑๒๕	ไร่	๕	ตัน
ในบ่อดิน	๑,๑๑๑.๒๙๕	ไร่	๒๐๐	ตัน
ในนา	๑	ไร่	๑๐	ตัน
ในร่องสวน	๓	ไร่	๓๐	ตัน

(ที่มา: สำนักงานประมงอำเภอวิเชียรบุรี, ๒๕๖๗)

๖.๑.๒ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ไม่มี)

๖.๒ ข้อมูลด้านสังคม

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) คราวเรือนเกษตรกร

อำเภอวิเชียรบุรี จัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกา ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๑๒๘,๙๖๒ คน แยกเป็น ชายจำนวน ๖๔,๐๖๕ คน หญิงจำนวน ๖๖,๒๓๕ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร

ตำบล	จำนวนครัวเรือน ทั้งหมด (ครัวเรือน)	จำนวนประชากร			
		ชาย(คน)	หญิง(คน)	รวม(คน)	เฉลี่ย(คน)/ ครัวเรือน)
ท่าโรง	๙,๖๒๐	๑๑,๕๒๗	๑๒,๕๙๕	๒๔,๑๒๒	๒.๕๑
สระประตู	๒,๙๔๙	๓,๑๖๗	๓,๓๕๗	๖,๕๒๔	๒.๒๑
สามแยก	๕,๓๑๒	๗,๒๘๒	๗,๔๗๗	๑๔,๗๕๙	๒.๗๘
โคกปรัง	๔,๖๗๕	๕,๔๕๓	๕,๗๓๐	๑๑,๑๘๓	๒.๓๙
น้ำร้อน	๒,๐๓๗	๒,๖๓๐	๒,๗๗๗	๕,๔๐๗	๒.๖๕
บ่อรัง	๓,๐๔๑	๔,๕๙๒	๔,๘๔๓	๙,๔๓๕	๓.๑๐
พุเตย	๒,๙๖๘	๔,๐๙๖	๔,๑๐๘	๘,๒๐๔	๒.๗๖
พุดาม	๒,๘๘๙	๓,๙๑๕	๔,๐๘๖	๘,๐๐๑	๒.๗๗
ภูน้ำหยด	๒,๘๕๗	๓,๕๐๙	๓,๕๖๙	๗,๐๗๘	๒.๔๘
ซับสมบูรณ์	๑,๖๖๔	๒,๔๔๙	๒,๔๐๖	๔,๘๕๕	๒.๙๒
บึงกระจับ	๑,๘๙๔	๓,๑๒๒	๓,๒๙๔	๖,๔๑๖	๓.๓๙
วังใหญ่	๑,๙๕๙	๒,๖๗๑	๒,๗๓๖	๕,๔๐๗	๒.๗๖
ยางสาว	๓,๑๔๓	๔,๔๒๗	๔,๔๙๒	๘,๙๑๙	๒.๘๔
ซับน้อย	๒,๓๓๖	๓,๑๓๓	๓,๑๖๒	๖,๒๙๕	๒.๖๙
รวม	๔๗,๓๔๔	๖๑,๙๗๓	๖๔,๖๓๒	๑๒๖,๖๐๕	๒.๖๗

(ที่มา : ทะเบียนราษฎรอำเภอวิเชียรบุรี , กรกฏาคม พ.ศ. ๒๕๖๘)

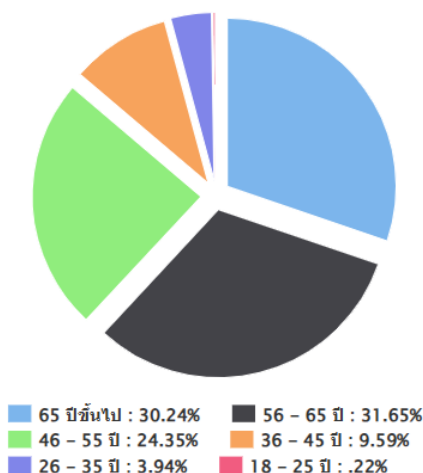
๒) หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

อำเภอวิเชียรบุรี มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๑๗,๓๒๔ ครัวเรือน โดยมีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๕,๐๘๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๗ รองลงมา อายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๔,๙๙๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๘๖ อายุระหว่าง ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๔,๐๑๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๑๖ อายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี จำนวน ๒,๓๒๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๑ อายุ ๒๖-๓๕ ปี จำนวน ๘๑๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๐ และอายุ ๑๘-๒๕ ปี จำนวน ๘๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๕ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๕,๐๘๘.๐๐	๓๐.๒๔
๕๖ - ๖๕ ปี	๕,๑๓๓.๐๐	๓๑.๖๕
๔๖ - ๕๕ ปี	๔,๙๙๙.๐๐	๒๔.๓๕
๓๖ - ๔๕ ปี	๑,๕๕๖.๐๐	๙.๕๙
๒๖ - ๓๕ ปี	๖๓๙.๐๐	๓.๙๔
๑๘ - ๒๕ ปี	๘๖.๐๐	๐.๒๒
รวม	๑๖,๒๑๘.๐๐	๑๐๐.๐๐

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗) (ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๙ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗ (ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๘)

(๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

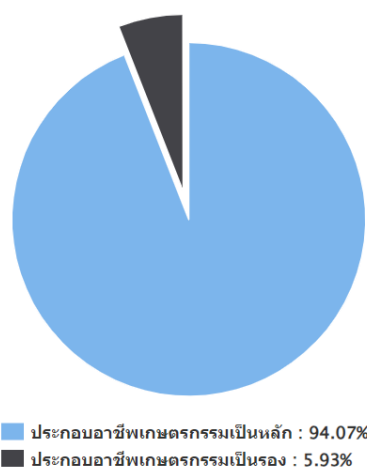
อำเภวิเชียรบุรี มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๑๕,๒๒๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๘๕ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๙๙๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๕

ตารางที่ ๑๖ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑๕,๒๒๑.๐๐	๙๓.๘๕
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๙๙๗.๐๐	๖.๑๕

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗) (ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๘)

ลักษณะการประกอบอาชีพ

ภาพที่ ๑๐ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗ (ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๘)

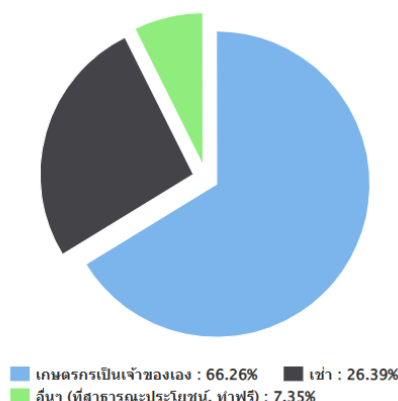
(๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอวิเชียรบุรี ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๑๑,๐๑๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๒๖ รองลงมาคือเช่า จำนวน ๔,๓๘๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๙ และอื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๑,๒๒๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๗ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑๑,๐๑๕	๖๖.๒๖
เช่า	๔,๓๘๗	๒๖.๓๙
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑,๒๒๒	๗.๓๕

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗) (ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๑๑ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร) พ.ศ. ๒๕๖๗ (ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๘)

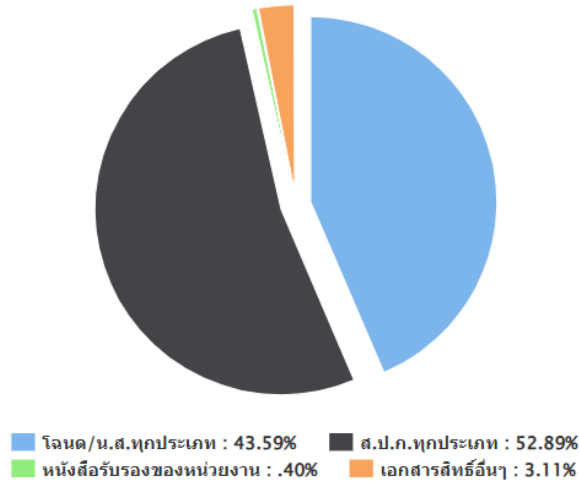
(๕) ประเภทเอกสารสิทธิ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอวิเชียรบุรี มีการถือครองที่ดิน ส.ป.ก. ทุกประเภท จำนวน ๖,๑๕๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๘๙ รองลงมาแบบโฉนด/น.ส.ทุกประเภท จำนวน ๕,๐๖๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๕๙ และไม่มีเอกสารสิทธิ จำนวน ๓๖๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๑ และหนังสือรับรองของหน่วยงาน จำนวน ๔๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ประเภทเอกสารสิทธิ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ	
๕,๐๖๙.๐๐	๖,๑๕๑.๐๐	๔๗.๐๐	๓๖๒.๐๐	๑๑,๐๑๕.๐๐

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗) (ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๑๒ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗ (ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๘))

(๖) รายได้-หนี้สินของครัวเรือนเกษตรกร

ตาราง ๑๙ แสดงรายได้และหนี้สินของเกษตรกรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หน่วย : บาท							
อำเภอ / ตำบล	เกษตรกร (ครัวเรือน)	รายได้เฉลี่ย			หนี้สินเฉลี่ย		
		ในภาคเกษตร	นอกภาคเกษตร	รวม	ในภาคเกษตร	นอกภาคเกษตร	รวม
วิเชียรบุรี	๑๒,๐๖๒	๒๑๕,๑๑๘.๑๒	๕๘,๐๔๓.๓๙	๒๗๓,๑๖๑.๕๑	๑๖๒,๘๔๙.๔๔	๗๔,๔๒๓.๖๔	๒๓๗,๒๗๓.๐๘
ท่าโรง	๑,๖๘๑	๑๓๓,๖๒๘.๑๘	๔๙,๓๐๑.๓๔	๑๘๒,๙๒๙.๕๒	๑๐๑,๗๐๕.๔๗	๑๐๐,๘๒๔.๑๒	๒๐๒,๕๒๙.๕๙
สระประดู่	๓๙๐	๑๔๔,๕๘๘.๒๗	๑๐๕,๒๙๖.๖๒	๒๔๙,๘๘๔.๘๘	๑๕๖,๘๘๘.๗๓	๑๑๑,๔๔๖.๕๙	๒๖๘,๓๓๕.๓๒
สามแยก	๕๐๑	๒๖๗,๕๗๑.๑๖	๕๕,๑๖๘.๑๐	๓๒๒,๗๓๙.๒๖	๒๕๙,๐๙๔.๗๑	๗๗,๕๑๘.๙๖	๓๓๖,๖๑๓.๖๗
โคกปรัง	๑,๐๒๙	๑๕๒,๖๐๙.๐๗	๕๙,๐๐๙.๑๔	๒๑๑,๖๑๘.๒๐	๑๐๖,๑๗๓.๔๔	๗๔,๓๐๘.๗๕	๑๘๐,๔๘๒.๑๙
น้ำร้อน	๘๒๑	๑๖๔,๑๗๒.๒๙	๕๗,๘๙๔.๓๔	๒๒๒,๐๖๖.๖๓	๑๒๒,๘๘๔.๖๘	๖๐,๐๘๖.๖๑	๑๘๒,๙๗๑.๒๘
บ่อรัง	๑,๗๔๐	๑๓๔,๓๗๓.๓๖	๖๔,๒๔๐.๘๙	๑๙๘,๖๑๔.๒๕	๙๕,๙๓๑.๐๘	๖๘,๑๗๔.๕๙	๑๖๔,๑๐๕.๖๗
พุดเตย	๗๖๓	๒๒๗,๖๓๑.๗๒	๗๙,๓๓๕.๐๕	๓๐๖,๙๖๖.๗๖	๑๕๑,๒๒๗.๔๐	๘๖,๖๐๔.๕๒	๒๓๗,๘๓๑.๙๒
พุดาม	๔๙๕	๓๖๔,๓๑๖.๖๓	๖๙,๐๕๓.๕๘	๔๓๓,๓๗๐.๒๐	๒๔๕,๕๕๙.๖๖	๗๑,๔๖๒.๗๐	๓๑๗,๐๒๒.๓๖
ภูน้ำหยด	๑,๐๔๙	๓๕๖,๖๑๕.๖๓	๔๖,๔๖๗.๐๙	๔๐๓,๐๘๒.๗๓	๒๙๔,๓๑๐.๘๔	๘๖,๓๑๐.๗๔	๓๘๐,๖๒๑.๕๗
ซับสมบูรณ์	๕๖๕	๓๔๐,๕๙๓.๗๒	๖๗,๗๘๗.๘๖	๔๐๘,๓๘๑.๕๘	๒๕๔,๗๖๔.๔๒	๖๓,๔๙๓.๔๗	๓๑๘,๒๕๗.๘๐
บึงกระจับ	๖๘๙	๑๔๖,๔๒๔.๐๙	๔๒,๘๕๔.๙๘	๑๘๙,๒๗๙.๐๗	๑๒๐,๑๗๔.๖๔	๕๙,๕๒๕.๕๒	๑๗๙,๗๐๐.๑๖
วังใหญ่	๖๑๔	๒๙๕,๒๖๓.๐๓	๘๔,๗๖๖.๑๒	๓๘๐,๐๒๙.๑๕	๑๗๐,๓๙๔.๗๕	๘๐,๑๔๗.๓๗	๒๕๐,๕๔๒.๑๒
ยางสาว	๘๕๘	๑๘๙,๔๗๑.๒๑	๓๒,๕๔๙.๕๓	๒๒๒,๐๒๐.๗๕	๑๘๙,๒๙๒.๓๓	๕๘,๑๔๔.๘๐	๒๔๗,๔๓๗.๑๓
ซับน้อย	๘๖๗	๓๓๓,๐๖๑.๕๙	๔๒,๙๖๒.๙๘	๓๗๖,๐๒๔.๕๗	๒๑๔,๓๒๒.๐๖	๓๘,๖๕๕.๑๖	๒๕๒,๙๗๗.๒๒

(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร)

(๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้แหล่งเงินทุนจากหลาย ๆ แหล่ง เพราะไม่ได้ใช้เงินทุนเพื่อการผลิตการเกษตรอย่างเดียว จะใช้เพื่อการอุปโภค-บริโภคด้วย แหล่งเงินทุนที่เกษตรกรใช้ พอแยกได้ดังนี้

- จากกองทุนต่างๆ ในหมู่บ้าน เช่นกองทุนเงินล้าน
- จากสหกรณ์การเกษตร
- จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- จากของพ่อค้ายาทุน
- จากของตนเอง

(๑) แหล่งสินเชื่อเพื่อการผลิต

- เงินทุนที่เก็บไว้เอง - กองทุนเงินล้าน
- กู้ ธกส./สหกรณ์การเกษตร - กองทุนออมทรัพย์เพื่อการผลิต
- กู้ ธนาคารพาณิชย์ - เงิน กขคจ.
- เงิน อพป. - กู้ยืมทุน / พ่อค้า
- ยืมจากญาติ พี่ น้อง - เงินกระตุ้นเศรษฐกิจ

(๒) ต้นทุนการผลิต ราคา ผลผลิตเฉลี่ย

อำเภอวิเชียรบุรี มีการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว, ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์, มันสำปะหลัง, ถั่วเขียวผิวมัน, พืชผัก, ยาสูบ, มะขามหวาน, มะม่วง ต้นทุนการผลิตที่เกษตรกรใช้ ได้แก่ ค่าพันธุ์ ค่าปุ๋ยเคมี สารเคมี และค่าแรงงาน

ตารางที่ ๒๐ ผลผลิตเฉลี่ยและราคาด้านการปลูกพืชของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอวิเชียรบุรี

ประเภท	ต้นทุนการผลิต	ผลผลิตเฉลี่ย	ราคา	รายได้	กำไร
พืช	บาทต่อไร่	ก.ก.ต่อไร่	บาทต่อ ก.ก.	บาทต่อไร่	บาทต่อไร่
ข้าว	๔,๑๘๐	๗๐๐	๗.๕	๕,๒๕๐	๑,๐๗๐
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๔,๔๐๐	๑,๐๐๐	๗.๘	๗,๘๐๐	๓,๓๐๐
มันสำปะหลัง	๕,๓๕๐	๕,๐๐๐	๑.๘	๙,๐๐๐	๓,๖๕๐
อ้อยโรงงาน	๑๐,๗๐๐	๑๓,๐๐๐	๑.๐๕	๑๓,๖๕๐	๒,๙๕๐

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, ๒๕๖๘)

(๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ราษฎรในอำเภอวิเชียรบุรี ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัด / สำนักสงฆ์ จำนวน ๔๖ แห่ง

ผู้นำชุมชนผู้นำที่เป็นทางการปกครองได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ส่วนผู้นำในด้านการพัฒนาได้แก่ สมาชิกเทศบาล ในแต่ละหมู่บ้านจะมีผู้นำที่เป็นทางการ และผู้นำตามธรรมชาติ

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ราษฎรในอำเภอวิเชียรบุรี จะปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีตามบรรพบุรุษ ได้แก่ การหยุดงานเพื่อไปทำบุญวันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา เป็นต้น มีความเชื่อทางไสยศาสตร์เป็นบางส่วน และจะมีการจัดประเพณีบุญบั้งไฟขึ้นเป็นประจำ ในช่วงเดือนพฤษภาคมของทุกปี

๑.๒ องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอวิเชียรบุรี มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอวิเชียรบุรี มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๘ กลุ่ม มีสมาชิก ๙๕ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๘ กลุ่ม สมาชิก ๑๐๙ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๒ กลุ่ม สมาชิก ๙๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑๐๒ แห่ง สมาชิก ๒,๐๗๖ ราย สหกรณ์ จำนวน ๐ แห่ง สมาชิก ๐ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๐ กลุ่ม สมาชิก ๐ ราย

ตารางที่ ๒๑ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ท่าโรง	๑	๑๑	-	-	-	-	๑๐	๑๑๕	-	-	-	-
สระประดู่	-	-	๑	๑๖	-	-	๑๑	๒๐๖	-	-	-	-
สามแยก	-	-	-	-	๑	๒๓	๗	๑๒๐	-	-	-	-
โคกปรัง	-	-	-	-	-	-	๑๓	๑๖๑	-	-	-	-
น้ำร้อน	-	-	-	-	-	-	๔	๑๒๐	-	-	-	-
บ่อรัง	๑	๑๑	๑	๑๕	-	-	๗	๓๕๐	-	-	-	-
พุเตย	๑	๑๒	๑	๒๕	-๑	๖๗-	๑๑	๒๘๕	-	-	-	-
พุดาม	๑	๑๐	-	-	-	-	๔	๕๖	-	-	-	-
ภูน้ำหยด	-	-	๑	๑๗	-	-	๗	๒๒๑	-	-	-	-
ซับสมบูรณ์	๑	๑๐	-	-	-	-	๘	๑๕๗	-	-	-	-
บึงกระจับ	-	-	๑	๑๐	-	-	๔	๔๙	-	-	-	-
วังใหญ่	๑	๑๑	๑	๑๕	-	-	๓	๖๒	-	-	-	-
ยางสาว	๑	๑๐	๑	๑๑	-	-	๑๐	๑๔๘	-	-	-	-
ซับน้อย	๑	๑๐	-	-	-	-	๓	๑๕	-	-	-	-
รวม	๘	๙๕	๘	๑๐๙	๒	๙๐	๙๐	๒๐๕๘	-	-	-	-

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๒๒ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๑๗
เครื่องดื่ม	๑
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๓
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๑๘
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๒
รวม	๔๑

(ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวิเชียรบุรี,พ.ศ ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอวิเชียรบุรี

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	
๑. กลุ่มสมุนไพรเกษตรผสมผสานพุเตย	๒๕๖	๑	พุเตย	๑๐
๒. เกษตรอินทรีย์ผสมผสานตำบลน้ำร้อน	๖๖	๑๐	น้ำร้อน	๑๓
๓. กลุ่มเกษตรอินทรีย์วิถีชุมชนตำบลบึงกระจับ	๒๕๑	๕	บึงกระจับ	๒๑
๔. กลุ่มพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรบ้านน้ำเดือด	๖๑	๑๒	โคกปรัง	๑๒
๕. หมูหลุมอินดีตำบลซับสมบูรณ์	๒๖	๙	ซับสมบูรณ์	๑๑
๖. แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลบ่อรัง	ศาลา	๒	บ่อรัง	๓๒
๗. YSF วิเชียรบุรีเกษตรพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	๒๗	๑๑	สระประดู่	๑๕
๘. กลุ่มกล้วยหอมทองบ้านซับรุ่งเจริญ	๓๗	๗	ซับน้อย	๙
๙. กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดเพื่อการเกษตร	๒๔๔	๕	ท่าโรง	๘
๑๐. สมบัติฟาร์มเห็ดบ้านโคกปรัง	๗๗	๑๖	โคกปรัง	๑๐
๑๑. กลุ่มอมทรัพย์เพื่อการค้าและการผลิต หมู่ ๑๐ ต.ภูน้ำหยด	๕๕	๑๐	ภูน้ำหยด	๕๓
๑๒. ปุ๋ยบ้านหนองภิรมย์	๓๒	๑๖	ภูน้ำหยด	๑๔
ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	
๑๓. กลุ่มเลี้ยงโคบ้านไร่ตาพุฒ	๑๖๔	๙	สามแยก	๙
๑๔. กลุ่มผลิตลูกโคเพื่อขุนจำหน่าย	๓๑	๖	พุเตย	๑๕
๑๕. พี่สวณสมุนไพร หมู่ ๔ บึงกระจับ	๒๕๕	๔	บึงกระจับ	๑๑
๑๖. เกษตรสร้างสรรค์	๕๔/๑	๓	สระประดู่	๗
๑๗. มันสำปะหลังภูน้ำหยด	โรงปุ๋ย	๔	ภูน้ำหยด	๒๖
๑๘. ปลุกผักหลังฤดูทำนา	๑๓๒	๑๒	โคกปรัง	๑๐
๑๙. กลุ่มทอผ้าพุเตย	๑๘๑	๑	พุเตย	๒๑
๒๐. กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคบ้านมาบสมอ หมู่ ๑๔	๑๔๔	๑๔	ท่าโรง	๑๒

๒๑. ไร่เขาเล็งอินทรียเกษตร	๑๘๐	๘	ท่าโรง	๑๐
๒๒. กลุ่มผู้เลี้ยงวัวเพื่อการค้าตำบลวังใหญ่	๑๕๓	๔	วังใหญ่	๒๓
๒๓. กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคแม่พันธุ์ หมู่ ๙ ต.ยางสาว	๒๘	๙	ยางสาว	๑๒
๒๔. กลุ่มเลี้ยงสัตว์บ้านเขาสูง ม.๔ ต.ยางสาว	๑๓๖	๔	ยางสาว	๑๑
๒๕. การเพาะเห็ดอินทรียบ้านดงเข้	๒	๓	สามแยก	๑๐
๒๖. กลุ่มเกษตรกรทำปุ๋ยหมักชีวภาพบ้านน้ำร้อน หมู่ ๑	๔๑	๑	น้ำร้อน	๑๒
๒๗. เกษตรพัฒนาวังเตียน	๖๗	๕	โคกปรัง	๑๐
๒๘. กลุ่มโคเนื้อตำบลภูน้ำหยด	๓/๔	๖	ภูน้ำหยด	๑๐
๒๙. พัฒนาผลิตผลทางการเกษตรบ้านกระทุ่มทอง ตำบลซับสมบูรณ์	๒๕/๑	๕	ซับสมบูรณ์	๒๔
๓๐. กลุ่มแม่บ้านหนองสมบูรณ์ หมู่ ๖ ตำบลพุดาม	๑๐๙	๖	พุดาม	๑๓
๓๑. กลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อชุมชนบ้านพระที่นั่ง หมู่ ๗	๑๐๓	๗	ภูน้ำหยด	๑๐
๓๒. ผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านหนองภิรมย์ หมู่ ๑๖	๒๒	๑๖	ภูน้ำหยด	๑๐
๓๓. วัชุนตำบลพุดเตย อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๙๗	๘	พุดเตย	๒๗
๓๔. กลุ่มภูน้ำหยดพัฒนาเพื่อการเกษตร	๗๘/๑	๖	ภูน้ำหยด	๒๖
ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	
๓๕. กลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อตำบลท่าโรง	๑๓๖	๑๔	ท่าโรง	๑๐
๓๖. กลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของชุมชนบ้านหนองบัวทอง หมู่ ๑๑	๑๗๓	๑๑	บ่อรัง	๑๐
๓๗. กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งใหญ่ หมู่ ๕ ตำบลท่าโรง	๔๖๐	๕	ท่าโรง	๑๐
๓๘. กลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของชุมชนบ้านใหม่วิไลวัลย์ หมู่ ๑๐ ตำบลบ่อรัง	๒๗	๑๐	บ่อรัง	๒๙
๓๙. กลุ่มผลิตการเกษตรบ้านไทรทอง	๘๓	๕	วังใหญ่	๑๔
๔๐. กลุ่มพัฒนาอาชีพงานไม้ชุมชน หมู่ ๓ ตำบลสามแยก	๑๘๑	๓	สามแยก	๑๘
๔๑. กลุ่มบ้านวังษ์ทอง หมู่ ๑๑ ตำบลพุดเตย	๑๐๕	๑๑	พุดเตย	๑๓
๔๒. กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกรบ้านใหม่วิไลวัลย์ หมู่ ๑๐	๑๕๓	๑๐	บ่อรัง	๑๑
๔๓. กลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดข้าวเหนียวอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๒	๔	พุดเตย	๖๒
๔๔. กลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านลำจังหัน หมู่ ๑ ตำบลสามแยก	๒๙/๑	๑	สามแยก	๓๑
๔๕. กลุ่มพัฒนาผลผลิตเกษตรบ้านวังษ์ทอง หมู่ ๑๑	๑๔๑/๑	๑๑	พุดเตย	๑๕
๔๖. กลุ่มเกษตรผสมผสาน หมู่ ๕ บ้านพุดาม	๑๕๕	๕	พุดาม	๑๕
๔๗. กลุ่มสมุนไพรโบราณชุมชนทรัพย์ปัญญาไทย	๖๓	๔	ซับสมบูรณ์	๙
๔๘. กลุ่มชาวนาเข้มแข็งตำบลโคกปรัง	๑๒๓	๑	โคกปรัง	๘
๔๙. เฟอร์นิเจอร์ หมู่ ๙ ตำบลพุดเตย	๕๗	๙	พุดเตย	๑๑
๕๐. กลุ่มถักตะกร้าบ้านไร่อุดม	๑๕๓	๓	ซับสมบูรณ์	๕๑
๕๑. กลุ่มส่งเสริมพัฒนาศักยภาพอาชีพตำบลโคกปรัง	๑๗๔	๓	โคกปรัง	๑๓
๕๒. กลุ่มอบรมทรัพยากรผลิตบ้านรวมทรัพย์	๒๓๙/๑	๖	ภูน้ำหยด	๙๐
๕๓. กลุ่มพัฒนาอาชีพตำบลโคกปรัง หมู่ ๒	๕	๒	โคกปรัง	๑๓

๕๔. กลุ่มจำหน่ายและขยายพันธุ์ไม้บ้านยางโด่	๓๔	๗	สระ ประตู	๑๑
๕๕. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านโคกปรัง หมู่ ๓	๒๑๓	๓	โคกปรัง	๑๗
๕๖. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านน้ำอ้อม	๕๘	๗	ยางสาว	๑๓
ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	
๕๗. สถาบันการเงินชุมชนต้นแบบบ้านหนองคล้า	๙๗	๘	พุเตย	๖๑
๕๘. กลุ่มเลี้ยงโคบ้านเขายางโปร่ง หมู่ ๔	๑๔	๔	โคกปรัง	๑๔
๕๙. กลุ่มพัฒนาอาชีพวิเชียรบุรี	๒๑๐	๑	ท่าโรง	๙
๖๐. ผลิตภัณฑ์พันธุ์และส่งเสริมอาชีพ หมู่ ๘ บ้านนาสามัคคี	๕๗	๘	โคกปรัง	๒๙
๖๑. ถักสานไม้กวาดดอกหญ้า หมู่ ๘,๑๙	๘๘	๑๙	บ่อรัง	๒๖
๖๒. ปลุกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ก้าวหน้า หมู่ ๑๕ ต.ยางสาว	๙๑	๑๕	ยางสาว	๘
๖๓. กลุ่มเศรษฐกิจชุมชนเกษตรกร หมู่ ๔ ต.วังใหญ่	๑๙	๔	วังใหญ่	๒๕
๖๔. ศูนย์ส่งเสริมผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ม. ๘ ตำบลพุเตย	๑๖๒	๘	พุเตย	๒๘
๖๕. ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพพื้นเมืง ม. ๔ บ้านโคกสำราญ	๖๘	๔	น้ำร้อน	๙๒
๖๖. ส่งเสริมอาชีพการเกษตรและร้านค้าชุมชนโคกสง่า หมู่ ๗	๒๗๒	๗	พุขาม	๑๗
๖๗. กลุ่มผู้ปลูกหอม-กระเทียม บ้านพุน้ำร้อน	๘๘	๙	ยางสาว	๒๒
๖๘. อนุรักษ์ป่าเขาสูง ตำบลยางสาว	๑๖๒	๔	ยางสาว	๗
๖๙. กลุ่มพัฒนาอาชีพที่กระตูกบ้านเกาะบอระเพ็ด หมู่ ๑๐	๔๓	๑๐	บึง กระจับ	๑๗
๗๐. ทอผ้าที่กระตูกบ้านบุมะกรูด	วัดคมคา ๆ	๘	ท่าโรง	๑๔
๗๑. กลุ่มเกษตรกรสระประตูก้าวหน้า หมู่ ๒	๔๕	๒	สระ ประตู	๒๑
๗๒. กลุ่มแม่บ้านโตะเงินตำบลพุขาม	๓๙	๔	พุขาม	๑๒
๗๓. กลุ่มผลิตโคเนื้อบ้านเขาขาด หมู่ ๔ ตำบลชัยสมบูรณ์	๑๔๕	๔	ชัย สมบูรณ์	๑๒
๗๔. กลุ่มสายใยรักตัดเย็บ	๒๗๓	๑	สามแยก	๑๔
๗๕. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านกลุ่มอุทัย หมู่ ๒	๒๑	๒	สามแยก	๕๕
๗๖. กลุ่มปลูกพืชสมุนไพรเกษตรอินทรีย์วิเชียรบุรี	๓๙๙	๓	ท่าโรง	๑๑
ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	
๗๗. ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านวังขอม	๑	๑๐	พุเตย	๒๐
๗๘. กลุ่มผลิตดอกไม้จันทน์ห้วยชัน	๑๓๙	๔	สระ ประตู	๑๖
๗๙. กลุ่มหัตถกรรมดอกไม้จันทน์ดอกไม้ประดิษฐ์ หมู่ ๒	๑๕	๒	ยางสาว	๒๙
๘๐. กลุ่มพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชนตำบลบ่อรัง	๒๔๔	๑๑	บ่อรัง	๒๑๙
๘๑. กลุ่มทอเสื่อกกบ้านวังวัด	๕๖/๑	๓	ยางสาว	๒๑
๘๒. กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านบุมะกรูดเขามอง	ศาลา ประชาคม	๑๘	ท่าโรง	๒๒
๘๓. คนเลี้ยงปลาบ้านลำเพียร	๖	๑๐	โคกปรัง	๗
๘๔. ผลิตไข่เค็มพันถ้วย	๗	๙	สระ ประตู	๑๔

๘๕. ศูนย์ส่งเสริมผลิตข้าวชุมชนบ้านยางใต้	๒๔	๗	สระ ประตู	๑๗
๘๖. กองทุนเกษตรกรข้าวโพดชุมชน	๑๙๔	๑	สระ ประตู	๒๘
๘๗. กลุ่มอาชีพขยายพันธุ์ไม้ผลไม้ดอก	๕	๖	ชัย สมบูรณ์	๑๕
๘๘. กลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านโป่งนกเป่า	๓๑	๑๐	สามแยก	๑๑
๘๙. วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลสามแยก	๗๕	๖	สามแยก	๑๔
๙๐. วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลชัยน้อย	๑๕๓	๕	ชัยน้อย	๓๖

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี , พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๒๔ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	
๑. ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร				
๑.๑ ผลิตดอกไม้จันทน์ พวงหรีดบ้านหนองบัวขาว หมู่ ๓	๑๒๐	๓	บ่อไร่	๒๕
๑.๒ บ้านวังทองสามัคคี	๑๖๔	๙	วังใหญ่	๒๐
๑.๓ บ้านเกาะบอระเพ็ด	-	๑๐	บึงกระจับ	๒๐
๑.๔ ทอผ้าปุเตย	-	๑	ปุเตย	๒๐
๑.๕ ปลาแร่ลำนาราย	๑๖๕	๘	สระประตู	๒๐
๑.๖ กลุ่มไม้กวาดบ้านน้ำอ้อม	๑๓	๗	ยางสาว	๓๐
๑.๗ กลุ่มหัตถกรรมแปกและกกบ้านโคกปรัง	๑๗๓	๓	โคกปรัง	๒๐
๑.๘ กลุ่มแม่บ้านทอกก	-	๖	พุขาม	๒๐
๑.๙ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านรวมทรัพย์	๒๓๙/๑	๖	สระประตู	๒๕
๒. กลุ่มยุวเกษตรกร				
๒.๑ โรงเรียนบ้านบ่อไร่	๑๑๑	๒	บ่อไร่	
๒.๒ โรงเรียนบ้านเข้มทอง	-	๓	สามแยก	
๒.๓ โรงเรียนโคกปรือ	-	๓	บึงกระจับ	
๒.๔ โรงเรียนพระที่นั่ง	๑๕๐	๗	ภูน้ำหยด	
๒.๕ โรงเรียนบ้านคลองทราย	๖๖	๑๑	ชัยน้อย	
๒.๖ โรงเรียนบ้านโคกกรวด	๒๓๖	๘	ยางสาว	
๒.๗ โรงเรียนชุมชนบ้านโคกปรัง	-	๑๗	โคกปรัง	
๒.๘ โรงเรียนบ้านพุขาม	-	๑	พุขาม	
๒.๙ โรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม	-	๕	วังใหญ่	
๒.๖ โรงเรียนบ้านโคกกรวด	๒๓๖	๘	ยางสาว	
๒.๗ โรงเรียนชุมชนบ้านโคกปรัง	-	๑๗	โคกปรัง	
๓. กลุ่มส่งเสริมอาชีพ				
๓.๑ กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรหัตถกรรมไม้ไผ่หมู่ ๓ พุเตย	๑๐๖/๑	๓	พุเตย	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี , พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๒๕ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอ.....-..... จังหวัด.....-.....

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	
-	-	-	-	-

(ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัด.....-....., พ.ศ...-.....)

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอวิเชียรบุรี มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้การบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ๑ ศูนย์ และเครือข่าย ๑๓ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๕ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑๔ ศูนย์ และศูนย์เครือข่ายถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๒๖ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีด้านการ พัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
ท่าโรง	-	-	-	-	๑	๑	๑	-	๑
สระประตู	-	๑	๑	๑	๑	-	-	-	-
สามแยก	-	๒	๑	๑	๑	-	-	-	-
โคกปรัง	๑	๔	-	-	๑	-	-	-	-
น้ำร้อน	-	-	-	๑	๑	-	-	-	-
บ่อรัง	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
พุเตย	-	๑	-	๑	๑	-	-	-	-
พุขาม	-	-	-	-	๑	-	-	-	-
ภูน้ำหยด	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
ซับ สมบูรณ์	-	-	-	-	๑	-	-	-	-
บึงกระจับ	-	๒	-	-	๑	-	-	-	-
วังใหญ่	-	-	-	-	๑	-	-	-	-
ยางสาว	-	๑	-	๑	๑	-	-	-	-
ซับน้อย	-	-	-	-	๑	-	-	-	-
รวม	๑	๑๓	๒	๕	๑๔	๑	๑	-	๑

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, ๒๕๖๘)

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอวิเชียรบุรี มีอาสาสมัครเกษตรด้านการเกษตร จำนวน ๕๕๙ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด ๑๙๒ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๑๘๘ ราย และปศุสัตว์อาสา ๑๗๙ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๓ หน้าที่

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตรกร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
ท่าโรง	๒	-	-	๑๕	๑๗	๑๘	-	-	-
สระประดู่	-	-	๖	๑๒	๑๒	๑๒	-	-	-
สามแยก	-	-	๒	๑๐	๙	๑๐	-	-	-
โคกปรัง	๓	๕	๓	๑๖	๑๗	๑๖	-	๑	๓
น้ำร้อน	-	-	๕	๑๐	๑๒	๑๒	-	-	-
บ่อรัง	-	-	๓	๒๑	๑๕	๒๒	-	-	-
พุเตย	-	-	๑	๑๕	๑๔	๑๔	๓	-	-
พุขาม	-	-	-	๑๙	๑๑	๑๐	-	-	-
ภูน้ำหยด	๑	-	-	๑๕	๑๔	๑๖	-	-	-
ซับสมบูน	-	-	-	๑๐	๑๐	๑๐	-	-	-
บึงกระจับ	๒	-	๗	๑๑	๑๐	๑๐	-	-	-
วังใหญ่	-	-	๑	๙	๑๐	๑๐	-	-	๒
ยางสาว	๑	-	๑	๑๕	๑๖	๑๗	-	-	-
ซับน้อย	-	-	๑	๑๑	๑๔	๑๔	-	-	-
รวม	๙	๕	๓๐	๑๗๙	๑๘๘	๑๙๒	๓	๑	๕

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, ๒๕๖๕)

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอวิเชียรบุรี มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอวิเชียรบุรี มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๑๔ คน

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอวิเชียร จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
สามแยก	๑	นายพลกฤษณ์ เฉยทอง	หมู่ ๘ ต.สามแยก อ.วิเชียรบุรี
ยางสาว	๑	นายราม ชาพรมา	หมู่ ๔ ต.ยางสาว อ.วิเชียรบุรี
ชัยน้อย	๑	นายจิตร ครุฑจันทร์	หมู่ ๑ ต.ชัยน้อย อ.วิเชียรบุรี
โคกปรัง	๑	นายเสมอ ปาจันะ	หมู่ ๘ ต.โคกปรัง อ.วิเชียรบุรี
พุดเตย	๑	นายลำดวน เรียมปิติ	หมู่ ๘ ต.พุดเตย อ.วิเชียรบุรี
น้ำร้อน	๑	นายนพคุณ โพธิสาร	หมู่ ๗ ต.น้ำร้อน อ.วิเชียรบุรี
บ่อรัง	๑	นายวสันต์ แอสูงเนิน	หมู่ ๑๒ ต.บ่อรัง อ.วิเชียรบุรี
ชัยสมบูรณ์	๑	นายสมชาย ปานพรม	หมู่ ๕ ต.ชัยสมบูรณ์ อ.วิเชียรบุรี
บึงกระจับ	๑	นายคัมภีร์ หงษ์คำ	หมู่ ๔ ต.บึงกระจับ อ.วิเชียรบุรี
พุขาม	๑	นายชินวงษ์ นิงกลาง	หมู่ ๙ ต.พุขาม อ.วิเชียรบุรี
ท่าโรง	๑	นายหมั่น กมลอินทร์	หมู่ ๖ ต.ท่าโรง อ.วิเชียรบุรี
วังใหญ่	๑	นายสุรพล ปิตสม	หมู่ ๖ ต.วังใหญ่ อ.วิเชียรบุรี
สระประคู้	๑	นายสมชาย ธรรมสิทธิ์	หมู่ ๕ ต.สระประคู้ อ.วิเชียรบุรี
ภูน้ำหยด	๑	นายมงคล ปันทวย	หมู่ ๑๒ ต.ภูน้ำหยด อ.วิเชียรบุรี
รวม	๑๔		

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, ๒๕๖๘)

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายวิสุทธิเทพ ปานนิล

บ้านเลขที่ : ๘๓ หมู่ที่ ๔ ตำบลโคกปรัง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๕ ปลูกข้าว ปลูกพืชไร่ ร้อยละ ๔๕ สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม เกษตรกรในพื้นที่มีน้ำไม่เพียงพอต่อการทำเกษตร

แนวทางการพัฒนา : ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองเพื่อลดต้นทุนการผลิต และส่งเสริมให้ความรู้ในเรื่องของการทำเกษตรแบบผสมผสาน

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เป็นศูนย์เรียนรู้ที่เน้นให้ความรู้ในเรื่องของการทำการเกษตรแบบผสมผสาน ให้เกษตรกรรู้จักการพึ่งตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. ลดต้นทุนเพิ่มผลผลิต และเสริมรายได้

หลักสูตรบังคับ ๑. เกษตรทฤษฎีใหม่/เศรษฐกิจพอเพียง

๒. เกษตรผสมผสาน

๓. แผนการผลิตรายบุคคล (IFPP)

๔. การปรับปรุงบำรุงดิน

๕. การป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM)

๖. การผลิตปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ

๗. การจัดทำบัญชีฟาร์ม

หลักสูตรเสริม ๑. การสร้างความเข้มแข็งกลุ่ม

๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

๓. การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตข้าว

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๔ ศูนย์

ตารางที่ ๒๘ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์					
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์
๑	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	๕	สระประดู่	นายลพ แก่นผึ้ง	๐๘๑๐๔๕๓๒๕๕
๒	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	๘	สามแยก	นายพลกฤษณ์ เฉยทอง	๐๙๕๖๕๙๔๙๘๗
๓	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าวบ้านนาสามัคคี	๘	โคกปรัง	นายวิสุทธิ์ กองดี	๐๘๐๗๙๑๐๖๓๙
๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	๘	พุดเตย	นายลำดวน เรียมปิติ	๐๘๕๒๗๓๕๓๗๒
๕	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านลำเพียร	๑๐	โคกปรัง	นายสำรวย กล่อมวงษ์	๐๘๒๔๐๑๗๒๔๐
๖	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานตำบลยางสาว	๔	ยางสาว	นายราม ชาพรหมมา	๐๘๓๖๓๓๗๖๖๕
๗	ศูนย์เรียนรู้การปลูกอินทผลัมเพาะเนื้อเยื่อสวนภูผาลัม	๘	บึงกระจับ	นายอภิชน วรรณิ	๐๘๐๓๕๖๗๑๙๙
๘	ศูนย์เรียนรู้การปลูกอินทผลัมเพาะเนื้อเยื่อสวนคุณไข่	๕	สระประดู่	นายอภิชาญ สิงห์เสนี	๐๘๐๑๔๙๕๑๐๙
๙	ศูนย์ผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดบ้านเขาปางโปรง	๔	โคกปรัง	นายชัยมงคล เกษิต	๐๙๘๗๘๕๕๒๐๐
๑๐	ศูนย์เรียนรู้การปลูกผักเพื่อการค้า	๕	โคกปรัง	นางกัจจ ก้อนคำ	๐๙๔๖๑๕๒๙๐๕
๑๑	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านบึงกระจับ	๕	บึงกระจับ	นายคำภีร์ หงษ์คำ	๐๖๑๓๐๓๙๘๐๗
๑๒	มันสำปะหลังแปลงใหญ่ภูน้ำหยด	๔	ภูน้ำหยด	นายมงคล ปันทวาย	๐๘๘๑๗๖๙๒๓๑
๑๓	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	๗	บ่อรัง	นางสาวจิตรีรัตน์ พรหมนอก	๐๙๔๗๓๙๘๑๔๙
๑๔	ศูนย์ทอผ้าพุดเตย	๑	พุดเตย	นางสาวสุรินทร์ นาโพธิ์	๐๘๗๓๐๖๗๘๕๐

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, ๒๕๖๘)

[illegible]

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๒,๖๘๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๒,๑๔๔ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๑๕๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๑๘๐ กิโลกรัม/ไร่ (๒๐ %)
- เป้าหมายรายได้ ๔,๕๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๒,๑๔๔ บาท/ไร่

๑. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
๒. การปลูกที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและเหมาะสมกับพื้นที่
๓. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
๔. การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM)

[illegible]

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

๑.๑ สิ้นค้าเกษตรที่สำคัญ

ชนิดสินค้า อ้อยโรงงาน

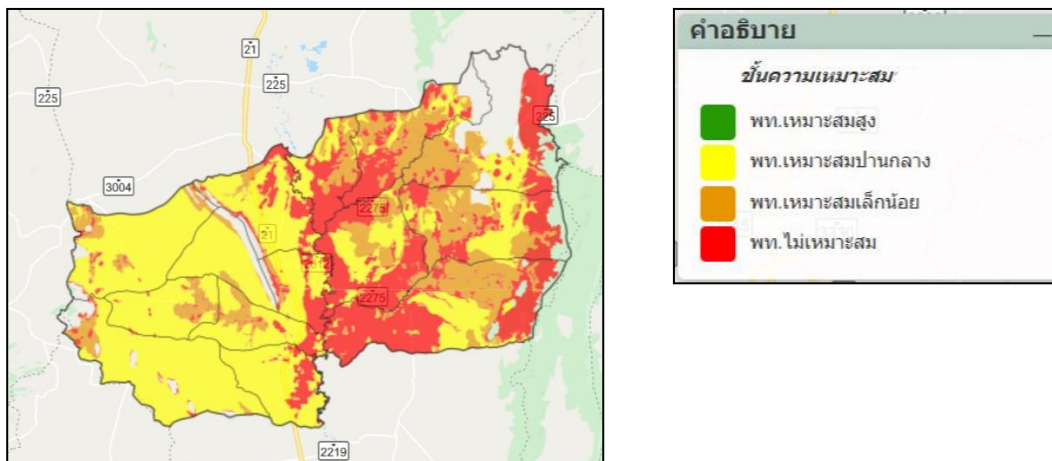
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[x] น้ำฝน [] ขลประทาน [x] บ่อน้ำบาดาล [x] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

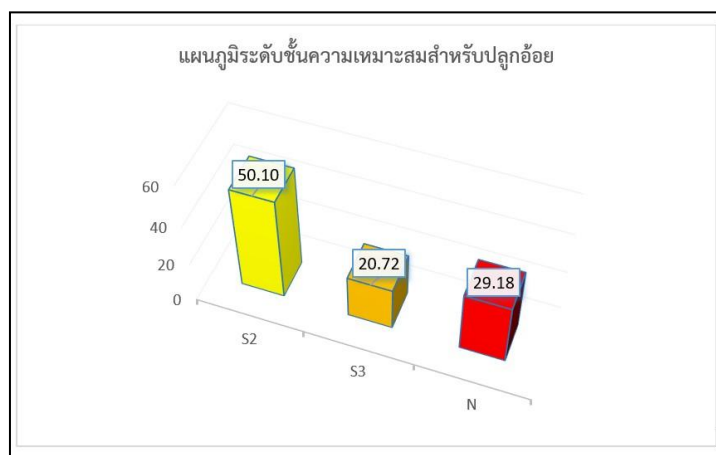
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอวิเชียรบุรี มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ทั้งหมดจำนวน ๘๓๘,๓๙๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔๒๐,๐๓๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๑๐ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๗๓,๗๓๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๔๔,๖๑๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑๘

ภาพที่ ๑ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

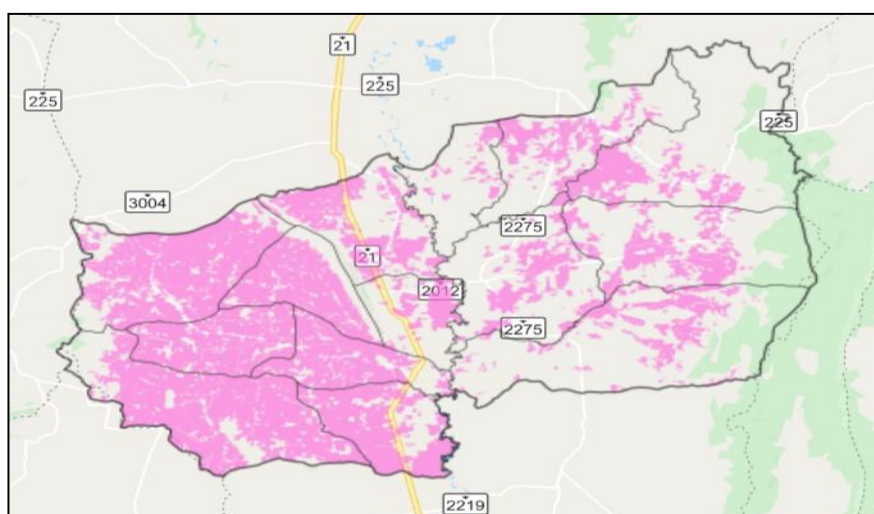
(๒) พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน

อำเภอวิเชียรบุรี มีพื้นที่การปลูกอ้อยโรงงาน จำนวน ๑๐๒,๒๖๙ ไร่ ๔,๕๕๕ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลซับน้อย จำนวน ๒๐,๗๗๓.๐๗ ไร่ ๘๐๖ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลภูน้ำหยด จำนวน ๑๕,๕๖๓.๘๑ ไร่ ๖๑๐ ครัวเรือน และ ตำบลซับสมบูรณ์ จำนวน ๑๐,๙๐๕.๘๙ ไร่ ๕๐๔ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตอ้อยโรงงาน อำเภอวิเชียรบุรี

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ท่าโรง	๑๖๘	๒,๙๑๗.๒๕	๒,๙๑๗.๒๕	๒๙๑๗๒.๕	๑๐.๐๐
สระประดู่	๕๓	๑,๑๓๔.๗๕	๑,๑๓๔.๗๕	๑๑๓๔๗.๕	๑๐.๐๐
สามแยก	๑๔๖	๔,๐๗๖.๗๕	๔,๐๗๖.๗๕	๔๐๗๖๗.๕	๑๐.๐๐
โคกปรัง	๓๑๑	๕,๒๘๖.๐๐	๕,๒๘๖.๐๐	๕๒๘๖๐	๑๐.๐๐
น้ำร้อน	๑๙๗	๔,๑๙๐.๗๔	๔,๑๙๐.๗๔	๔๑๙๐๗.๔	๑๐.๐๐
บ่อรัง	๔๒๐	๖,๘๗๖.๒๘	๖,๘๗๖.๒๘	๖๘๗๖๒.๘	๑๐.๐๐
พุเตย	๓๖๕	๗,๓๔๐.๑๑	๗,๓๔๕.๑๑	๗๓๔๕๑.๑	๑๐.๐๐
พุขาม	๒๒๑	๖,๘๖๐.๑๑	๖,๘๔๐.๑๑	๖๘๔๐๑.๑	๑๐.๐๐
ภูน้ำหยด	๖๑๐	๑๕,๕๖๓.๘๑	๑๕,๕๖๓.๘๑	๑๕๕๖๓๘.๑	๑๐.๐๐
ซับสมบูรณ์	๔๑๔	๙,๖๗๒.๒๗	๙,๖๗๒.๒๗	๙๖๗๒๒.๗	๑๐.๐๐
บึงกระจับ	๑๒๑	๒,๐๙๓.๖๗	๒,๐๙๓.๖๗	๒๐๙๓๖.๗	๑๐.๐๐
วังใหญ่	๕๐๔	๑๐,๙๐๕.๘๙	๑๐,๙๐๕.๘๙	๑๐๙๐๕๘.๙	๑๐.๐๐
ยางสาว	๒๕๙	๔,๕๕๓.๔๙	๔,๕๕๓.๔๙	๔๕๕๓๔.๙	๑๐.๐๐
ซับน้อย	๘๐๖	๒๐,๗๗๓.๐๗	๒๐,๗๗๓.๐๗	๒๐๗๗๓๐.๗	๑๐.๐๐
รวม	๔,๕๕๕	๑๐๒,๒๖๙	๑๐๒,๒๖๙	๑,๐๒๒,๖๙๒	

(ที่มา : รายงานทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๓ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอวิเชียรบุรี

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

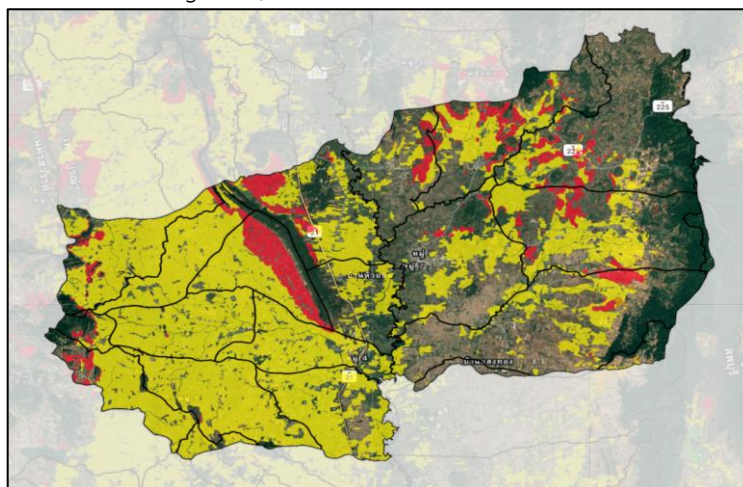
(๓) พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอวิเชียรบุรี มีพื้นที่ปลูกตามระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ทั้งหมดจำนวน ๔๕๑,๓๘๕.๖๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๙๔,๑๓๓.๕๘ ไร่ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑,๒๑๖.๔๙ ไร่ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๕๖,๐๓๕.๖๐ ไร่

ตารางที่ ๒ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอวิเชียรบุรี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปาน กลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ท่าโรง	-	๒๐,๘๖๓.๓๐	-	๑,๓๗๗.๔๔	๒๒,๒๔๐.๗๔
สระประดู่	-	๑๑,๐๖๖.๐๐	-	๑๔๑.๑๘	๑๑,๒๐๗.๑๘
สามแยก	-	๒๑,๘๐๑	-	๗,๓๙๒	๒๙,๑๙๓.๓๐
โคกปรัง	-	๑๖,๙๓๙.๖๐	๑๓๒.๘๕	๘,๔๓๒.๔๑	๒๕,๕๐๔.๘๖
น้ำร้อน	-	๒๘,๓๘๙	๒๓๓	๕,๘๐๖	๓๔,๔๒๗.๘๗
บ่อรัง	-	๒๒,๐๘๓	๘๓๑.๔๒	๓,๕๙๘.๔๘	๒๖,๕๑๒.๖๐
พุดเตย	-	๒๙,๓๔๓	-	๑๗๖.๖๗	๒๙,๕๒๐.๐๗
พุดาม	-	๓๓,๗๐๖	-	-	๓๓,๗๐๖.๕๐
ภูน้ำหยด	-	๗๓,๑๘๒.๐๐	-	๓,๒๐๕	๗๖,๓๘๗.๔๘
ชัยสมบุญ	-	๑๘,๗๒๗	-	๑๒,๗๒๘	๓๑,๔๕๕.๙๐
บึงกระจับ	-	๖,๘๑๙.๒๘	-	๓,๑๔๖.๐๖	๙,๙๖๕.๓๔
วังใหญ่	-	๓๖,๕๒๐	-	๙๘.๗	๓๖,๖๑๘.๒๐
ยางสาว	--	๑๑,๓๙๖	๑๙.๔๗	๖,๒๑๙.๘๕	๑๗,๖๓๕.๔๒
ชัยน้อย	-	๖๓,๒๙๙	-	๓,๗๑๒.๗๙	๖๗,๐๑๒.๑๙
รวมอำเภอ	-	๓๙๔,๑๓๓.๕๘	๑,๒๑๖.๔๙	๕๖,๐๓๕.๖๐	๔๕๑,๓๘๕.๖๖

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

๑.๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

ตารางที่ ๓ แสดงสถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต อำเภอวิเชียรบุรี

เทคโนโลยีการผลิต	วิธีการใช้	หมายเหตุ
การใช้พันธุ์	ส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ขอนแก่น	
การเตรียมดิน	มีการไถตะ และไถแปรเพื่อเตรียมแปลง	
ระบบการให้น้ำ	แบบน้ำหยด และอาศัยน้ำฝน	
การดูแลรักษา	มีการใส่ปุ๋ย และป้องกันกำจัดวัชพืช	
การใส่ปุ๋ย	ใส่ปุ๋ย ๒ ครั้ง คือปุ๋ยรองพื้นและปุ๋ยบำรุงต้น	
การเก็บเกี่ยว	ใช้คนตัดและใช้เครื่องจักร	
การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	ส่งขายให้โรงงานทันที	
การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	มีการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	

๑.๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอวิเชียรบุรี มีการปลูกอ้อยโรงงาน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
อ้อยโรงงาน (ฤดูปลูก)	←	→										
อ้อยโรงงาน (ฤดูเก็บเกี่ยว)	←	→									←	→

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอวิเชียรบุรี มีต้นทุนการผลิตวิเชียรบุรี โดยพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการปลูกอ้อยโรงงาน เป็นเงิน ๑๒,๒๐๐ บาท

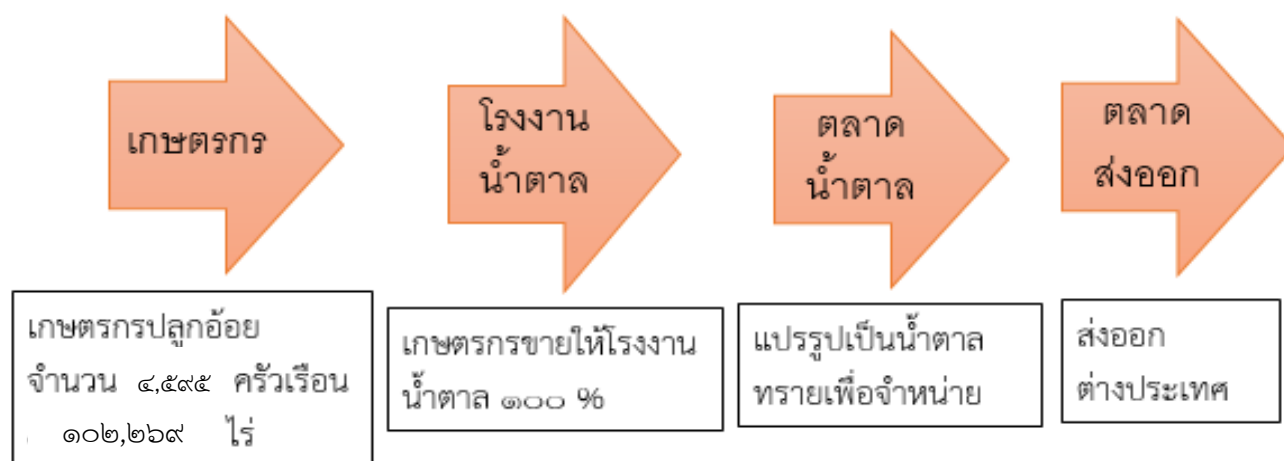
ตารางที่ ๔ แสดงต้นทุนการผลิต อ้อยโรงงาน ปี ๒๕๖๘ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

รายการ (ตัวอย่าง)	นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ
	จำนวน	หน่วย	
ไถดะ	๕๐๐	บาท/ไร่	
ไถแปร	๓๕๐	บาท/ไร่	
พันธุ์อ้อย	๗๐๐	บาท/ไร่	
ปลูก (รถปลูก)	๑,๐๐๐	บาท/ไร่	
ยาฆ่าหญ้า	๒๕๐	บาท/ไร่	
กรีดยาง	๔๐๐	บาท/ไร่	
ค่าปุ๋ยรองพื้น	๗๐๐	บาท/ไร่	
ปุ๋ยรอบ ๒	๘๐๐	บาท/ไร่	
ค่าตัด	๕,๒๐๐	บาท/ไร่	
ขนส่ง	๘๐๐	บาท/ไร่	
ค่าเช่า	๑,๕๐๐	บาท/ไร่	
รวม	๑๒,๒๐๐	บาท/ไร่	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ผลผลิตเฉลี่ย	๑๐	ตัน/ไร่
ราคาปัจจุบันตันละ	๑,๔๕๐	บาท/ตัน
เป็นเงิน	๑๔,๕๐๐	บาท
หักต้นทุน	๑๒,๒๐๐	บาท
กำไร	๒,๓๐๐	บาท/ไร่

๑.๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ภาพที่ ๖ แสดงวิธีการตลาดอ้อยโรงงาน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๗) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบล ศรีเทพ อำเภอ ศรีเทพ มีโรงงานน้ำตาลไทยรุ่งเรืองอุตสาหกรรม รวม ๑ แห่ง

ชนิดสินค้าข้าว

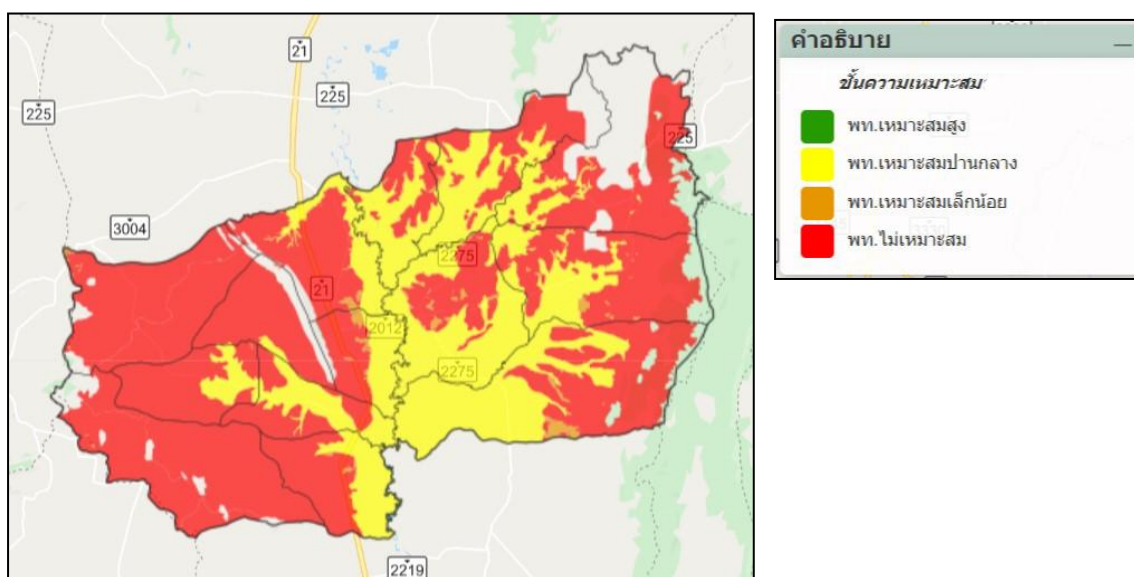
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[x] น้ำฝน []ชลประทาน [x] บ่อน้ำบาดาล [x] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

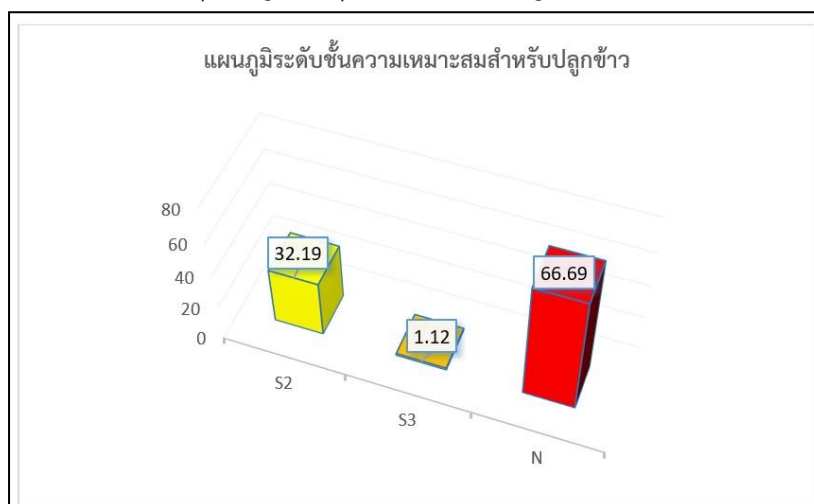
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอวิเชียรบุรี มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมดจำนวน ๘๓๘,๓๙๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๖๙,๙๒๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๑๙ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๙,๓๕๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๕๕๙,๑๑๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๙

ภาพที่ ๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

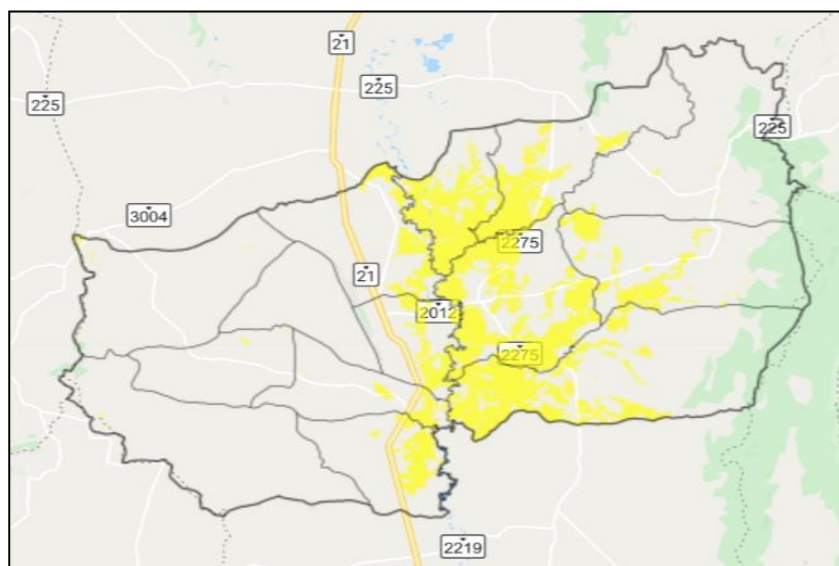
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอวิเชียรบุรี มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๑๔๒,๐๑๔ ไร่ ๙,๖๒๖ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมาก ตำบลบ่อรัง จำนวน ๓๖,๒๓๔.๒๘ ไร่ จำนวน ๒,๕๕๙ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลท่าโรง จำนวน ๒๘,๘๖๔.๖๖ ไร่ ๑,๙๑๑ ครัวเรือน และตำบลบึงกระจับ จำนวน ๑๙,๑๓๘.๘๑ ไร่ ๑,๑๐๔ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๕ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว อำเภอวิเชียรบุรี

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ท่าโรง	๑,๙๑๑	๒๘,๘๖๔.๖๖	๒๘,๘๖๔.๖๖	๒๐๒๐๕.๒๖๒	๐.๗๐
สระประดู่	๔๓๘	๙,๐๑๕.๙๑	๘,๙๒๑.๙๑	๖๒๔๕.๓๓๗	๐.๗๐
สามแยก	๔๔๗	๙,๕๐๘.๑๔	๙,๔๑๘.๑๔	๖๕๙๒.๖๙๘	๐.๗๐
โคกปรัง	๑,๒๐๐	๑๖,๙๑๐.๙๔	๑๖,๙๑๐.๙๔	๑๑๘๓๗.๖๕๘	๐.๗๐
น้ำร้อน	๕๙๐	๖,๗๖๐.๕๗	๖,๗๖๐.๕๗	๔๗๓๒.๓๙๙	๐.๗๐
บ่อรัง	๒,๕๕๙	๓๖,๒๓๔.๒๘	๓๖,๑๖๔.๗๘	๒๕๓๑๕.๓๔๖	๐.๗๐
พุดเตย	๔๐๑	๔,๔๒๗.๓๐	๔,๒๗๐.๘๐	๒๙๘๙.๕๖	๐.๗๐
พุดาม	๕๓๖	๗,๗๑๓.๒๕	๗,๕๑๘.๗๕	๕๒๖๓.๑๒๕	๐.๗๐
ภูน้ำหยด	๕	๕๗.๐๓	๕๗.๐๓	๓๙.๙๒๑	๐.๗๐
ชัยสมบุญ	๔๙	๒๙๑.๗๕	๒๙๑.๗๕	๒๐๔.๒๒๕	๐.๗๐
บึงกระจับ	๑,๑๐๔	๑๙,๑๓๘.๘๑	๑๘,๙๔๙.๘๑	๑๓๒๖๔.๘๖๗	๐.๗๐
วังใหญ่	๘๓	๕๔๙.๕	๕๔๙.๕	๓๘๔.๖๕	๐.๗๐
ยางสาว	๑๘๗	๑,๗๖๖.๔๒	๑,๗๖๖.๔๒	๑๒๓๖.๔๙๔	๐.๗๐
ชัยน้อย	๑๑๖	๗๗๕.๓๙	๗๗๕.๓๙	๕๔๒.๗๗๓	๐.๗๐
รวม	๙,๖๒๖	๑๔๒,๐๑๔	๑๔๑,๒๒๐	๙๘,๘๕๕	

(ที่มา : รายงานทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

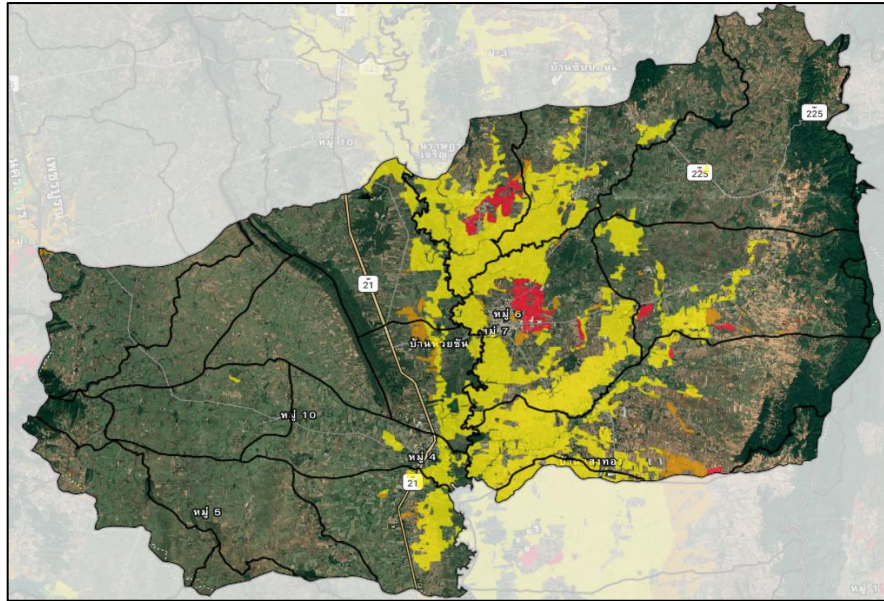
(๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอวิเชียรบุรี มีพื้นที่ปลูกตามระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมดจำนวน ๑๔๘,๔๓๓.๗๓ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๓๐,๘๒๑.๔๕ ไร่ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๙,๓๕๓.๗๗ ไร่ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๘,๒๕๘.๕๑ ไร่

ตารางที่ ๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอวิเชียรบุรี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปาน กลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ท่าโรง	-	๓๓,๐๑๕.๒๐	๑,๖๐๐.๐๔	๓,๘๕๔.๔๓	๓๘,๔๖๙.๖๗
สระประดู่	-	๖,๐๔๑.๑๘	๑,๔๑๓.๒๒	-	๗,๔๕๔.๔๐
สามแยก	-	๗,๑๗๕.๓๘	๑,๐๖๙.๓๑	๑.๑๔	๘,๒๔๕.๘๓
โคกปรัง	-	๑๖,๐๘๙.๑๐	๒๖๒.๘๕	๑๕๓.๙๓	๑๖,๕๐๕.๘๘
น้ำร้อน	-	๙,๖๖๗.๓๔	๘๙๙.๗๖	๘๗๓.๕๓	๑๑,๔๔๐.๖๔
บ่อรัง	-	๒๘,๘๗๑.๐๐	๒,๗๖๖.๙๒	๔๐๘.๗๕	๓๒,๐๔๖.๖๗
พุเตย	-	๓,๓๐๗.๖๖	๓๙.๑๑	-	๓,๓๔๖.๗๗
พุดาม	-	๗,๐๒๗.๐๘	๔๒๘.๔๑	-	๗,๔๕๕.๔๙
ภูน้ำหยด	-	-	๕๙.๔๕	๓๑.๙๔	๙๑.๓๙
ซับสมบูรณ์	-	-	-	-	-
บึงกระจับ	-	๑๙,๐๙๑.๑๐	๓๘๓.๔๒	๒,๘๐๐.๓๓	๒๒,๒๗๔.๘๕
วังใหญ่	-	๑๐๔.๙๕	๓๐.๕๙	-	๑๓๕.๕๔
ยางสาว	-	๔๓๑.๔๖	๔๐.๒๗	๕๕.๒๘	๕๒๗.๐๒
ซับน้อย	-	-	๓๖๐.๔๑	๗๙.๑๗	๔๓๙.๕๘
รวมอำเภอ	-	๑๓๐,๘๒๑.๔๕	๙,๓๕๓.๗๗	๘,๒๕๘.๕๑	๑๔๘,๔๓๓.๗๓

(ที่มา : รายงานทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

๑.๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

ตารางที่ ๗ แสดงสถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

เทคโนโลยีการผลิต	วิธีการใช้	หมายเหตุ
การใช้พันธุ์	ส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ข้าวดอกมะลิ ๑๐๕ ชัยนาท ปทุมธานี	
การเตรียมดิน	มีการไถตะ และไถแปรและคราดทำเทือก	
ระบบการให้น้ำ	แบบน้ำหยด และอาศัยน้ำฝน	
การดูแลรักษา	ถอนพันธุ์ปน ป้องกันกำจัดวัชพืช	
การใส่ปุ๋ย	ใส่ปุ๋ย ๒ ครั้ง	
การเก็บเกี่ยว	ใช้เครื่องจักรทางการเกษตร	
การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	ลดความชื้นด้วยการตาก	
การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	ใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช	

๑.๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอวิเชียรบุรี มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว (ฤดูปลูก)				←		△				→		
ข้าว (ฤดูเก็บเกี่ยว)										←	▽	→

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

↔ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอวิเชียรบุรี มีต้นทุนการผลิตวิเชียรบุรี โดยพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการปลูกข้าว เป็นเงิน ๔,๑๘๐ บาท

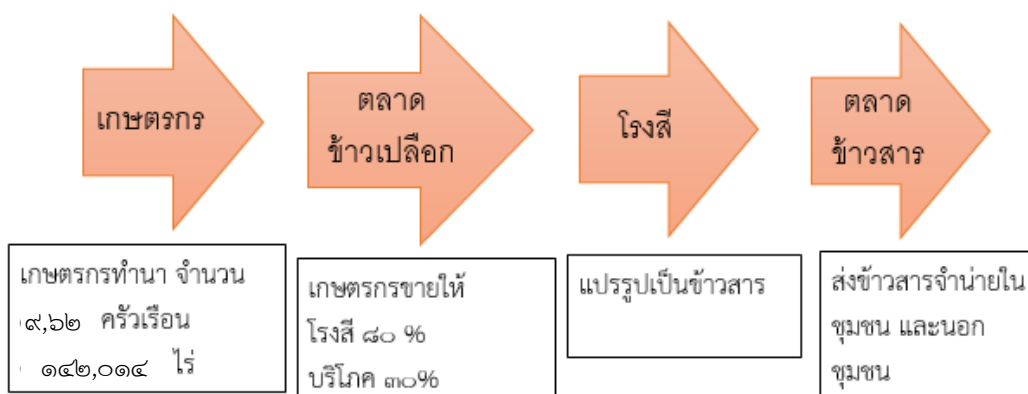
ตารางที่ ๘ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๘ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์

รายการ (ตัวอย่าง)	นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ
	จำนวน	หน่วย	
ไถดะ	๓๕๐	บาท/ไร่	
คราดทำเทือก	๒๐๐	บาท/ไร่	
ค่าเมล็ดพันธุ์	๔๘๐	บาท/ไร่	
หว่าน	๕๐	บาท/ไร่	
ยาคุมหญ้า	๑๕๐	บาท/ไร่	
ปุ๋ยครั้งที่ ๑	๓๐๐	บาท/ไร่	
ปุ๋ย ครั้งที่ ๒	๒๐๐	บาท/ไร่	
ยาฆ่าแมลง	๒๐๐	บาท/ไร่	
ค่าเก็บเกี่ยว	๖๕๐	บาท/ไร่	
ขนส่ง	๑๐๐	บาท/ไร่	
ค่าเช่า	๑,๐๐๐	บาท/ไร่	
สูบน้ำ	๕๐๐	บาท/ไร่	
รวม	๔,๑๘๐	บาท/ไร่	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ผลผลิตเฉลี่ย ๘๐๐ กก./ไร่ ณ ความชื้น ๒๕ %
 ราคาผลผลิต กก.ละ ๘.๖๐ บาท/กก.
 เป็นเงิน ๖,๘๘๐ บาท
 หักต้นทุน ๔,๑๘๐ บาท
 กำไร ๒,๗๐๐ บาท/ไร่

๑.๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ภาพที่ ๑๒ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๘)

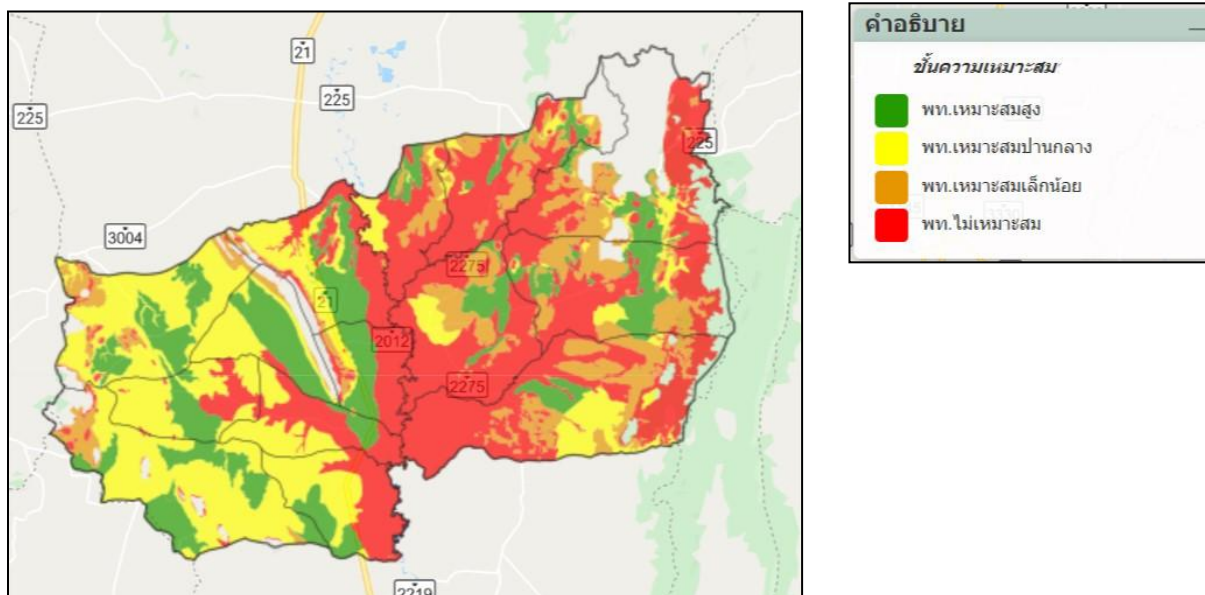
ชนิดสินค้ามันสำปะหลัง

๑.๑ [x] น้ำฝน [] ชลประทาน [x] บ่อน้ำบาดาล [x] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

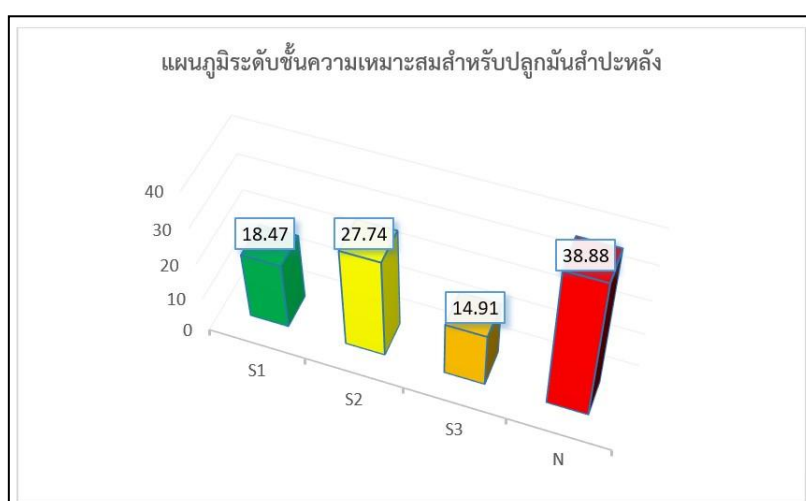
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอวิเชียรบุรี มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง ทั้งหมดจำนวน ๘๓๘,๓๒๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๕๔,๘๖๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔๗ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๓๒,๕๘๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗๔ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๒๕,๐๓๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙๑ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓๒๕,๘๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘๘

ภาพที่ ๑๓ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๑๔ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

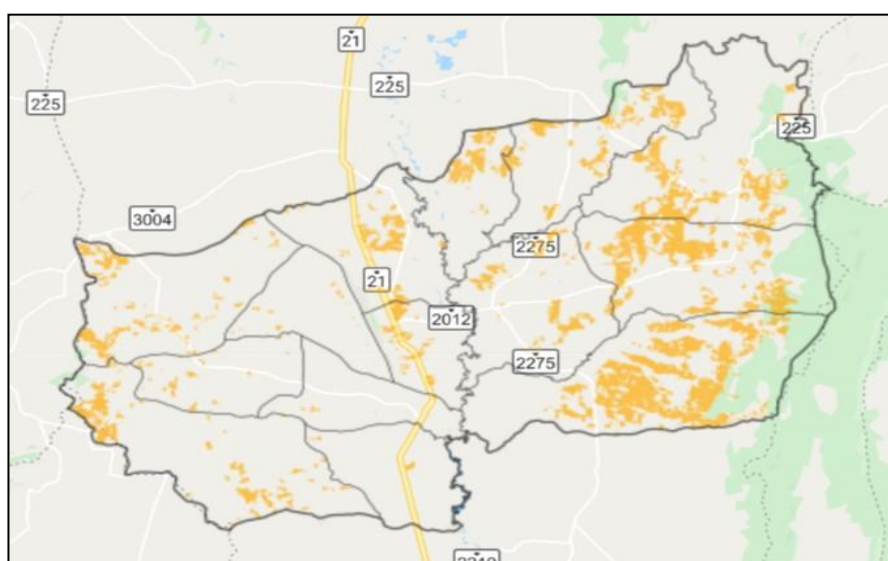
(๒) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

อำเภอวิเชียรบุรี มีพื้นที่การปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๒๒,๐๙๒ ไร่ ๑,๖๖๓ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลบ่อรัง จำนวน ๔,๘๓๕.๐๓ ไร่ ๓๑๐ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลซับน้อย จำนวน ๔,๕๔๘.๓๔ ไร่ ๓๒๕ ครัวเรือน และตำบลภูน้ำหยด จำนวน ๔,๑๗๙.๓๙ ไร่ ๓๑๘ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๙ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตมันสำปะหลัง อำเภอวิเชียรบุรี

ตำบล	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ท่าโรง	๙๓	๑๒๙	๙๙๘.๘	๓๙๙๕.๒	๔
สระประดู่	๑๐	๑๓	๑๓๓.๗๕	๕๓๕	๔
สามแยก	๙	๑๑	๑๔๑.๕	๕๖๖	๔
โคกปรัง	๔๒	๔๗	๕๐๑	๒๐๐๔	๔
น้ำร้อน	๕๙	๖๙	๗๗๓	๓๐๙๒	๔
บ่อรัง	๓๑๐	๓๘๙	๔,๘๓๕.๐๓	๑๙๓๔๐.๑	๔
พุเตย	๔๗	๕๕	๕๗๒.๘๕	๒๒๙๑.๔	๔
พุดาม	๕๐	๕๘	๗๗๔.๒๕	๓๐๙๗	๔
ภูน้ำหยด	๓๑๘	๓๖๓	๔,๑๗๙.๓๙	๑๖๗๑๗.๖	๔
ซับสมบูรณ์	๑๑๓	๑๓๔	๑,๒๙๗.๒๕	๕๑๘๙	๔
บึงกระจับ	๓๔	๔๓	๓๗๐.๒๕	๑๔๘๑	๔
วังใหญ่	๑๕๓	๑๗๓	๑,๖๘๔.๕๐	๖๗๓๘	๔
ยางสาว	๑๐๐	๑๐๕	๑,๒๘๑.๘๓	๕๑๒๗.๓๒	๔
ซับน้อย	๓๒๕	๓๙๙	๔,๕๔๘.๓๔	๑๘๑๙๓.๔	๔
รวม	๑,๖๖๓	๒๓,๑๑๙	๒๒,๐๙๒	๘๘,๓๖๗	

(ที่มา : รายงานทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๑๕ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

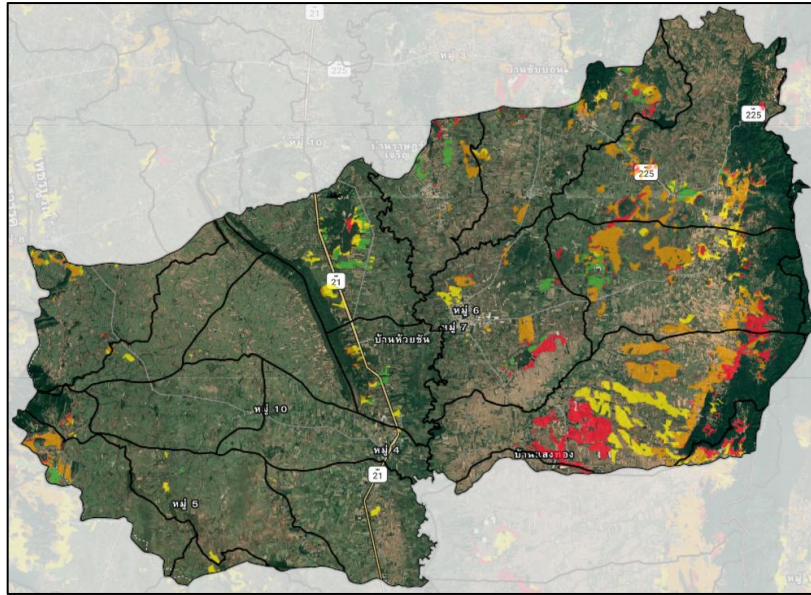
(๓) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอวิเชียรบุรี มีพื้นที่ปลูกตามระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง ทั้งหมดจำนวน ๗๗,๒๖๘.๑๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๗,๔๑๖.๗๐ ไร่ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๘,๓๑๑.๒๙ ไร่ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓๓,๔๗๒.๗๗ ไร่ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๘,๐๖๗.๔๒ ไร่

ตารางที่ ๑๐ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอวิเชียรบุรี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปาน กลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ท่าโรง	๖๙๙.๙๘	๘๕๑.๐๖	๑,๗๘๗.๗๖	๑,๖๐๕.๗๗	๔,๙๔๔.๕๗
สระประดู่	๔๐๘.๙๗	๕๒๖.๑๘	๓๕๕.๗๕	๕๑.๖๘	๑,๓๔๒.๕๘
สามแยก	๑,๗๑๓.๓๒	๑,๙๕๐.๐๙	๙๖.๒๖	๒๙๖.๐๐	๔,๐๕๕.๖๖
โคกปรัง	๕๘๙.๘๙	๘๓๔.๔๓	๒,๖๓๘.๙๔	๖๒๕.๔๕	๔,๖๘๘.๗๑
น้ำร้อน	๑,๓๗๗.๐๖	๒,๓๓๐.๖๗	๒,๓๓๐.๖๗	๙,๔๘๔.๙๗	๒,๖๒๔.๐๔
บ่อรัง	-	๘,๗๘๗.๕๔	๙,๖๒๐.๑๒	๑๐,๘๕๔.๕๐	๒๙,๒๕๙.๑๖
พุดเตย	-	๓๖.๑๗	-	๑.๘๘	๓๘.๐๑
พุดาม	-	๒๓๕.๑๐	-	-	๒๓๕.๑๐
ภูน้ำหยด	๕๙๖.๖๒	๖๘๐.๖๖	๒,๐๐๑.๓๙	๒๔๗.๗๐	๓,๕๒๖.๓๗
ซับสมบูรณ์	-	๓๕.๒๕	-	-	๓๕.๒๕
บึงกระจับ	๑,๑๔๙.๐๒	๔๘.๙๒	๘๗๖.๑๖	๓๓๙.๐๓	๒,๔๑๓.๑๓
วังใหญ่	-	๕.๓๗	-	-	๕.๓๗
ยางสาว	๘๘๑.๘๔	๑,๓๘๖.๗๓	๕,๔๖๕.๐๑	๑,๓๖๗.๖๗	๙,๑๐๑.๒๕
ซับน้อย	-	๖๐๖.๑๔	๑,๑๔๖.๔๒	๕๓.๖๒	๑,๘๐๖.๑๘
รวมอำเภอ	๗,๔๑๖.๗๐	๑๘,๓๑๑.๒๙	๓๓,๔๗๒.๗๗	๑๘,๐๖๗.๔๒	๗๗,๒๖๘.๑๘

(ที่มา : รายงานทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๑๖ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

๑.๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

ตารางที่ ๑๑ แสดงสถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

เทคโนโลยีการผลิต	วิธีการใช้	หมายเหตุ
การใช้พันธุ์	ส่วนใหญ่ใช้พันธุ์แขกดำ	
การเตรียมดิน	มีการไถดะ และไถแปรเพื่อเตรียมแปลง	
ระบบการให้น้ำ	แบบน้ำหยด และอาศัยน้ำฝน	
การดูแลรักษา	มีการใส่ปุ๋ย และป้องกันกำจัดวัชพืช	
การใส่ปุ๋ย	ใส่ปุ๋ย ๒ ครั้ง คือปุ๋ยรองพื้นและปุ๋ยบำรุงต้น	
การเก็บเกี่ยว	ใช้คนขุด	
การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	ส่งขายให้โรงงานทันที	
การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	มีการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	

๑.๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอวิเชียรบุรี มีการปลูกมันสำปะหลัง ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือน มกราคม ถึงเดือน เมษายน ปลูกสูงสุดในเดือนกุมภาพันธ์ การเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือนมีนาคม เก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลังในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มันสำปะหลัง (ฤดูปลูก)	←	△	→									
มันสำปะหลัง (ฤดูเก็บเกี่ยว)	←	▽	→									

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลังในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี,พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอวิเชียรบุรี มีต้นทุนการผลิตวิเชียรบุรี โดยพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการปลูกมันสำปะหลัง เป็นเงิน ๕,๓๕๐ บาท

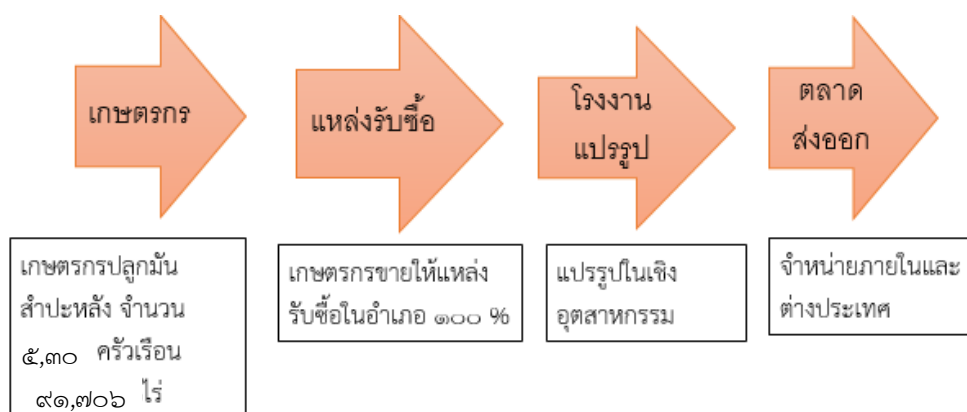
ตารางที่ ๑๒ แสดงต้นทุนการผลิต มันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๘ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์

รายการ (ตัวอย่าง)	นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ
	จำนวน	หน่วย	
ไถดะ	๕๐๐	บาท/ไร่	
ไถแปร	๓๕๐	บาท/ไร่	
พันธุ์	๕๐๐	บาท/ไร่	
ยกร่อง	๓๕๐	บาท/ไร่	
ค่าปลูก	๕๕๐	บาท/ไร่	
ปุ๋ย	๗๕๐	บาท/ไร่	
ยาฆ่าแมลง	๑๕๐	บาท/ไร่	
ยาฆ่าหญ้า	๒๐๐	บาท/ไร่	
เก็บเกี่ยว	๒,๐๐๐	บาท/ไร่	
รวม	๕,๓๕๐	บาท/ไร่	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ผลผลิตเฉลี่ย	๔,๐๐๐ กก./ไร่ ณ ความชื้น ๒๕ %
ราคาผลผลิต กก.ละ	๓.๒๐ บาท/กก.
เป็นเงิน	๑๒,๘๐๐ บาท
หักต้นทุน	๕,๓๕๐ บาท
กำไร	๗,๔๕๐ บาท/ไร่

๑.๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ภาพที่ ๑๘ แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๗) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตั้งอยู่ใน ตำบล ศรีเทพ อำเภอ ศรีเทพ มีโรงงานน้ำตาลไทยรุ่งเรืองอุตสาหกรรม รวม ๑ แห่ง

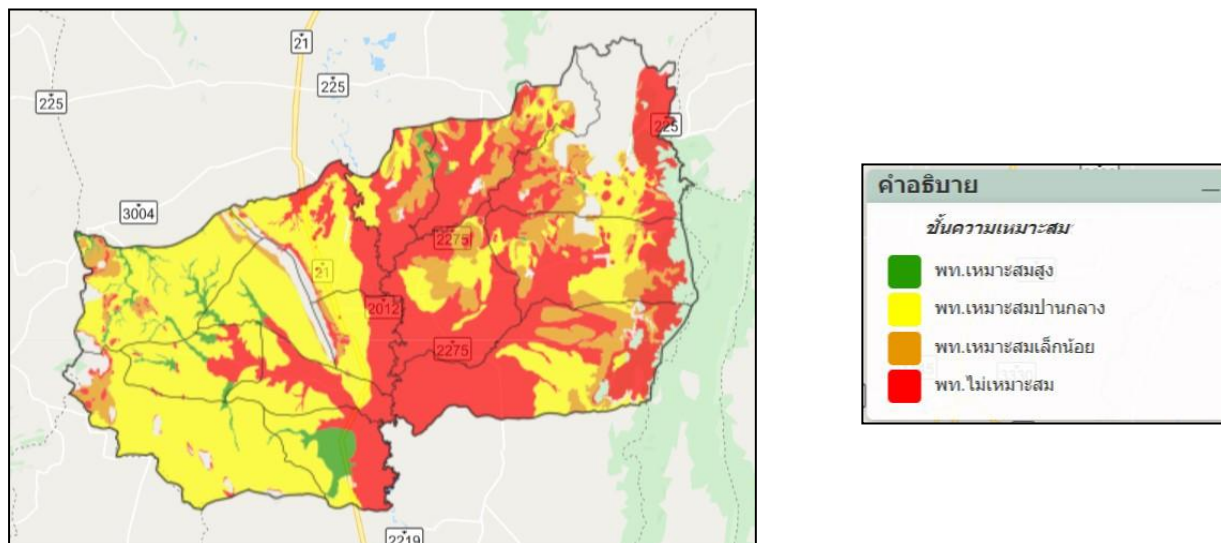
ชนิดสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑.๑ [] น้ำฝน [] ชลประทาน [x] บ่อน้ำบาดาล [x] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

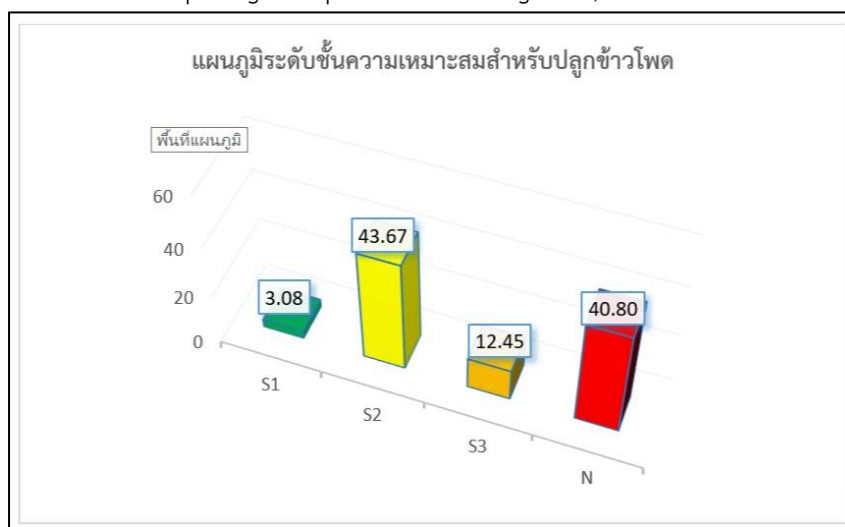
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอวิเชียรบุรี มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทั้งหมดจำนวน ๘๓๒,๙๖๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๕,๖๖๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๘ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๖๓,๗๔๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๖๗ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๐๓,๖๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๔๕ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓๓๙,๘๘๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๘๐

ภาพที่ ๑๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพด อำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๐ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

อำเภอเวียงชัยบุรี มีพื้นที่การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๗๖,๕๕๒ ไร่ ๓,๗๒๔ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลยางสาว จำนวน ๒๑,๖๔๕ ไร่ ๘๙๓ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลน้ำร้อน จำนวน ๑๐,๓๐๗ ไร่ ๕๓๐ ครัวเรือน และตำบลสามแยก จำนวน ๗,๓๐๐ ไร่ ๓๗๙ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๓ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอเวียงชัยบุรี

ตำบล	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ท่าโรง	๘๕	๑,๐๘๓.๐๗	๑,๐๘๓.๐๗	๑๐๘๓.๐๗	๑.๐๐
สระประตู่	๗๕	๑,๖๓๑.๐๐	๑,๖๓๑.๐๐	๑๖๓๑	๑.๐๐
สามแยก	๒๑๙	๔,๓๐๘.๙๒	๔,๓๐๘.๙๒	๔๓๐๘.๙๒	๑.๐๐
โคกปรัง	๒๓๒	๕,๑๙๘.๒๕	๕,๑๙๘.๒๕	๕๑๙๘.๒๕	๑.๐๐
น้ำร้อน	๒๔๘	๔,๘๙๐.๒๘	๔,๘๙๐.๒๘	๔๘๙๐.๒๘	๑.๐๐
บ่อรัง	๒๓๐	๔,๙๐๖.๒๐	๔,๙๐๖.๒๐	๔๙๐๖.๒	๑.๐๐
พุเตย	๑๗	๓๔๔	๓๔๔	๓๔๔	๑.๐๐
พุดาม	๕๐	๘๘๑.๗๕	๘๘๑.๗๕	๘๘๑.๗๕	๑.๐๐
ภูน้ำหยด	๑๘๒	๓,๙๑๐.๗๑	๓,๙๑๐.๗๑	๓๙๑๐.๗๑	๑.๐๐
ชัยสมบูรณ์	๑๙๙	๓,๙๐๙.๐๕	๓,๙๐๙.๐๕	๓๙๐๙.๐๕	๑.๐๐
บึงกระจับ	๑๒๗	๒,๑๓๙.๐๙	๒,๑๓๙.๐๙	๒๑๓๙.๐๙	๑.๐๐
วังใหญ่	๑๕	๑๕๕.๒๕	๑๕๕.๒๕	๑๕๕.๒๕	๑.๐๐
ยางสาว	๖๒๖	๑๕,๖๘๗.๖๐	๑๕,๖๘๗.๖๐	๑๕๖๘๗.๖	๑.๐๐
ชัยน้อย	๒๘๒	๕,๓๒๕.๓๒	๕,๓๒๕.๓๒	๕๓๒๕.๓๒	๑.๐๐
รวม	๒,๕๘๗	๕๔,๓๗๐	๕๔,๓๗๐	๕๔๓๗๐.๔๙	๑.๐๐

(ที่มา : รายงานทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเวียงชัยบุรี

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

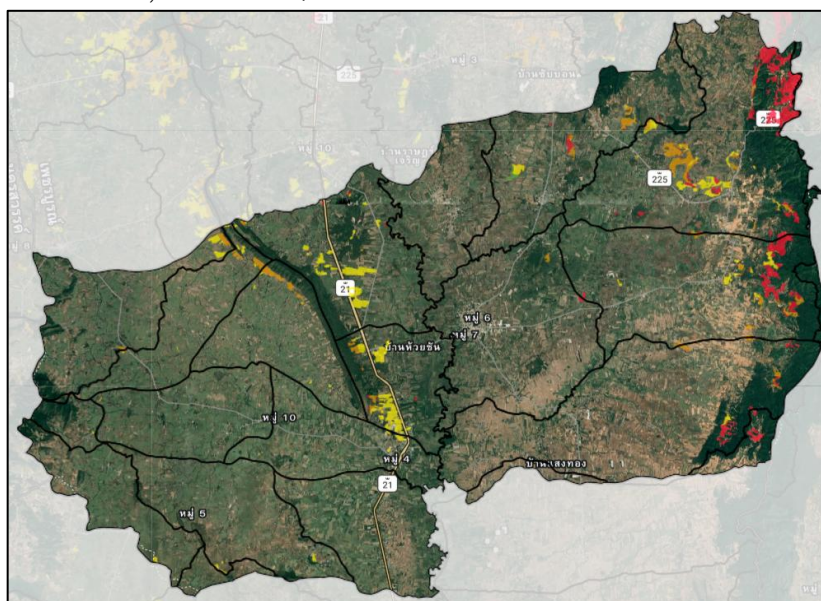
(๓) พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอวิเชียรบุรี มีพื้นที่ปลูกตามระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทั้งหมด จำนวน ๒๕,๕๒๓.๒๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๗๔.๙๘ ไร่ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๘,๙๔๘.๖๔ ไร่ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๖,๒๕๘.๔๔ ไร่ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๐,๑๔๑.๒๓ ไร่

ตารางที่ ๑๔ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอวิเชียรบุรี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ท่าโรง			๑๐๘.๖๓	๒๙.๔๙	๑๔๘.๐๕
สระประดู่		๒,๓๖๒.๑๓	๔๑๖.๙๓	๙๕.๔๗	๒,๘๗๔.๕๓
สามแยก		๒,๒๙๕.๙๘	๗๙.๐๖	๑๐๓.๐๙	๒,๔๗๘.๑๓
โคกปรัง	๑๕๗.๙๒	๓๖๐.๘๗	๖๔๔.๙๙	๓๑๓.๙๒	๑,๔๗๗.๖๙
น้ำร้อน		๗๔๓.๐๔	๑,๐๒๒.๐๓	๒,๔๙๐.๖๙	๔,๒๕๕.๗๖
บ่อริง		๑๓๔.๖๖	๓๕๓.๗๒	๑,๐๘๖.๖๕	๑,๕๗๔.๐๓
พุเตย		๒๔๐.๔๔	๐.๗๔		๒๔๑.๑๘
พุดาม	-	-	-	-	-
ภูน้ำหยด	-	๒๗๑.๙๓	-	๔.๗๙	๒๗๖.๗๒
ชัยสมบุญ	-	๑๒๔.๗๕	๕๘๗.๗๗	-	๗๑๖.๕๒
บึงกระจับ	-	-	-	-	-
วังใหญ่	-	๑๕.๐๔	-	-	๑๕.๐๔
ยางสาว	๑๗.๐๖	๑,๗๔๓.๘๕	๒,๓๑๕.๙๔	๕,๙๙๖.๒๑	๑๐,๐๗๓.๐๖
ชัยน้อย	-	๖๕๕.๙๕	๗๒๘.๖๔	๔.๙๙	๑,๓๘๙.๕๙
รวมอำเภอ	๑๗๔.๙๘	๘,๙๔๘.๖๔	๖,๒๕๘.๔๔	๑๐,๑๔๑.๒๓	๒๕,๕๒๓.๒๙

(ที่มา : รายงานทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

๑.๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

ตารางที่ ๑๕ แสดงสถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

เทคโนโลยีการผลิต	วิธีการใช้	หมายเหตุ
การใช้พันธุ์	ส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ลูกผสมบริษัทเอกชน	
การเตรียมดิน	มีการไถเตรียมดิน	
ระบบการให้น้ำ	อาศัยน้ำฝน	
การดูแลรักษา	มีการใส่ปุ๋ย และป้องกันกำจัดวัชพืช	
การใส่ปุ๋ย	ใส่ปุ๋ย ๓ ครั้ง คือปุ๋ยรองพื้น ปุ๋ยแต่งหน้าและปุ๋ยบำรุงต้น	
การเก็บเกี่ยว	ใช้แรงงานและเครื่องจักรการเกษตร	
การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	ส่วนใหญ่หลังเก็บเกี่ยวจะนำไปขายให้เจ้าแกหรือพ่อค้าในชุมชน	
การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	ใช้สารป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	

๑.๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอวิเชียรบุรี มีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือน มกราคม ถึงเดือนเมษายน ปลูกสูงสุดในเดือนกุมภาพันธ์ การเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือนมีนาคม เก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ฤดูปลูก)	←	△	→									
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ฤดูเก็บเกี่ยว)	←	▽	→									

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี,พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอวิเชียรบุรี มีต้นทุนการผลิตวิเชียรบุรี โดยพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นเงิน ๕,๔๒๕ บาท

ตารางที่ ๑๖ แสดงต้นทุนการผลิต ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๘ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์

รายการ (ตัวอย่าง)	นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ
	จำนวน	หน่วย	
ไถดะ	๔๕๐	บาท/ไร่	
ไถแปร	๓๐๐	บาท/ไร่	
พันธุ์	๗๒๕	บาท/ไร่	
ปลูก	๒๒๕	บาท/ไร่	
ปุ๋ยรองพื้น	๖๕๐	บาท/ไร่	
ดายหญ้า	๒๒๕	บาท/ไร่	
ปุ๋ยครั้งที่ ๒	๔๕๐	บาท/ไร่	
เก็บเกี่ยว	๖๐๐	บาท/ไร่	
ยาฆ่าแมลง	๓๐๐	บาท/ไร่	
ค่าเช่า	๑,๕๐๐	บาท/ไร่	
รวม	๕,๔๒๕	บาท/ไร่	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ผลผลิตเฉลี่ย ๑,๐๐๐ กก./ไร่ ณ ความชื้น ๓๐ %

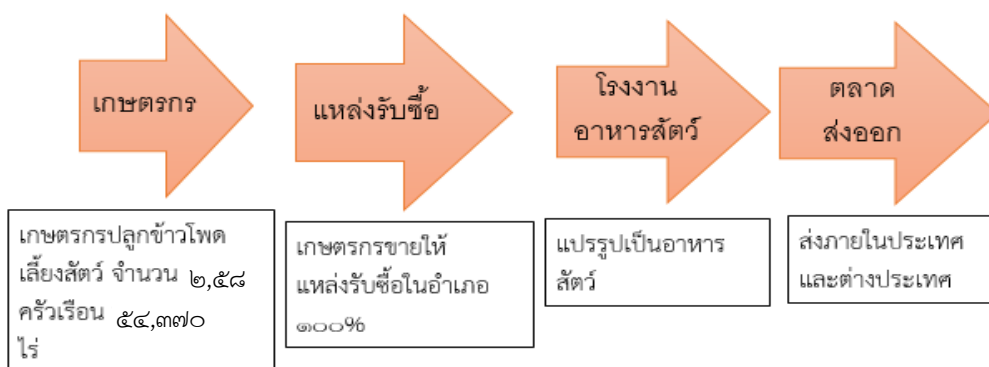
ราคาผลผลิต กก.ละ ๘.๖๐ บาท/กก.

เป็นเงิน ๘,๖๐๐ บาท

หักต้นทุน ๕,๔๒๕ บาท

กำไร ๓,๑๗๕ บาท/ไร่

๑.๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ภาพที่ ๒๔ แสดงวิธีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอวิเชียรบุรี มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการผลิตปุ๋ยหมัก จำนวน ๑ ราย เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านไม้ผล จำนวน ๒ ราย เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านเกษตรผสมผสานจำนวน ๙ ราย เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านทำนา จำนวน ๒ ราย เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านพืชไร่ จำนวน ๑ ราย เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านพืชสวน จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- ๑) สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในอาชีพการเกษตรผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๒) สามารถผลิตพืชได้ผลผลิตสูง ลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิตได้
- ๓) สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรทั่วไปได้

ตารางที่ ๑๗ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	๘	สามแยก	วิเชียรบุรี	๒๕๕๘	ด้านการผลิตปุ๋ยหมัก
๒	๔	ยางสาว	วิเชียรบุรี	๒๕๕๘	ด้านเกษตรผสมผสาน
๓	๕	ซับน้อย	วิเชียรบุรี	๒๕๕๘	ด้านเกษตรผสมผสาน
๔	๔	โคกปรัง	วิเชียรบุรี	๒๕๕๙	ด้านเกษตรผสมผสาน
๕	๘	โคกปรัง	วิเชียรบุรี	๒๕๕๙	ด้านเกษตรผสมผสาน
๖	๘	พุเตย	วิเชียรบุรี	๒๕๕๘	ด้านเกษตรผสมผสาน
๗	๕	น้ำร้อน	วิเชียรบุรี	๒๕๖๐	ด้านเกษตรผสมผสาน
๘	๑๒	บ่อรัง	วิเชียรบุรี	๒๕๖๑	ด้านเกษตรผสมผสาน
๙	๕	ซับสมบูรณ์	วิเชียรบุรี	๒๕๖๐	ด้านเกษตรผสมผสาน
๑๐	๓	พุเตย	วิเชียรบุรี	๒๕๕๘	ด้านไม้ผล (มะขาม)เทศ
๑๑	๑๒	ภูน้ำหยด	วิเชียรบุรี	๒๕๖๒	ด้านพืชไร่ (มันสำปะหลัง)
๑๒	๖	สระประดู่	วิเชียรบุรี	๒๕๕๘	ด้านการทำนา
๑๓	๖	บึงกระจับ	วิเชียรบุรี	๒๕๕๙	ด้านการทำนา
๑๔	๕	สระประดู่	วิเชียรบุรี	๒๕๖๒	ด้านพืชสวน
๑๕	๔	บึงกระจับ	วิเชียรบุรี	๒๕๖๒	ด้านเกษตรผสมผสาน
๑๖	๗	ซับสมบูรณ์	วิเชียรบุรี	๒๕๖๑	ด้านไม้ผล
๑๗	๑๑	น้ำร้อน	วิเชียรบุรี	๒๕๖๓	ด้านมันสำปะหลัง
๑๘	๓	พุเตย	วิเชียรบุรี	๒๕๖๔	ด้านหัตถกรรมไม้ไผ่

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ ๒๕๖๘)

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๑๘ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าอ้อยโรงงาน อำเภอวิเชียรบุรี

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	ปลูกนอกเขตชลประทาน ใช้น้ำฝนเป็นหลัก พื้นที่ ส่วนใหญ่อยู่ใน S๒-S๓	ขนส่งด้วยรถบรรทุกไป โรงงานนอกอำเภอ	มีโรงงานรับซื้อหลัก ๑ แห่ง
	ปัญหา Pain point	ขาดแหล่งน้ำถาวร ผลผลิตผันผวน	ระยะทางไกล รถรอคิวนาน ต้นทุนขนส่งสูง	โรงงานแออัดในฤดู หีบ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	GIS/Agri-map วางแผนใช้ พื้นที่ + Smart Irrigation	ระบบบริหารเส้นทาง ขนส่ง (Logistics App)	ระบบจองคิวอ้อย ออนไลน์ (e- Queue)
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรรายย่อย ๔,๕๕๕ ครัวเรือน ใช้แรงงานผสมเครื่องจักร	ผู้รับเหมาขนส่งรายย่อย	โรงงานเป็นผู้กำหนด เงื่อนไข
	ปัญหา Pain point	ต้นทุนสูง กำไรต่ำ ขาดข้อมูลราคา	การประสานงานไม่เป็น ระบบ	ขาดข้อมูลย้อนกลับ ถึงแปลง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	แอปต้นทุน-ผลตอบแทน / Smart Farmer App	แอปจับคู่รถขนส่ง-อ้อย	Farmer Portal / ระบบ Traceability
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	ผลผลิตเฉลี่ย ๑๐ ตัน/ไร่ ใช้พันธุ์ขอนแก่น	อ้อยรอคิวหน้าโรงงาน	แปรรูปเป็นน้ำตาล ทราย
	ปัญหา Pain point	CCS ไม่สม่ำเสมอ	ความหวานลด สูญเสีย น้ำหนัก	ต้นทุนการผลิตสูง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ระบบแนะนำพันธุ์อ้อย + IoT วัด CCS	Sensor เวลา/คุณภาพ อ้อย	ระบบ ERP โรงงาน + AI คาดการณ์ ผลผลิต

ตารางที่ ๑๘ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าข้าว อำเภอวิเชียรบุรี (ต่อ)

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	ปลูกนอกเขตชลประทาน ใช้น้ำฝนเป็นหลัก พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ระดับไม่เหมาะสม (N)	รวบรวมข้าวเปลือกในพื้นที่ ขนส่งระยะสั้น	จำหน่ายเป็นข้าวเปลือกในตลาดท้องถิ่น
	ปัญหา Pain point	พื้นที่ไม่เหมาะสมสูงถึง ๖๖.๖๙% เสี่ยงแล้ง	ขาดจุดรวบรวมมาตรฐาน	ราคาขึ้นกับตลาด ไม่มีอำนาจต่อรอง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	Agri-map + GIS วางแผนใช้ที่ดิน	ระบบจัดการจุดรวบรวมผลผลิต	ระบบข้อมูลราคาตลาดแบบเรียลไทม์
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกร ๙,๖๒๖ ครัวเรือน รายย่อยเป็นส่วนใหญ่	ผู้รวบรวมรายย่อยในพื้นที่	ผู้ซื้อเป็นผู้กำหนดราคา
	ปัญหา Pain point	ผลผลิตต่อไร่ต่ำ (๐.๗ ตัน/ไร่)	ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง	เกษตรกรไม่รู้ปลายทางสินค้า
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	Smart Farmer App วิเคราะห์ต้นทุน-กำไร	แอปบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร	Farmer-Buyer Platform
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	ใช้พันธุ์ข้าวดอกมะลิ ๑๐๕ เป็นหลัก	ลดความชื้นด้วยการตาก	จำหน่ายข้าวเปลือก
	ปัญหา Pain point	ผลผลิตต่ำ คุณภาพไม่สม่ำเสมอ	ความชื้นไม่คงที่	มูลค่าเพิ่มต่ำ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ระบบแนะนำพันธุ์เหมาะสมพื้นที่	เครื่องวัดความชื้นดิจิทัล	Traceability / Branding ข้าวชุมชน

ตารางที่ ๑๘ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้ามันสำปะหลัง อำเภอวิเชียรบุรี (ต่อ)

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	ปลูกนอกเขตชลประทาน ใช้น้ำฝนเป็นหลัก พื้นที่ เหมาะสม S๑-S๒ รวม ๔๖.๒๑%	ขนส่งหัวมันสดจากแปลง ไปโรงงานโดยตรง	ส่งเข้าโรงงานแปรรูป ในอำเภอศรีเทพ
	ปัญหา Pain point	พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) สูงถึง ๓๘.๘๘% เสี่ยง ผลผลิตต่ำ	ระยะทางขนส่ง ต้นทุนโลจิสติกส์	พึ่งพาโรงงานรับซื้อ หลักเพียงแห่งเดียว
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	Agri-map + GIS วางแผน ใช้ที่ดิน	ระบบจัดการเส้นทาง ขนส่ง	ระบบจองคิวรับหัวมัน (e-Queue)
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกร ๑,๖๖๓ ครัวเรือน ส่วนใหญ่ราย ย่อย	ผู้ขนส่งในพื้นที่ ใช้ แรงงานคนชุด	โรงงานเป็นผู้กำหนด เงื่อนไข
	ปัญหา Pain point	ขาดข้อมูลราคาและ คุณภาพ	การประสานงานไม่เป็น ระบบ	ขาดข้อมูลย้อนกลับถึง แปลง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	Smart Farmer App วิเคราะห์ต้นทุน-กำไร	แอปจับคู่รถขนส่ง- ผลผลิต	Farmer Portal / Traceability
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	ใช้พันธุ์แขกดำ ผลผลิต เฉลี่ย ๔ ตัน/ไร่	ส่งขายให้โรงงานทันที	แปรรูปเป็น ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
	ปัญหา Pain point	คุณภาพหัวมันไม่ สม่ำเสมอ	การสูญเสียน้ำหนัก ระหว่างขนส่ง	มูลค่าเพิ่มอยู่ที่ปลาย น้ำ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ระบบแนะนำพันธุ์เหมาะ พื้นที่ + IoT วัดแป้ง	Sensor เวลา/คุณภาพ หัวมัน	ERP โรงงาน + Traceability

ตารางที่ ๑๘ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอเวียงชัยบุรี (ต่อ)

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	ปลูกนอกเขตชลประทาน ใช้บ่อน้ำบาดาลและแหล่ง น้ำธรรมชาติเป็นหลัก	ขนส่งผลผลิตจากแปลง โดยตรง ไม่มีลาน รวบรวมขนาดใหญ่	ส่งขายให้พ่อค้า/เถ้า แก่ในพื้นที่
	ปัญหา Pain point	พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) สูง ถึง ๔๐.๘๐% และพื้นที่ ปลูกจริงในเขต N มากกว่า ๑๐,๐๐๐ ไร่	ต้นทุนขนส่งสูง ขาด ระบบจัดการโลจิสติกส์	ราคาขึ้นกับพ่อค้าคน กลาง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	Agri-map + GIS วางแผน ปรับพื้นที่ปลูก	ระบบบริหารจัดการ เส้นทางขนส่ง (Logistics App)	ระบบข้อมูลราคา ข้าวโพดแบบ เรียลไทม์
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกร ๓,๗๒๔ ครัวเรือน รายย่อยเป็น หลัก	พ่อค้า/เถ้าแก่ในชุมชน	โรงงานอาหารสัตว์ เป็นผู้กำหนดราคา
	ปัญหา Pain point	ขาดข้อมูลตลาดและ ต้นทุนที่แม่นยำ	การรวบรวมผลผลิตไม่ เป็นระบบ	เกษตรกรไม่มีอำนาจ ต่อรอง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	Smart Farmer App คำนวณต้นทุน-กำไร	แอปจับคู่ผลผลิต-รถ ขนส่ง	Platform เชื่อม เกษตรกร-โรงงาน
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	ใช้พันธุ์ลูกผสม บริษัทเอกชน ผลผลิตเฉลี่ย ๑ ตัน/ไร่	เก็บเกี่ยวด้วยแรงงาน และเครื่องจักร	ใช้เป็นวัตถุดิบ อาหารสัตว์
	ปัญหา Pain point	คุณภาพและความชื้นไม่ สม่ำเสมอ	สูญเสียคุณภาพจาก ความชื้นสูง	มูลค่าเพิ่มตกอยู่ที่ ปลายน้ำ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ระบบแนะนำพันธุ์ตาม พื้นที่	เครื่องวัดความชื้นดิจิทัล	ดิจิทัล Traceability วัตถุดิบอาหารสัตว์

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอวิเชียรบุรี

ตารางที่ ๑๙ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S) ๑. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๒. พื้นที่สามารถปลูกพืชเศรษฐกิจได้หลากหลาย ๓. มีกลุ่มแม่บ้านและกลุ่มวิสาหกิจที่เข้มแข็ง ได้รับรางวัลในการส่งเข้าประกวด ๔. ผู้นำชุมชนดี มีความสามัคคีในชุมชน	จุดอ่อน (W) ๑. ทรัพยากรดินเริ่มเสื่อมโทรม ๒. ขาดแคลนแรงงานและผู้สืบทอดอาชีพเกษตร ๓. การรวมกลุ่มไม่เข้มแข็ง
โอกาส (O) ๑. มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นจำนวนมาก ๒. สินค้าเกษตรมีโอกาสขยายทางการตลาดได้ ๓. การคมนาคมและการติดต่อสื่อสารสะดวก	SO ๑. ส่งเสริมเกษตรปลอดภัยให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน ๒. ส่งเสริมการผลิตพืชทางเลือก ๓. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิต	WO ๑. ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรดิน ๒. ส่งเสริมการสร้างทายาทเกษตรกร ๓. ส่งเสริมโครงการ Smart Group
อุปสรรค (T) ๑. เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้สูงอายุ ๒. ราคาสินค้าเกษตรไม่แน่นอน ๓. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติ และการระบาดของศัตรูพืชทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการผลิตสินค้า	ST ๑. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีและสารชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการผลิต ๒. ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	WT ๑. ปลูกฝังและสร้างค่านิยมด้านบวกในอาชีพเกษตรกร ๒. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกตลาดและการวางแผนการผลิต

๓.๒ กำหนดเป็นกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ ส่งเสริมเกษตรปลอดภัยให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน
- ๑.๒ ส่งเสริมการผลิตพืชทางเลือก
- ๑.๓ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรดิน
- ๒.๒ ส่งเสริมการสร้างทายาทเกษตรกร
- ๒.๓ ส่งเสริมโครงการ Smart Group

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีและสารชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ๓.๒ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ ปลูกฝังและสร้างค่านิยมด้านบวกในอาชีพเกษตรกร
- ๔.๒ สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกตลาดและการวางแผนการผลิต

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการที่ ๑ : ถ่ายทอดความรู้เรื่องระบบการผลิตและกระจายเมล็ดข้าวพันธุ์ดี กิจกรรม ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์ผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดี ตำบลบ่อรัง อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวและความมั่นคงทางอาหาร
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ส่งเสริมการใช้เมล็ดพันธุ์ดี และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตข้าวอย่างยั่งยืน
๔. หลักการและเหตุผล	อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วย ๑๔ ตำบล ๑๔๒ หมู่บ้าน มีผลผลิตข้าวเปลือกเฉลี่ยประมาณ ๗๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ อย่างไรก็ตาม การผลิตข้าวในปีในพื้นที่ยังให้ผลผลิตค่อนข้างต่ำ คุณภาพข้าวไม่ดี และจำหน่ายได้ราคาต่ำ เนื่องจากเกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี รวมทั้งยังใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ส่งผลให้มีต้นทุนการผลิตสูงและมีกำไรต่ำจากการจัดทำเวทีชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล พบว่าการทำนาเป็นอาชีพหลักและเป็นแหล่งอาหารสำคัญของครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่ แต่ยังประสบปัญหาด้านเมล็ดพันธุ์ คุณภาพผลผลิต ความชื้นของข้าวเปลือก และการจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลของอำเภอยะบوري จึงจัดทำโครงการส่งเสริมและจัดตั้งศูนย์ผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดี เพื่อเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาการผลิตข้าว การกระจายเมล็ดพันธุ์ดี และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องเหมาะสมให้แก่เกษตรกรในชุมชน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาการผลิตข้าวและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีของชุมชน ๒. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสมให้แก่เกษตรกรในพื้นที่
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนพื้นที่เข้าร่วมโครงการ ปีละ ๖,๐๐๐ ไร่ ๒. จำนวนเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ปีละ ๓๐๐ ราย ๓. เกษตรกรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีและเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม ๔. ผลผลิตข้าวต่อไร่เพิ่มขึ้นจากค่าเฉลี่ยเดิม
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์ (พื้นที่ดำเนินกิจกรรมหลักใน ตำบลบ่อรัง)

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรที่มีความพร้อมและสมัครใจ ๒. ประชุมชี้แจงโครงการ จัดทำใบสมัครและทะเบียนเกษตรกร ๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต (เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย) ๔. ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตข้าวแบบมีส่วนร่วม ๕. ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบูรณ์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	- ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว - ปุ๋ยเคมีแปลงขยายพันธุ์ สูตร ๑๖-๒๐-๐ อัตรา ๓๐ กิโลกรัมต่อไร่ - ปุ๋ยเคมีแปลงขยายพันธุ์ สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๓๐ กิโลกรัมต่อไร่
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรมีเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีไว้ใช้ในการผลิตอย่างแพร่หลาย ๒. มีศูนย์ผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีในชุมชน ๓. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตข้าวที่ถูกต้องเหมาะสม
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีผลผลิตข้าวคุณภาพดีขึ้นและมีรายได้เพิ่มขึ้น ๒. ลดต้นทุนการผลิตจากการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและเมล็ดพันธุ์ดี ๓. เกิดการเชื่อมโยงตลาดข้าวในพื้นที่ ๔. ชุมชนมีเงินกองทุนหมุนเวียนจากการจัดการเมล็ดพันธุ์ข้าว และมีความเข้มแข็งด้านการผลิตข้าวอย่างยั่งยืน

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการที่ ๒ : ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชผักปลอดภัยและได้มาตรฐาน กิจกรรม ส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิตผักปลอดภัยตามระบบมาตรฐาน ตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการผลิตพืชอาหารปลอดภัยและได้มาตรฐาน
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผักปลอดภัยตามระบบมาตรฐาน (GAP) ลดการใช้สารเคมี และส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๔. หลักการและเหตุผล	พืชผักเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของเกษตรกรในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ เนื่องจากใช้พื้นที่ปลูกไม่มากแต่ให้ผลตอบแทนต่อไร่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับพืชชนิดอื่น เกษตรกรสามารถปลูกได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่ ฤดูเพาะปลูก และความต้องการของตลาด อย่างไรก็ตาม การผลิตพืชผักของเกษตรกรส่วนใหญ่มุ่งเน้นการเพิ่มผลผลิตเชิงปริมาณ โดยพึ่งพาการใช้ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร เช่น ปุ๋ยเคมี และโดยเฉพาะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในปริมาณมากและเกินความจำเป็น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ระบบนิเวศเกษตรเสียสมดุล และเกิดปัญหาสารเคมีตกค้างในผลผลิต ซึ่งเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ขณะเดียวกัน แนวโน้มการบริโภคอาหารปลอดภัยและได้มาตรฐานที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมมีความต้องการเพิ่มสูงขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้น ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลของอำเภอวิเชียรบุรี จึงได้จัดทำโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชผักปลอดภัยและได้มาตรฐาน เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และระบบการผลิตพืชผักที่ปลอดภัย ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรในพื้นที่
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและปริมาณผลผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ ๒. เพื่อส่งเสริมการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน ลดการใช้สารเคมี ลดต้นทุนการผลิต และหลีกเลี่ยงปัญหาสารเคมีตกค้างในผลผลิตเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสมให้แก่เกษตรกรในพื้นที่
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จัดตั้งกลุ่มพัฒนาการผลิตและการตลาดผักปลอดภัยจากสารพิษ กลุ่มละ ๓๐ ราย ๒. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการมีพื้นที่ปลูกผักไม่น้อยกว่ารายละเอียด ๒ ไร่ ๓. เกษตรกรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ สามารถผลิตผักตามแนวทาง GAP ๔. ปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตรลดลง และคุณภาพผลผลิตเป็นที่ยอมรับของตลาด
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ (พื้นที่ดำเนินกิจกรรมหลักใน ตำบลวังใหญ่ และทุกตำบลของอำเภอ)

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. ประชุมชี้แจงและคัดเลือกเกษตรกร/แปลงส่งเสริม ๒. จัดตั้งกลุ่มพัฒนาการผลิตและการตลาดผักปลอดภัยจากสารพิษ ๓. คัดเลือกวิทยากรเกษตรกรและจัดตั้งแปลงสาธิตการถ่ายทอดเทคโนโลยี GAP ๔. สนับสนุนปัจจัยการผลิตและงบประมาณ ๕. ถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร ๖. ศึกษาดูงานด้านการบริหารกลุ่มและกองทุน ๗. รณรงค์การบริโภคผักปลอดภัย ติดตามและประเมินผล
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบูรณ์ องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	- ปัจจัยการผลิตสำหรับเกษตรกร รายละเอียด ๒ ไร่ ๆ ละ ๗,๕๐๐ บาท - ป้ายแปลงสาธิต ๑๔ แปลง เป็นเงิน ๑๔,๐๐๐ บาท - ค่าใช้จ่ายฝึกอบรมเกษตรกร ๓๐,๐๐๐ บาท - ค่าใช้จ่ายจัดวันรณรงค์ ๑๐,๐๐๐ บาท - ค่าใช้จ่ายศึกษาดูงาน ๖,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. กลุ่มพัฒนาการผลิตและการตลาดผักปลอดภัยจากสารพิษในพื้นที่ ๒. วิทยากรเกษตรกร ๕ ราย และแปลงสาธิตการผลิตผักตามระบบ GAP ๓. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรสามารถผลิตผักที่มีคุณภาพ ปลอดภัยจากสารพิษ และได้มาตรฐาน GAP ๒. ลดการใช้สารเคมีและต้นทุนการผลิต พร้อมเพิ่มความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ๓. เกษตรกรมีความเข้มแข็งจากการรวมกลุ่ม การบริหารจัดการ และกองทุนหมุนเวียน ๔. การผลิตพืชผักเป็นมิตรต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการที่ ๓ : ผลิตสารไล่แมลงและควบคุมศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน กิจกรรม ส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิตผักปลอดสารตามระบบมาตรฐาน ตำบลยางสาว อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาด้านการลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร ส่งเสริมการใช้ศัตรู ธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และสร้าง ความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม
๔. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันการผลิตทางการเกษตรในอำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการใช้ ปุ๋ยเคมีและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในปริมาณเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดสาร ตกค้างในผลผลิตทางการเกษตร และทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น กระทบต่อ สุขภาพของผู้บริโภค เกษตรกร และทรัพยากรธรรมชาติ จากสถานการณ์ ดังกล่าว ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโคกปรัง จึง ได้จัดทำโครงการผลิตสารไล่แมลงและควบคุมศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน เพื่อเป็น ศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์ ลด การใช้สารเคมี ลดต้นทุนการผลิต และแก้ไขปัญหาสารตกค้างในผลผลิตทาง การเกษตรอย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตศัตรูธรรมชาติและสาร ชีวภัณฑ์ ๒. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการใช้ศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์ในการควบคุม ศัตรูพืช ลดการใช้สารเคมี และลดต้นทุนการผลิต
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน จำนวน ๑๔ กลุ่ม กลุ่มละ ๓๐ ราย ๒. เกษตรกรเข้ารับการอบรม ๕๒๐ ราย ๓. ผลิตเชื้อราบีเวอร์เรียได้ไม่น้อยกว่า ๖๐๐ ถัง ๔. เกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ นำเทคโนโลยีการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ ไปใช้จริงในแปลงปลูก
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์ (พื้นที่ดำเนินกิจกรรมหลักใน ตำบลยางสาว)

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. ประชาสัมพันธ์โครงการและสร้างการรับรู้ในชุมชน ๒. คัดเลือกเกษตรกรและวิทยากรเกษตรกร ๓. จัดอบรมและสาธิตการผลิตสารชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืช ๔. ถ่ายทอดเทคโนโลยีแบบมีส่วนร่วมแก่สมาชิกศูนย์และเกษตรกรทั่วไป ๕. ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล หน่วยงานภาครัฐ และภาคีเครือข่ายด้านการเกษตร
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	- เมล็ดข้าวโพดสำหรับเป็นอาหารเลี้ยงเชื้อ ๑๕๐ กิโลกรัม เป็นเงิน ๒,๒๕๐ บาท - หัวเชื้อราบีเวอร์เรีย - ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมเกษตรกร ๑๘,๐๐๐ บาท - ค่าวัสดุอุปกรณ์ชุดขยายเชื้อราบีเวอร์เรีย ๔๘,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เชื้อราบีเวอร์เรียจำนวน ๖๐๐ ถัง ๒. เกษตรกรได้รับการอบรมและถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตสารชีวภัณฑ์ ๕๒๐ ราย ๓. ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนสามารถผลิตและขยายสารชีวภัณฑ์ใช้เองในพื้นที่
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ นำเทคโนโลยีการผลิตเชื้อราบีเวอร์เรียไปใช้ในการควบคุมศัตรูพืช ๒. ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรและลดต้นทุนการผลิต ๓. ผลผลิตทางการเกษตรมีความปลอดภัย ปราศจากสารตกค้าง ๔. เกิดการผลิตทางการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืนในระดับชุมชน

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการที่ ๔ : อบรมให้ความรู้และทัศนศึกษาดูงานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรม: ส่งเสริมสร้างอาหาร ลดความเหลื่อมล้ำสู่ความยั่งยืน ตำบลพุดเตย อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานพัฒนาศักยภาพชุมชนและการพัฒนาอย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน
๔. หลักการและเหตุผล	ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลของอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ได้จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ซึ่งเป็นกำลังหลักในการดำเนินงานยังขาดความรู้และทักษะในบางด้านที่จำเป็นต่อการบริหารจัดการศูนย์ฯ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพ โครงการนี้จึงจัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการศูนย์ฯ ผ่านการฝึกอบรมและการศึกษาดูงานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และถ่ายทอดแก่เกษตรกรได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพและพัฒนาความรู้ความสามารถของคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ๒. เพื่อเสริมสร้างบทบาทของศูนย์ฯ ให้เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. คณะกรรมการศูนย์ฯ เข้าร่วมการอบรมและศึกษาดูงาน จำนวน ๒๑๐ ราย ๒. คณะกรรมการศูนย์ฯ อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารจัดการศูนย์ฯ และสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ ๓. เกษตรกรผู้มารับบริการได้รับความรู้ที่ถูกต้องและสามารถนำไปใช้ได้จริง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ (พื้นที่ดำเนินกิจกรรมหลักใน ตำบลพุดเตย)

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ๒. ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการบริหารจัดการศูนย์ฯ และเทคโนโลยีการเกษตร ๓. จัดหาวิทยากรเกษตรกรประจำศูนย์ฯ ๔. ศึกษาดูงานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๕. ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานด้านการเกษตร ระดับอำเภอและจังหวัด ผู้นำชุมชน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	- ค่าอบรมคณะกรรมการศูนย์ฯ จำนวน ๕,๐๐๐ บาท - ค่าวัสดุฝึกอบรม จำนวน ๑,๕๐๐ บาท - ค่าทัศนศึกษาดูงาน จำนวน ๒๔,๐๐๐ บาท - ค่ารถ จำนวน ๒๔,๐๐๐ บาท - ค่าที่พัก จำนวน ๑๒,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ได้รับการอบรมและศึกษาดูงานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. เกิดเครือข่ายคณะกรรมการศูนย์ฯ ที่มีความรู้และศักยภาพในการถ่ายทอดเทคโนโลยี
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ สามารถถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรได้อย่างถูกต้อง ๒. เกษตรกรนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตและการผลิต ลดต้นทุน และเพิ่มความมั่นคงทางอาหารในครัวเรือน ๓. ชุมชนมีความเข้มแข็งและพัฒนาอย่างยั่งยืนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการที่ ๕ : จัดตั้งโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ กิจกรรม ส่งเสริมการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ตำบลพุดาม อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานการส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรปลอดภัยและการเพิ่มมูลค่าผลผลิต ทางการเกษตร
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมเกษตรปลอดภัย การเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิต และการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นพื้นที่ที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบ อาชีพเกษตรกรรม มีผลผลิตทางการเกษตรหลากหลายชนิด และมีการรวมกลุ่ม ของเกษตรกรในรูปแบบกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มแม่บ้าน ซึ่งสามารถสร้าง อาชีพและรายได้ให้แก่ชุมชน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันผลผลิตทางการเกษตรใน หลายพื้นที่มีปริมาณออกสู่ตลาดจำนวนมาก ส่งผลให้สินค้าชนิดเดียวกันล้น ตลาด ราคาผลผลิตไม่แน่นอน และเกิดการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูปและการถนอมอาหาร โดยเฉพาะการอบแห้ง เป็นกระบวนการสำคัญ ในการยืดอายุการเก็บรักษาและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร แต่เกษตรกร ส่วนใหญ่นิยมใช้วิธีการตากแดดตามธรรมชาติ ซึ่งไม่ถูกสุขลักษณะ ขึ้นอยู่กับ สภาพอากาศ และใช้ระยะเวลาานาน ขณะที่การใช้พลังงานจากเชื้อเพลิงหรือ ไฟฟ้าทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ดังนั้น สำนักงานเกษตรอำเภอลำทะเมนชัยจึงจัดทำ โครงการจัดตั้งโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีหลังการเก็บ เกี่ยว เพิ่มคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร ลดการสูญเสีย ลดต้นทุนพลังงาน และเพิ่มมูลค่าผลผลิตให้สามารถแข่งขันในตลาดได้อย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวแก่เกษตรกร ๒. เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพมาตรฐาน ถูกสุขลักษณะ และ ปลอดภัยต่อผู้บริโภค ๓. เพื่อถ่ายทอดและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์แก่ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่มแม่บ้าน ๔. เพื่อสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ และเพิ่มความหลากหลายของสินค้าเกษตร
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ติดตั้งโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ในพื้นที่อำเภอลำทะเมนชัย ระหว่างปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ๒. กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีสามารถใช้โรง อบแห้งได้จริง ๓. สินค้าเกษตรแปรรูปมีคุณภาพมาตรฐานและยืดอายุการเก็บรักษาได้มากขึ้น ๔. ต้นทุนพลังงานในการอบแห้งลดลงเมื่อเทียบกับวิธีเดิม
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา (พื้นที่ดำเนินกิจกรรมหลักใน ตำบลพุดาม และพื้นที่อื่นตามความเหมาะสม)

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. คัดเลือกพื้นที่และกลุ่มเกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีความพร้อม ๒. ประชุมชี้แจงโครงการและจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้อง ๓. ดำเนินการติดตั้งโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ ๔. อบรมถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวและการใช้งานโรงอบ ๕. ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านในพื้นที่
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	- ค่าวัสดุและอุปกรณ์สำหรับการก่อสร้างโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ - ค่าปรับพื้นที่ตามสภาพของแต่ละพื้นที่
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ที่สามารถใช้งานได้จริงในพื้นที่ ๒. กลุ่มเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว ๓. ผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรสามารถแปรรูปและถนอมอาหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการสูญเสียผลผลิต ๒. สินค้าเกษตรมีมูลค่าเพิ่ม คุณภาพดี ปลอดภัย และตรงตามความต้องการของตลาด ๓. ลดต้นทุนด้านพลังงานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๔. ชุมชนเกษตรกรมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองและพัฒนาอย่างยั่งยืน

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการที่ ๖ : สร้างจตุรบรรณสินค้าเกษตร หรือโรงคัดบรรจุสินค้าทางการเกษตรตามมาตรฐานการผลิต ตำบลโคกปรัง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรปลอดภัยและการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาด้านการเพิ่มศักยภาพการผลิต การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร และการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นพื้นที่ที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีผลผลิตทางการเกษตรหลากหลายชนิด โดยเฉพาะพืชผักซึ่งเป็นสินค้าเกษตรที่มีการผลิตอย่างต่อเนื่องและมีบทบาทสำคัญต่อรายได้ของเกษตรกรในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม การยกระดับสินค้าเกษตรจากการจำหน่ายในตลาดท้องถิ่นไปสู่ตลาดที่มีมาตรฐานสูงขึ้น เช่น ห้างสรรพสินค้า โรงงานแปรรูป หรือการส่งออก จำเป็นต้องอาศัยการจัดการด้านคุณภาพ ความปลอดภัย และมาตรฐานการผลิตที่เหมาะสม โดยเฉพาะสินค้าเกษตรประเภทพืชผักซึ่งเป็นสินค้าที่พร้อมรับประทาน มีลักษณะผิวบาง เสียหายง่าย และมีโอกาสปนเปื้อนจากสิ่งสกปรกในสภาพแวดล้อมได้ง่าย การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว (Postharvest Handling System) ตั้งแต่การเก็บเกี่ยว การคัดแยก การบรรจุ การเก็บรักษา และการขนส่ง จึงเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะช่วยลดการสูญเสีย เพิ่มคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าเกษตร การจัดตั้งจตุรบรรณสินค้าเกษตร หรือโรงคัดบรรจุสินค้าทางการเกษตรตามมาตรฐานการผลิต จะช่วยให้เกิดการจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบ เพิ่มมูลค่าผลผลิต สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ ดังนั้น สำนักงานเกษตรอำเภอลำทะเมนชัยจึงจัดทำโครงการนี้ขึ้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร และสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่อย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มมูลค่าและศักยภาพในการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ๒. เพื่อให้สินค้าเกษตรมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ๓. เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มเกษตรกรและส่งเสริมการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนจตุรบรรณสินค้าเกษตร หรือโรงคัดบรรจุสินค้าทางการเกษตรที่ก่อสร้างแล้วเสร็จและสามารถใช้งานได้ตามมาตรฐาน ๒. กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ๓. สินค้าเกษตรที่ผ่านการคัดแยกและบรรจุมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ๔. เกษตรกรสามารถเพิ่มมูลค่าและรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. คัดเลือกพื้นที่และกลุ่มเกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มอาชีพที่มีความพร้อม ๒. ประชุมชี้แจงโครงการ และจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ๓. ดำเนินการก่อสร้างจุดรวบรวมสินค้าเกษตร หรือโรงคัดบรรจุสินค้าทางการเกษตรตามมาตรฐานการผลิต ๔. อบรมถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว ๕. ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: กลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มอาชีพในพื้นที่
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	- งบประมาณสำหรับค่าวัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้างจุดรวบรวมสินค้าเกษตร หรือโรงคัดบรรจุสินค้าทางการเกษตรตามมาตรฐานการผลิต - งบประมาณสำหรับค่าปรับพื้นที่ตามสภาพของแต่ละพื้นที่
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. จุดรวบรวมสินค้าเกษตร หรือโรงคัดบรรจุสินค้าทางการเกษตรที่ได้มาตรฐาน ๒. เกษตรกรมีความรู้ด้านการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ๓. สินค้าเกษตรผ่านการคัดแยกและบรรจุอย่างถูกสุขลักษณะและได้มาตรฐาน
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ผลผลิตทางการเกษตรมีคุณภาพและมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและสามารถเข้าถึงตลาดที่มีมาตรฐานสูงขึ้น ๓. ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นในคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าเกษตร ๔. กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการที่ ๗ : ส่งเสริมการบริหารศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) ตำบลสามแยก อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และการลดต้นทุนการผลิตอย่างยั่งยืน
๔. หลักการและเหตุผล	ดินเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการผลิตพืช ดินที่เหมาะสมต่อการปลูกพืชควรมีปริมาณอินทรีย์วัตถุไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ แต่จากสภาพพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่ของอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าเป็นดินที่มีปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำ ส่งผลให้โครงสร้างดินไม่เหมาะสม และประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ยเคมีลดลง ขณะเดียวกัน เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูง โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายด้านปุ๋ยเคมี เนื่องจากยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับดินและการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรีจึงได้จัดตั้งศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ในพื้นที่หมู่ที่ ๘ ตำบลสามแยก อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการให้บริการ ตรวจวิเคราะห์ดิน ถ่ายทอดความรู้ และส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีปุ๋ยสั่งตัดและปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การดำเนินโครงการดังกล่าวจะช่วยยกระดับความรู้ด้านการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยของเกษตรกร ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปัจจัยการผลิต และส่งเสริมการบริหารจัดการโดยชุมชนให้เกิดผลสำเร็จอย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเป็นเครือข่ายสนับสนุนการดำเนินงานด้านดินและปุ๋ย โดยการบริหารจัดการของเกษตรกร ๒. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการดินและการใช้ปุ๋ย เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต ๓. เพื่อให้บริการตรวจวิเคราะห์ดิน ให้คำแนะนำการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยเบื้องต้น พร้อมทั้งจัดหาและจำหน่ายปัจจัยการผลิต เพื่อให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำอย่างถูกต้อง
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. สมาชิกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการดินและการใช้ปุ๋ย จำนวน ๒๙ ราย ๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ๓. มีการให้บริการตรวจวิเคราะห์ดินและให้คำแนะนำการใช้ปุ๋ยแก่เกษตรกรในพื้นที่ ๔. ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนสามารถบริหารจัดการและให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลสามแยก อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. ให้บริการตรวจวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบธาตุอาหาร N P K และค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ในดินแบบรวดเร็ว รวมถึงการตรวจวัดอินทรียวัตถุในดิน ๒. ให้บริการวิชาการด้านดินและปุ๋ย โดยให้คำแนะนำการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้อง ด้วยเทคโนโลยีปุ๋ยสั่งตัดหรือปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ๓. จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการดินและการใช้ปุ๋ย ๔. จัดทำแปลงเรียนรู้และจุดสาธิตการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต ๕. บริการจัดหาและจำหน่ายปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะแม่ปุ๋ย ให้แก่สมาชิกและชุมชน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	- ชุดตรวจสอบธาตุอาหาร N P K และ pH ในดิน จำนวน ๕๐ ตัวอย่าง เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท - แม่ปุ๋ย ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ จำนวน ๒๐๐ กิโลกรัม เป็นเงิน ๕,๕๒๐ บาท ปุ๋ยสูตร ๑๘-๔๖-๐ จำนวน ๒๐๐ กิโลกรัม เป็นเงิน ๓,๙๐๐ บาท ปุ๋ยสูตร ๐-๐-๖๐ จำนวน ๒๐๐ กิโลกรัม เป็นเงิน ๑,๑๐๐ บาท ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม จำนวน ๒ ครั้ง เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๒๐,๕๒๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรสมาชิกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการดินและการใช้ปุ๋ย ๒. มีการให้บริการตรวจวิเคราะห์ดินและคำแนะนำการใช้ปุ๋ยแก่เกษตรกรในพื้นที่ ๓. ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนสามารถให้บริการปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีได้อย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ๓. เกษตรกรและชุมชนสามารถเข้าถึงปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพในราคาที่เหมาะสม ๔. เกิดการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานในพื้นที่ ๕. ทรัพยากรดินได้รับการบำรุงรักษาอย่างเหมาะสม ส่งผลต่อการผลิตพืชที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของเกษตรกร

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการที่ ๘ : ส่งเสริมการบริหารศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ตำบลน้ำร้อน อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอย่างปลอดภัย และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๔. หลักการและเหตุผล	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาศัตรูพืชของ เกษตรกรและชุมชน ซึ่งส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยที่ผ่านมาเกษตรกรส่วนใหญ่ยังพึ่งพาการใช้สารเคมีในการควบคุมศัตรูพืช เป็นหลัก การตัดสินใจจัดการศัตรูพืชอาศัยประสบการณ์และความเคยชิน ขาด ความรู้ทางวิชาการ ส่งผลให้การผลิตพืชไม่ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งทำ ให้ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานของ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนมุ่งเน้นการพัฒนาเกษตรกรและชุมชนให้สามารถ จัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเองอย่างครบวงจร โดยส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชแบบ ผสมผสาน (IPM) การใช้สารชีวภัณฑ์ และการมีส่วนร่วมของเกษตรกร กลุ่ม เกษตรกร ชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ด้านอาชีพเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้น
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาเกษตรกรและชุมชนให้มีความรู้และสามารถ จัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน ๒. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถผลิตและขยายเชื้อจุลินทรีย์สำหรับใช้ ควบคุมศัตรูพืชได้ด้วยตนเอง ๓. เพื่อให้บริการด้านความรู้ทางการเกษตรแก่เกษตรกรและชุมชน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการ ศัตรูพืช จำนวน ๓๐ ราย ๒. เกษตรกรสามารถผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืชได้ด้วยตนเอง ๓. การให้บริการวินิจฉัยศัตรูพืชและแจ้งเตือนสถานการณ์การระบาดในพื้นที่ อย่างต่อเนื่อง ๔. ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนสามารถดำเนินงานและให้บริการแก่ชุมชนได้อย่าง มีประสิทธิภาพ
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลน้ำร้อน อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM) ๒. ดำเนินการฝึกอบรมหลักสูตรการสำรวจและติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช โดยลงสำรวจแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และประกาศเตือนภัย ๓. ฝึกปฏิบัติการจำแนกและวินิจฉัยศัตรูพืช ณ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน และนำความรู้ไปใช้ในแปลงของตนเองและแปลงข้างเคียง ๔. ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตและขยายสารชีวภัณฑ์ ๕. ให้บริการเตือนการระบาดของศัตรูพืช บริการวินิจฉัยศัตรูพืช และตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้าง ๖. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและแจ้งเตือนภัยศัตรูพืชผ่านสื่อต่าง ๆ ในระดับพื้นที่ ๗. สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายการจัดการศัตรูพืชในชุมชน และจัดเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ๘. บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการศัตรูพืช
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	- ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม จำนวน ๒ ครั้ง เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท - ค่าวัสดุอุปกรณ์สำหรับฝึกอบรมการผลิตสารชีวภัณฑ์ เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๔๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืช ๒. มีการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนให้สามารถให้บริการแก่เกษตรกรและชุมชน ๓. เกษตรกรสามารถผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืชได้
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรและชุมชนมีความรู้และสามารถจัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน ๒. ลดการพึ่งพาการใช้สารเคมีในการควบคุมศัตรูพืช ๓. เกิดเครือข่ายการจัดการศัตรูพืชในชุมชน และการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๔. ระบบนิเวศการเกษตรและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ได้รับการดูแลและฟื้นฟูอย่างเหมาะสม

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการที่ ๙ : เกษตรทฤษฎีใหม่ กิจกรรมปลูกผักกินเอง ตำบลซับน้อย อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานส่งเสริมและพัฒนากษตรตามแนวพระราชดำริ
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่และการพึ่งพาตนเองของเกษตรกร
๔. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันเกษตรกรประสบปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกินและความเสี่ยงจากการทำเกษตรในพื้นที่อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ส่งผลให้ผลผลิตไม่เพียงพอต่อการบริโภค พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ได้พระราชทานแนวพระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่” เป็นแนวทางในการจัดการทรัพยากรที่ดินและน้ำในระดับไร่นาอย่างเหมาะสม โดยการแบ่งพื้นที่ตามสัดส่วน ๓๐:๓๐:๓๐:๑๐ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร รายได้ และคุณภาพชีวิตของเกษตรกร สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรีจึงส่งเสริมให้เกษตรกรนำหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองให้สอดคล้องกับภูมิสังคม เพื่อช่วยลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรนำแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ไปปรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่ ๒. เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถลดรายจ่ายในครัวเรือนและมีรายได้เสริม
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนเกษตรกรที่นำแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ไปปรับใช้จริง ๒. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการจำนวน ๒๘๐ ราย และไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ สามารถนำความรู้ไปใช้ได้
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๑๔ ตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. การเตรียมการและคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย ๒. การอบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ ๓. การสนับสนุนปัจจัยการผลิตสำหรับจัดทำแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ ๔. การติดตาม รายงาน และประเมินผล
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบูรณ์ และเครือข่ายเกษตรกร
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	- งบประมาณเพื่อการอบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการ - งบประมาณเพื่อสนับสนุนปัจจัยการผลิต
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน ๒๘๐ ราย ๒. เกิดแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่และกิจกรรมปลูกผักกินเองในพื้นที่เป้าหมาย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่ายด้านอาหารและมีรายได้เสริมจากการผลิตพืชผัก ๒. เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น เกิดความมั่นคงด้านอาหารและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของครัวเรือนเกษตรกร

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการที่ ๑๐ : สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร กิจกรรม ทำให้เกิดฟางจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ตำบลภูน้ำหยด อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรและเกษตรกรชีวภาพ
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และการพัฒนานวัตกรรมชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ
๔. หลักการและเหตุผล	ประเทศไทยมีวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเกิดขึ้นในปริมาณมากอย่างต่อเนื่อง เช่น ฟางข้าว แกลบ ชังข้าวโพด และเศษพืชต่าง ๆ แต่เกษตรกรและชุมชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในการนำวัสดุเหลือใช้ดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ จึงมักถูกทิ้งโดยเปล่าประโยชน์ การนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาแปรรูป เช่น การเพาะเห็ดฟาง สามารถช่วยลดต้นทุน เพิ่มรายได้ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรีจึงจัดทำโครงการนี้ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า สร้างมูลค่าเพิ่ม และเกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมในชุมชนอย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการนำเศษวัสดุทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ ลดต้นทุน และสร้างมูลค่าเพิ่ม ๒. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และก่อให้เกิดนวัตกรรมชุมชน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ไม่น้อยกว่า ๒๘๐ ราย ๒. ได้รูปแบบการจัดการเศษวัสดุทางการเกษตรของชุมชน จำนวน ๑๔ ตำบล ๓. สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๑๔ ตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. วิเคราะห์ชุมชนและถ่ายทอดองค์ความรู้การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ๒. ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ การพัฒนาธุรกิจ และศักยภาพด้านการตลาด ๓. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านการทำเห็ดฟางจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ๔. ติดตาม นิเทศ สรุป และประเมินผลการดำเนินงาน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบูรณ์ และเครือข่ายเกษตรกร
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	- การถ่ายทอดความรู้และฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ - การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๘๐ ราย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับเศษวัสดุทางการเกษตรในพื้นที่ของตนเอง ๒. เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และเกิดนวัตกรรมชุมชน ชุมชนมีส่วนร่วม เกิดความเข้มแข็งและความสามัคคีมากขึ้น

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการที่ ๑๑ : ส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร กิจกรรมส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร ตำบลท่าโรง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาด้านการลดการเผาในพื้นที่การเกษตร การจัดการเศษวัสดุทางการเกษตร และการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๔. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาหมอกควันและมลพิษทางอากาศจากการเผาในที่โล่ง ทั้งในพื้นที่ป่าและพื้นที่การเกษตรอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน เศรษฐกิจ และการผลิตทางการเกษตรโดยตรง ทำให้ดินเสื่อมโทรม ต้นทุนการผลิตสูง และผลผลิตลดลง รัฐบาลจึงมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร โดยมุ่งเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของเกษตรกร รวมถึงการนำเทคโนโลยีและแนวทางทดแทนการเผามาใช้ สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรีจึงจัดทำโครงการนี้ เพื่อสร้างต้นแบบการทำการเกษตรปลอดการเผา ลดพื้นที่เผาไหม้ และแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเกษตรกรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ไม่น้อยกว่า ๒๘๐ ราย ๒. มีเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผาในพื้นที่ จำนวน ๑ เครือข่าย
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๑๔ ตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. วิเคราะห์ปัญหาการเผาในพื้นที่ที่ใช้ข้อมูลจุดความร้อนและข้อมูลเชิงพื้นที่ ๒. ถ่ายทอดความรู้และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรด้านการเกษตรปลอดการเผา ๓. สาธิตการจัดการเศษวัสดุทางการเกษตรทดแทนการเผา เช่น ไกลบ อัดก้อน ทำปุ๋ย พะพีต ฯลฯ ๔. จัดงานรณรงค์หยุดเผาในพื้นที่การเกษตร ๕. ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผา ๖. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และเอกสารวิชาการ
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบูรณ์ และเครือข่ายเกษตรกร
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	- งบประมาณสำหรับค่าวัสดุสาธิต นิทรรศการ สื่อประชาสัมพันธ์ และการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๘๐ ราย ๒. เกิดเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผา จำนวน ๑ เครือข่าย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. พื้นที่เผาไหม้ลดลงจากปี ๒๕๖๖ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ๒. เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำแนวทางการเกษตรปลอดการเผาไปปฏิบัติได้จริง ส่งผลให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้น สุขภาพประชาชนดีขึ้น และเกิดความเข้มแข็งของชุมชนเกษตร

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการที่ ๑๒ : ผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐานอินทรีย์ (พืชผัก) ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ตำบลสระประดู่ สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาด้านการมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรให้ปลอดภัย มีมาตรฐาน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพของเกษตรกร
๔. หลักการและเหตุผล	พืชผักเป็นพืชที่เกษตรกรตำบลสระประดู่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ นิยมปลูกเป็นจำนวนมาก เนื่องจากใช้พื้นที่เพาะปลูกน้อย ให้ผลตอบแทนต่อไร่ค่อนข้างสูง และสามารถปลูกได้ตามฤดูกาล อย่างไรก็ตาม เกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในปริมาณมากและเกินความจำเป็น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง เกิดสารเคมีตกค้างในผลผลิต เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค รวมทั้งก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและความสมดุลของระบบนิเวศเกษตร ขณะเดียวกัน กระแสความต้องการบริโภคอาหารปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่มีกระบวนการผลิตเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลสระประดู่ จึงจัดทำโครงการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐานอินทรีย์ (พืชผัก) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต ลดการใช้สารเคมี เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และสร้างความมั่นคงทางรายได้ อย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและให้ได้ผลผลิตพืชผักที่ปลอดภัยและได้มาตรฐานอินทรีย์ ๒. เพื่อลดต้นทุนการผลิตจากการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ๓. เพื่อพัฒนาศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านการผลิตพืชผักอินทรีย์ของชุมชน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ ราย ๒. จัดทำแปลงผลิตพืชผักอินทรีย์ จำนวน ๕ ไร่ ๓. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๑ ครั้ง ๔. จัดทัศนศึกษาดูงาน จำนวน ๑ ครั้ง (เกษตรกร ๑๐ ราย)
๗. พื้นที่เป้าหมาย	หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๕ ตำบลสระประดู่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจแก่เกษตรกร ๒. คัดเลือกเกษตรกรและแปลงส่งเสริมการผลิต ๓. จัดตั้งกลุ่มพัฒนาการผลิตพืชผักอินทรีย์ ๔. คัดเลือกวิทยากรเกษตรกร และชุดถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตามมาตรฐาน GAP/เกษตรอินทรีย์ ๕. สนับสนุนงบประมาณและปัจจัยการผลิตที่จำเป็น ๖. ถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบูรณ์ และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	จำนวน ๒๔,๕๐๐ บาท - ค่าเอกสาร จำนวน ๑๐ เล่มๆละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๕๐๐ บาท - ค่าอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน ๑๐ คนๆละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๕๐๐ บาท - ค่าสารชีวภัณฑ์ จำนวน ๑๐ ลิตรๆละ ๗๐๐ บาท เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท - ค่ากากน้ำตาล จำนวน ๔๐๐ กก.ๆละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท - ค่าถังพลาสติกขนาดบรรจุ ๑๕๐ ลิตร จำนวน ๑๐ ใบๆละ ๓๕๐ บาท เป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท - ค่าป้ายแปลง จำนวน ๑ ป้ายๆละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท - ค่าใช้จ่ายในการศึกษาดูงาน จำนวน ๑ ครั้ง/๒วัน/๑๐ คน(เหมาจ่าย) คนละ ๘๐๐ บาท เป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒๔,๕๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ ราย ๒. ผ่านการอบรมและกระบวนการเรียนรู้ตามรูปแบบโรงเรียนเกษตรกร อย่างน้อย ๑ ครั้ง ๓. จัดทำแปลงผลิตพืชผักปลอดภัย/อินทรีย์ จำนวน ๕ ไร่ ๔. ใช้เป็นแปลงเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เกษตรกรรายอื่นในชุมชน ๕. มีการจัดตั้งกลุ่มพัฒนาการผลิตพืชผักอินทรีย์ ๖. มีวิทยากรเกษตรกรและชุดถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตพืชผักปลอดภัย/อินทรีย์ ๗. เกษตรกรเข้าร่วมทัศนศึกษาดูงาน จำนวน ๑๐ ราย ๘. เพื่อเรียนรู้ต้นแบบการผลิตพืชผักที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถเพิ่มผลผลิตได้ ๓๐ % ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ทักษะสามารถตัดสินใจในการผลิตผักปลอดภัยด้วยตัวเองได้ ๓. เกษตรกรในชุมชน มีความเข้มแข็งมีการรวมกลุ่มบริหารงานกองทุนได้

ตารางที่ ๒๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการที่ ๑๓ : ส่งเสริมการปลูกถั่วเขียวหลังนาในช่วงฤดูแล้ง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานพัฒนาและฟื้นฟูภาคการเกษตร
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการส่งเสริมการปรับโครงสร้างการผลิตทางการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่
๔. หลักการและเหตุผล	พื้นที่ตำบลสามแยกและตำบลบึงกระจับ มักประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้งอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การทำนาปรังในวงกว้างมีความเสี่ยงสูง ทั้งด้านต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ความเสียหายจากภาวะน้ำไม่เพียงพอ และความผันผวนของราคาผลผลิตทางการเกษตร การฟื้นทำนาปรังจึงอาจนำไปสู่ภาวะขาดทุนและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางรายได้ของเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อเป็นการปรับระบบการผลิตทางการเกษตรให้สอดคล้องกับข้อจำกัดด้านทรัพยากรน้ำและสภาพภูมิอากาศ การส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกถั่วเขียว หลังฤดูทำนาจึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมและมีศักยภาพในการลดความเสี่ยงทางการเกษตร ถั่วเขียวเป็นพืชใช้น้ำน้อย มีอายุเก็บเกี่ยวสั้นประมาณ ๖๐-๗๕ วัน สามารถปลูกได้ดีในสภาพดินหลังนา และยังเป็นพืชตระกูลถั่วที่ช่วยปรับปรุงบำรุงดินด้วยการตรึงไนโตรเจนจากอากาศ นอกจากนี้ ถั่วเขียวยังเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีตลาดรองรับ สามารถจำหน่ายได้ทั้งในรูปแบบเมล็ดแห้งเพื่อการบริโภคและการแปรรูป รวมถึงการผลิตเมล็ดพันธุ์ การดำเนินแผนงานดังกล่าวจึงเป็นการสร้างรายได้เสริมให้เกษตรกรในช่วงฤดูแล้ง ควบคู่ไปกับการฟื้นฟูทรัพยากรดิน และเสริมสร้างความยั่งยืนของระบบการผลิตทางการเกษตรในชุมชน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการทำนาปรังมาเป็นการปลูกพืชใช้น้ำน้อยในช่วงฤดูแล้ง ๒. เพื่อเพิ่มรายได้และลดความเสี่ยงด้านต้นทุนการผลิตของเกษตรกรในพื้นที่ ๓. เพื่อฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดินหลังฤดูทำนา ๔. เพื่อสร้างความมั่นคงและความยั่งยืนของระบบการผลิตทางการเกษตรระดับชุมชน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- เกษตรกรเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ ไม่ต่ำกว่า ๓๐ ราย - พื้นที่ปลูกถั่วเขียวหลังนาไม่น้อยกว่า ๖๐ ไร่ - แจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว ไม่น้อยกว่า ๑๕๐ กิโลกรัม
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ปลูกข้าวในตำบลสามแยก และตำบลบึงกระจับ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. วิเคราะห์และคัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรเป้าหมาย ๒. ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการปลูกพืชหลังนาในฤดูแล้งและอบรมการปลูกถั่วเขียว ๓. สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวและปัจจัยการผลิต ๔. ติดตาม นิเทศ และให้คำแนะนำโดยนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ๕. สรุปผลการดำเนินงานและจัดทำรายงาน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบูรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานด้านภัยพิบัติ และกลุ่มเกษตรกร
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	พฤศจิกายน ๒๕๖๘ – ธันวาคม ๒๕๖๘
๑๑. งบประมาณ	- เมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว ๑๕๐ กก. เป็นเงิน ๙,๐๐๐ บาท - ค่าวัสดุปรับปรุงดิน (ปูนโดโลไมท์/น้ำหมักชีวภาพ) ๓๐ ชุด เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท - ค่าอบรม / ค่าเอกสาร / ค่าอาหารว่าง ๓๐ คน เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท - ค่าติดตามและนิเทศในแปลง ๒ รอบ เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท - ค่าจ้างแรงงาน/พาหนะเจ้าหน้าที่ เหม่าจ่าย เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท - สรรองจ่ายหรือค่าอุปกรณ์ประกอบ (กระสอบ, ถัง) เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท รวมงบประมาณ ๔๕,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและถ่ายทอดองค์ความรู้ ไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย ๒. พื้นที่เกษตรปลูกถั่วเขียวถั่วเขียว ไม่น้อยกว่า ๖๐ ไร่ ๓ ระบบติดตามและข้อมูลผลการฟื้นฟูพื้นที่เกษตรระดับอำเภอ
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. พื้นที่การเกษตรอย่างน้อย ๖๐ ไร่ ปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกพืชใช้น้ำน้อย ลดความเสี่ยงจากภัยแล้ง ๒. คุณภาพดินในพื้นที่โครงการดีขึ้น เหมาะสมต่อการเพาะปลูกในฤดูถัดไป ๓. เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการปลูกพืชหลังนาและการจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม ๔. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการปลูกถั่วเขียวในช่วงฤดูแล้งเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ บาทต่อไร่

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการที่ ๑๔ : จัดตั้งจุดตรวจวัดปริมาณน้ำฝนประจำหมู่บ้าน เพื่อการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติด้านการเกษตร ฤดูฝน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ (ปีงบประมาณ ๒๕๖๙)
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการเกษตร และการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาภาคเกษตรอย่างยั่งยืนและแนวทางของสำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบูรณ์ในการยกระดับระบบเฝ้าระวังภัยพิบัติทางการเกษตร การใช้ข้อมูลเชิงพื้นที่ และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	จากการคาดการณ์ของกรมอุตุนิยมวิทยาในฤดูฝน ปี ๒๕๖๙ พบว่ามีแนวโน้มปริมาณฝนจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ ๕-๑๐ และอาจมีพายุหมุนเขตร้อน ๑-๒ ลูกเคลื่อนผ่านประเทศไทย ซึ่งส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันชุมชนยังขาดข้อมูลปริมาณฝนแบบจุด (real-time) ทำให้การแจ้งเตือนภัยเป็นไปอย่างล่าช้า ส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถปรับเปลี่ยนระบายน้ำหรือเคลื่อนย้ายเครื่องจักรออกจากพื้นที่เสี่ยงได้ทันเวลา ผู้นำชุมชนจึงเสนอแนวทางการติดตั้งอุปกรณ์วัดปริมาณน้ำฝนไว้ประจำหมู่บ้านทุกแห่ง พร้อมทั้งจัดระบบการรายงานข้อมูลผ่านช่องทางไลน์กลุ่มหรือวิทยุสื่อสารเพื่อใช้ในการแจ้งเตือนล่วงหน้า หากดำเนินการติดตั้งกระบอกวัดน้ำฝนครบทุกหมู่บ้านจะสามารถสร้างฐานข้อมูลฝนละเอียดระดับหมู่บ้าน ซึ่งจะช่วยให้การวางแผนเพาะปลูกและการร้องขอรับความช่วยเหลือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในทางกลับกัน หากไม่ดำเนินการ โครงการนี้จะต้องพึ่งพาข้อมูลจากสถานีอุตุนิยมวิทยาระดับอำเภอซึ่งอยู่ห่างไกล ทำให้ข้อมูลไม่ทันต่อเหตุการณ์ อันจะนำไปสู่ความเสียหายต่อพืชผลและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรเพิ่มขึ้น โครงการนี้ยังสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติทางการเกษตร และสนับสนุนยุทธศาสตร์จังหวัดเพชรบูรณ์ ข้อ ๓ ว่าด้วย “การพัฒนาภาคเกษตรอย่างยั่งยืน”
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. สร้างระบบเฝ้าระวังปริมาณน้ำฝนระดับหมู่บ้านครอบคลุม ทุก ๑๙๒ หมู่บ้าน ในอำเภอวิเชียรบุรีภายใน ปี ๒๕๖๙ ๒. เพิ่มศักยภาพผู้นำชุมชนในการรวบรวม-รายงานข้อมูลฝน และออกประกาศเตือนภัยภายใน ๓๐ นาทีหลังปริมาณฝนเกินค่ามาตรฐาน ๓. ลดความเสียหายด้านการเกษตรจากอุทกภัยในฤดูฝน ๒๕๖๙ ลงอย่างน้อย ๒๐ % เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย ๓ ปีที่ผ่านมา
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จุดตรวจวัดปริมาณน้ำฝนที่สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบูรณ์สนับสนุนติดตั้งครบ $\geq$ ๑๙๒ จุด ๒. ผู้นำชุมชนผ่านการอบรมและสามารถรายงานข้อมูลฝนได้ถูกต้อง $\geq$ ร้อยละ ๙๐ ๓. ระบบรายงานข้อมูลฝนใช้งานได้จริง $\geq$ ร้อยละ ๙๐ ของเวลา

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. สำรวจและกำหนดจุดติดตั้งเครื่องวัดน้ำฝนระดับหมู่บ้าน ๒. จัดซื้อ ติดตั้ง และทดสอบอุปกรณ์วัดปริมาณน้ำฝน ๓. ถ่ายทอดความรู้และอบรมผู้นำชุมชนด้านการอ่านค่าและการแจ้งเตือนภัย ๔. จัดตั้งระบบรายงานข้อมูลฝนผ่าน Line OA และ Dashboard กลาง ๕. ติดตาม นิเทศ และประเมินผลการดำเนินงานโดยนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบูรณ์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และหน่วยงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙
๑๑. งบประมาณ	- งบกวัดน้ำฝน + ขาตั้ง ๑๙๒ ชุด เป็นเงิน ๘๖๔,๐๐๐ บาท - ป้ายสติ๊กเกอร์มาตรฐานการอ่านค่า ๑๙๒ ชุด เป็นเงิน ๙,๖๐๐ บาท - จัดอบรม (อาหาร+อาหารว่าง) ๑๙๒ คน เป็นเงิน ๒๔,๐๐๐ บาท - ค่าวิทยากรอบรม เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท รวม ๙๐๑,๒๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. ติดตั้งจุดตรวจวัดปริมาณน้ำฝนประจำหมู่บ้านครบ ๑๙๒ จุด ๒. ผู้นำชุมชนได้รับการอบรมและมีทักษะในการรายงานข้อมูลฝน ๑๙๒ คน ๓. ระบบฐานข้อมูลปริมาณน้ำฝนระดับหมู่บ้านของอำเภอวิเชียรบุรี
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. มีระบบข้อมูลฝนเชิงพื้นที่สนับสนุนการตัดสินใจด้านการจัดการภัยพิบัติทางการเกษตร ๒. เกษตรกรสามารถเตรียมความพร้อมและลดความเสียหายจากอุทกภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓. ชุมชนมีความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง และเกิดต้นแบบระบบเฝ้าระวังภัยพิบัติที่สามารถขยายผลในระดับจังหวัดได้อย่างยั่งยืน

ตารางที่ ๒๑ สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการถ่ายทอดความรู้ระบบการผลิตและกระจายเมล็ดข้าวพันธุ์ดี (ศูนย์ผลิตเมล็ดข้าวชุมชน) ต.บ่อไร่ อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์	- งบประมาณ - เมล็ดพันธุ์ - ปุ๋ย - บุคลากร - แปลงขยายพันธุ์	- คัดเลือกพื้นที่ - อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี - ผลิต-กระจายพันธุ์ดี - ติดตาม	- พื้นที่ ๖,๐๐๐ ไร่ - เกษตรกร ๓๐๐ ราย/ปี - มีเมล็ดพันธุ์ดีใช้	- ผลิตต่อไร่เพิ่ม - คุณภาพข้าวดี - ต้นทุนลด	- ชุมชนพึ่งพาพันธุ์ดีได้เอง - รายได้มั่นคง - ระบบผลิตข้าวยั่งยืน	กรมส่งเสริมการเกษตร สกจ.พชบ. อปท.	๒๕๖๖-๒๕๗๐
โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชผักปลอดภัยและได้มาตรฐาน (GAP) ต.วังใหญ่ อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์	- งบประมาณ - ปัจจัยการผลิต - บุคลากร, วิทยากร - เกษตรกร - แปลงสาธิต	- คัดเลือกเกษตรกร - จัดตั้งกลุ่ม - อบรมโรงเรียนเกษตรกร - ถ่ายทอด GAP - ติดตาม	- กลุ่มผักปลอดภัย ๓๐ ราย/ตำบล - แปลง GAP	- ต้นทุนลด - ผักปลอดภัย - คุณภาพตรงตลาด	- ชุมชนเข้มแข็ง - เกษตรปลอดภัยยั่งยืน	กรมส่งเสริมการเกษตร สกจ.พชบ. อปท.	๒๕๖๖-๒๕๗๐
โครงการผลิตสารไล่แมลงและควบคุมศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน ต.ยางสาว อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์	- งบประมาณ - วัสดุอุปกรณ์ - หัวเชื้อชีวภัณฑ์ - บุคลากร, วิทยากร	- คัดเลือกกลุ่ม - อบรมสาธิต ผลิต-ขยายเชื้อ - ถ่ายทอด IPM	- เชื้อชีวเวอร์เรีย ๖๐๐ ถัง - อบรม ≥ 520 ราย	- ลดใช้สารเคมี - ต้นทุนลด - ผลผลิตปลอดภัย	- เกษตรปลอดภัย - สิ่งแวดล้อมดี - ชุมชนพึ่งตนเอง	กรมส่งเสริมการเกษตร สกจ.พชบ. อปท.	๒๕๖๖-๒๕๗๐
โครงการอบรมทักษะชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ต.พยุหะ อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์	- งบประมาณ - บุคลากร วิทยากร - แหล่งเรียนรู้	- อบรมบริหารศูนย์ฯ - ศึกษาดูงาน - ถ่ายทอดความรู้	- คกก.ศูนย์ฯ ผ่านอบรม ๒๑๐ ราย	- ศูนย์ฯเข้มแข็ง ถ่ายทอดความรู้ได้มีประสิทธิภาพ	- เกษตรกรพึ่งตนเอง - ลดต้นทุน - ชุมชนยั่งยืน	กรมส่งเสริมการเกษตร สกจ.พชบ. อปท.	๒๕๖๖-๒๕๗๐

ตารางที่ ๒๑ สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ (ต่อ)

โครงการ (Project)	ปัจจัยนำเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการจัดตั้งโรงอบพลังงาน แสงอาทิตย์ ต.พุกาม อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์	- งบประมาณ - วัสดุอุปกรณ์ - พื้นที่ - บุคลากร	- ติดตั้งโรงอบ - อบรมการใช้ - ติดตามประเมินผล	- โรงอบพลังงาน แสงอาทิตย์พร้อมใช้งาน	- เพิ่มคุณภาพ สินค้า - ยืดอายุ - เพิ่มมูลค่า	- รายได้เกษตรกรเพิ่ม - พึ่งตนเอง - ยั่งยืน	กรมส่งเสริม การเกษตร สกจ.พชบ. อปท.	๒๕๖๖-๒๕๗๐
โครงการสร้างจตุรบรรณ โรงคัดบรรจุสินค้าเกษตร ต.โคกปรัง อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์	- งบประมาณ - พื้นที่ - วัสดุอุปกรณ์ - บุคลากร	- ก่อสร้างโรงคัดบรรจุ - อบรมมาตรฐาน - ติดตามผล	- โรงคัดบรรจุสินค้าเกษตร ตามมาตรฐาน	- สินค้ามีคุณภาพ - ลดสูญเสีย - เพิ่มมูลค่า	- รายได้เพิ่ม - แข่งขันได้ - พึ่งตนเอง	กรมส่งเสริม การเกษตร สกจ.พชบ. อปท.	๒๕๖๖-๒๕๗๐
โครงการส่งเสริมการบริหาร ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) ต.สามแยก อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์	- งบประมาณ - ชุดตรวจดิน - แม่ปุ๋ย - บุคลากร	- ตรวจวิเคราะห์ดิน - ถ่ายทอดความรู้ - จัดการปุ๋ยสั่งตัด	- ศดปช.ให้บริการตรวจดิน และคำแนะนำ	- ลดต้นทุนปุ๋ย - เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต	- ดินยั่งยืน - เกษตรกรพึ่งตนเอง	กรมส่งเสริม การเกษตร สกจ.พชบ. อปท.	๒๕๖๖-๒๕๗๐
โครงการส่งเสริมการบริหาร ศูนย์ศัตรูพืช (ศจช.) ต.น้ำร้อน อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์	- งบประมาณ - วัสดุอุปกรณ์ - บุคลากร	- ถ่ายทอด IPM - ผลิตสารชีวภัณฑ์ - เตือนภัยศัตรูพืช	- ศจช.ให้บริการจัดการ ศัตรูพืช	- ลดใช้สารเคมี - เกษตรกรจัดการ ศัตรูพืชได้เอง	- ระบบนิเวศยั่งยืน - ชุมชนเข้มแข็ง	กรมส่งเสริม การเกษตร สกจ.พชบ. อปท.	๒๕๖๖-๒๕๗๐
โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ปลูกผักกินเอง ต.ชันน้อย อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์	- งบประมาณ - ปัจจัยการผลิต - วิทยากร	- อบรมเชิงปฏิบัติการ - สนับสนุนแปลง ทฤษฎีใหม่	- แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่	- ลดรายจ่าย - มีอาหารพอเพียง	- คุณภาพชีวิตดี - พึ่งตนเองได้	กรมส่งเสริม การเกษตร สกจ.พชบ. อปท.	๒๕๖๖-๒๕๗๐

ตารางที่ ๒๑ สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ (ต่อ)

โครงการ (Project)	ปัจจัยนำเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจาก วัสดุเหลือใช้ฯ (ทำเห็ดฟาง) ต.ภูน้ำหยด อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์	- งบประมาณ - วัสดุเหลือใช้ - วิทยากร	- อบรมพัฒนาเห็ดฟาง จากวัสดุเหลือใช้	- เกษตรกรผ่านอบรม	- ใช้วัสดุเหลือใช้ สร้างรายได้	- ลดของเสีย - ชุมชนยั่งยืน	กรมส่งเสริม การเกษตร สกจ.พชบ. อปท.	๒๕๖๖-๒๕๗๐
โครงการส่งเสริมหยุดเผา ในพื้นที่เกษตร ต.ท่าโรง อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์	- งบประมาณ - วิทยากร - เทคโนโลยี	- อบรม - สาธิต - รณรงค์หยุดเผา	- อบรมเกษตรกร/ เครือข่ายปลอดเผา	พื้นที่เผาลดลง ≥๑๐%	- อากาศดี - สุขภาพดี - เกษตรยั่งยืน	กรมส่งเสริม การเกษตร สกจ.พชบ. อปท.	๒๕๖๘-๒๕๖๙
โครงการผลิตผักอินทรีย์ได้ มาตรฐาน ต.สระประดู่ อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์	- งบประมาณ - ปัจจัยผลิต - วิทยากร	- อบรม - แปลงสาธิต - ศึกษาดูงาน	- เกษตรกร/แปลงผัก อินทรีย์	- ผลผลิตปลอดภัย - ต้นทุนลด	- รายได้มั่นคง - ระบบเกษตรยั่งยืน	กรมส่งเสริม การเกษตร สกจ.พชบ. อปท.	๒๕๖๗-๒๕๗๐
โครงการส่งเสริมการปลูกถั่ว เขียวหลังนาในช่วงฤดูแล้ง อ. วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์	- งบประมาณ - เมล็ดพันธุ์ - บุคลากร - วัสดุปรับปรุงดิน	- คัดเลือก - อบรม - แจกเมล็ดพันธุ์ - ติดตามแปลง	- เกษตรกร ≥๓๐ ราย - พื้นที่ ≥๖๐ ไร่	- รายได้ ≥๒,๐๐๐ บ./ไร่ - ดินดีขึ้น	- เกษตรยั่งยืน - ลดเสี่ยงภัยแล้ง - ลดพื้นที่นาปรัง	กรมส่งเสริม การเกษตร สกจ.พชบ. อปท.	๒๕๖๙
โครงการตั้งจุดวัดน้ำฝนระดับ หมู่บ้าน อำเภอ.วิเชียรบุรี	- งบ - อุปกรณ์ - ผู้นำชุมชน	- ติดตั้ง - อบรม - รายงานฝน	- จุดวัดน้ำฝน ๑๙๓ หมู่บ้าน	- แจ้งเตือนเร็ว - ลดความเสียหาย	- รับมือภัยพิบัติได้ดี - เกษตรยั่งยืน	กรมส่งเสริม การเกษตร สกจ.พชบ. อปท.	๒๕๖๗-๒๕๗๐

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมการเกษตร. (๒๕๖๕). ผลการดำเนินงาน การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ จาก

http://ecoplant.doae.go.th/report/form_๐๓_report_process_daily๕๕.php

สำนักงานพัฒนาที่ดิน จังหวัดเพชรบูรณ์. (๒๕๖๓). พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสมของพืชแต่ละชนิด

(ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗ จาก

<http://agri-map-online.moac.go.th/>

ภาคผนวก

โครงการที่ ๑ ถ่ายทอดความรู้เรื่องระบบการผลิตและกระจายเมล็ดข้าวพันธุ์ดี

กิจกรรม ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์ผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดี

ตำบล บ่อรัง อำเภอลือชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักการและเหตุผล

อำเภอลือชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วย ๑๔ ตำบล ๑๙๒ หมู่บ้าน มีผลผลิตข้าวเปลือกเฉลี่ย ๗๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ปัจจุบันการผลิตข้าวนาปีของอำเภอลือชัยบุรีให้ผลผลิตค่อนข้างต่ำ คุณภาพไม่ดีและขายไม่ได้ราคา นอกจากนี้เกษตรกรยังใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ไม่ถูกต้องหรือเหมาะสมทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ขายข้าวเปลือกได้กำไรน้อย

จากการจัดทำเวทีชุมชนเพื่อจัดทำเวทีชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลของเกษตรกร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนและส่วนราชการ การทำนามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำรายได้และเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของครัวเรือนเกษตรกร พิจารณาจากพื้นที่การผลิตข้าวนาปีของอำเภอลือชัยบุรี และการผลิตข้าวนาปียังคงมีปัญหาบางประการที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข กล่าวคือ เกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี รวมทั้งยังใช้เทคโนโลยีที่ไม่ถูกต้องทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำกว่าที่ควรจะเป็นและมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น อีกทั้งข้าวเปลือกที่ความชื้นสูงและคุณภาพต่ำเป็นเหตุให้เกษตรกรขายได้ราคาต่ำ นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการจัดการผลผลิต

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลของอำเภอลือชัยบุรี จึงจัดทำโครงการศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนเพื่อเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาการผลิตข้าวและกระจายพันธุ์ดีของชุมชน และเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องเหมาะสมไปยังเกษตรกรในตำบล

วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาการผลิตข้าวและกระจายพันธุ์ดีของชุมชน
- เพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องเหมาะสมในชุมชน

เป้าหมาย

ปี ๒๕๖๖ จำนวนพื้นที่ ๖,๐๐๐ ไร่ เกษตรกร ๓๐๐ ราย

ปี ๒๕๖๗ จำนวนพื้นที่ ๖,๐๐๐ ไร่ เกษตรกร ๓๐๐ ราย

ปี ๒๕๖๘ จำนวนพื้นที่ ๖,๐๐๐ ไร่ เกษตรกร ๓๐๐ ราย

ปี ๒๕๖๙ จำนวนพื้นที่ ๖,๐๐๐ ไร่ เกษตรกร ๓๐๐ ราย

ปี ๒๕๗๐ จำนวนพื้นที่ ๖,๐๐๐ ไร่ เกษตรกร ๓๐๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอลือชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

แผนการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกร
๒. ประชุมชี้แจงโครงการ จัดทำใบสมัครและทะเบียนเกษตรกร
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. ถ่ายทอดความรู้แบบมีส่วนร่วม
๕. ติดตามและรายงานผล
๖. ประเมินผลงาน

วิธีดำเนินงาน

๑. คัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม โดยพิจารณาความพร้อมและความสมัครใจของเกษตรกร
๒. จัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ให้ตรงกับความต้องการของชุมชน
๓. กำหนดเป้าหมายการกระจายพันธุ์สู่ชุมชน
๔. สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ให้กับเกษตรกร รายละ ๒๐ ไร่ ๆ ละ ๑๕ กิโลกรัม

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

๑. ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว
๒. ปุ๋ยเคมีแปลงขยายพันธุ์ สูตร ๑๖-๒๐-๐ จำนวนไร่ๆละ ๓๐ กิโลกรัมๆละ ๘ บาท
๓. ปุ๋ยเคมีแปลงขยายพันธุ์สูตร ๔๖-๐-๐ จำนวนไร่ๆละ ๓๐ กิโลกรัมๆละ ๘ บาท

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโครงการ

๑. เกษตรกรมีเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีไว้ใช้อย่างแพร่หลาย
๒. เกษตรกรมีการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้องและเหมาะสม
๓. เกษตรกรได้ผลผลิตข้าวดีมีการเชื่อมโยงตลาด
๔. เกษตรกรมีเงินกองทุนหมุนเวียนในชุมชน

โครงการที่ ๒ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชผักปลอดภัยและได้มาตรฐาน

กิจกรรม ส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิตผักปลอดภัยตามระบบมาตรฐาน

ตำบลวังใหญ่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

หลักการและเหตุผล

พืชผักเป็นพืชที่นิยมปลูกเป็นจำนวนมากอีกพืชหนึ่งของเกษตรกรอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา พืชผักเป็นพืชที่ใช้พื้นที่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับผลตอบแทนต่อไร่กับพืชชนิดอื่น เกษตรกรสามารถเลือกปลูกได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่ ตามฤดูเพาะปลูก และความต้องการใช้ประโยชน์ของพืชผักแต่ละชนิด ซึ่งจะมีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อผักของเกษตรกรในแปลงปลูกมุ่งหวังผลตอบแทนด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก มีการเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้นโดยใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรเช่น พันธุ์ ปุ๋ยเคมี การเกษตรกรรม การชลประทาน โดยเฉพาะสารเคมีป้องกันการกำจัดศัตรูพืชเป็นปัจจัยการผลิตที่ใช้ในปริมาณมากและเกินขอบเขตทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม และทำลายความสมดุลของระบบนิเวศเกษตร ส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตต่อหน่วยที่สูงขึ้น และสารเคมีตกค้างที่ติดไปกับผลผลิตซึ่งเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ประกอบกับปัจจุบันกระแสความนิยมบริโภคอาหารสะอาดหรืออาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษ และมีกระบวนการผลิตที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นและเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ ดังนั้นศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ของอำเภอลำทะเมนชัย จึงได้กำหนดให้มีโครงการกลุ่มพัฒนาการผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ

วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและปริมาณผลผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ
- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน ลดต้นทุนการผลิตค่าสารเคมีและหลีกเลี่ยงปัญหาสารเคมีตกค้างในผลผลิต

เป้าหมาย

จัดตั้งกลุ่มพัฒนาการผลิตและการตลาดผักปลอดภัยจากสารพิษ กลุ่ม ๆ ละ ๓๐ ราย ๆ ละ ๒ ไร่ ทุกตำบลของอำเภอลำทะเมนชัย

สถานที่ดำเนินการ

อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗

แผนการดำเนินการ

- ประชุมชี้แจงเกษตรกร
- คัดเลือกเกษตรกรและแปลงส่งเสริม
- จัดตั้งกลุ่มพัฒนาการผลิตและการตลาดผักปลอดภัยจากสารพิษ
- คัดเลือกวิทยากรเกษตรกรและจุดถ่ายทอดเทคโนโลยี GAP
- สนับสนุนงบประมาณและปัจจัยการผลิต
- ถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร
- ศึกษาดูงาน การบริหารงานกลุ่มและกองทุน
- จัดงานรณรงค์การบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ ติดตามและประเมินผล

วิธีดำเนินการ

- คณะกรรมการศูนย์ชี้แจงโครงการในที่ประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันผู้ใหญ่บ้านและหาทางประชุมกลุ่มย่อยบุคคลเป้าหมาย
- คณะกรรมการศูนย์สำรวจและคัดเลือกเกษตรกร/แปลงส่งเสริม และเกษตรกรสมาชิกต้องมีพื้นที่ปลูกผักไม่น้อยกว่า ๒ ไร่ กลุ่มๆละ ๓๐ รายๆ
- คณะกรรมการศูนย์จัดทำทะเบียนรายชื่อสมาชิกและจัดตั้งกลุ่มพัฒนาการผลิตและการตลาดผักปลอดภัยจากสารพิษรวมทั้งให้สมาชิกร่วมกันกำหนดข้อตกลง ระเบียบและข้อบังคับกลุ่ม
- สมาชิกกลุ่มร่วมกันคัดเลือกวิทยากรเกษตรกรและจุดถ่ายทอดเทคโนโลยี (GAP) ดังนี้

วิทยากรเกษตรกร ๑ ราย

วิทยากรเกษตรกร (ผู้ช่วย) ๓ ราย

แปลงสาธิตการถ่ายทอดเทคโนโลยี GAP ๑ แปลง

- รายการสนับสนุนงบประมาณและปัจจัยการผลิตได้แก่ เมล็ดพันธุ์ผัก ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยอินทรีย์ สารเคมีและวัสดุอุปกรณ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสานการตรวจวิเคราะห์และอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมศึกษาดูงานของเกษตรกร
- เลขนากรรมการศูนย์ประสานงานกับหน่วยราชการและวิทยากรเกษตรกรจัดหลักสูตรฝึกอบรมตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรจำนวน ๘ ครั้งๆละ ๓๐ คน ต่อฤดูกาลผลิต
- สมาชิกกลุ่มคัดเลือกตัวแทนจำนวน ๕ คน ศึกษาดูงานการบริหารกลุ่มและกองทุนหมุนเวียนด้านการเกษตรที่ประสบผลสำเร็จจำนวน ๑ ครั้ง / ๓ วัน

- คณะกรรมการศูนย์ หน่วยงานราชการ และเกษตรกรร่วมกันประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

งบประมาณ วัสดุ / อุปกรณ์

- ปัจจัยการผลิต เมล็ดพันธุ์ผัก ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยอินทรีย์ สารเคมีและสารอินทรีย์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช วัสดุอุปกรณ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช การตรวจวิเคราะห์และอื่นๆ รายละ ๒ ไร่ๆละ ๗,๕๐๐ บาท
- ป้ายแปลงสาธิตจำนวน ๑๔ แปลงๆละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๔,๐๐๐ บาท
- ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมจำนวน ๘ ครั้งๆละ ๑ วันๆละ ๓๐ คนๆละ ๑๒๕ บาท เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท
- ค่าใช้จ่ายในการจัดวันรณรงค์จำนวน ๑ ครั้งๆละ ๓ วัน เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
- ค่าใช้จ่ายในการศึกษาดูงานจำนวน ๑ ครั้ง / ๓ วัน / ๕ คน (เหมาจ่าย) คนละ๑,๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ / กิจกรรม

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง

- เกษตรกรจำนวน ๕ คน เป็นวิทยากรเกษตรกร
- เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน มีความรู้ ทักษะสามารถตัดสินใจในการผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษได้โดยตนเอง

ผลกระทบ/ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยทางอ้อม

- สมาชิกสามารถนำเทคโนโลยีการปลูกผักที่ดีและเหมาะสม (GAP) ไปใช้ในระดับไร่นำไปสู่ผลผลิตพืชผักที่มีคุณภาพ ปลอดภัยจากสารพิษและตรงกับความต้องการของตลาด
- เกษตรกรในชุมชนมีความเข้มแข็งจากการร่วมกันบริหารกลุ่มและกองทุนหมุนเวียน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาการผลิตพืชผักที่ปลอดภัยจากสารพิษ ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร

โครงการที่ ๓ โครงการผลิตสารไล่แมลงและควบคุมศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน

กิจกรรม ส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิตผักปลอดสารตามระบบมาตรฐาน

ตำบลยางสาว อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักการและเหตุผล

อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ในปัจจุบันสภาพการเพาะปลูกการผลิตทางการเกษตรมีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีมากขึ้น ทำให้มีสารตกค้างในผลผลิตทางการเกษตรมากและเพิ่มต้นทุนการผลิตให้สูงขึ้นด้วย จากสถานการณ์และปัญหาดังกล่าวข้างต้นศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโคกปรัง จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการผลิตศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์เพื่อเป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์เพื่อลดการใช้สารเคมีและลดต้นทุนการผลิต สามารถแก้ปัญหาสารตกค้างในผลผลิตทางการเกษตรได้ด้วย

วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์
- เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการผลิตศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์เพื่อลดการใช้สารเคมีและลดต้นทุนการผลิต

เป้าหมาย

สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน จำนวน ๑๔ กลุ่มๆละ ๓๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

แผนการดำเนินการ

- ประชาสัมพันธ์โครงการ
- คัดเลือกเกษตรกรและวิทยากรเกษตรกร
- จัดอบรมเกษตรกรพร้อมสาธิตวิธีการผลิตสารชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืช
- ถ่ายทอดเทคโนโลยีแบบมีส่วนร่วม ประเมินผล

วิธีการดำเนินงาน

- คณะกรรมการศูนย์ประชาสัมพันธ์โครงการในที่ประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันผู้ใหญ่บ้านและหาทางประชุมเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย
- คัดเลือกสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน จำนวน ๑๔ กลุ่มๆละ ๓๐ ราย
- เชิญวิทยากรมาบรรยายเรื่องการผลิตสารชีวภัณฑ์ให้ความรู้แก่เกษตรกร
- จัดอบรมเกษตรกรและสาธิตการผลิตสารชีวภัณฑ์
- ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่สมาชิกกลุ่มและเกษตรกรผู้สนใจทั่วไป จำนวน ๑๔ กลุ่มๆละ ๓๐ ราย ตามกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง
- คณะกรรมการศูนย์ฯร่วมกับสมาชิกกลุ่มประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการและรายงานผลการดำเนินงานให้ส่วนราชการทราบ

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

- เมล็ดข้าวโพดสำหรับเป็นอาหารเลี้ยงเชื้อ ๑๕๐ กิโลกรัมๆ ละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๒,๒๕๐ บาท
- หัวเชื้อราขาวบิวเวอร์เรีย
- ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมเกษตรกร (ค่าอาหาร เครื่องดื่มและวัสดุฝึกอบรม) จำนวน ๕๒๐ ราย ๆ ละ ๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท

- ค่าวัสดุอุปกรณ์ชุดขยายเชื้อราบิวเวอร์เรีย (ถังนึ่ง, ถังแก๊ส, หม้อต้ม, ตู้แช่เชื้อ, กระซอน, กะละมังแช่เมล็ดข้าวโพด) ชุดละ ๑๖,๐๐๐ บาท ๓ ชุด เป็นเงิน ๔๘,๐๐๐ บาท

ผลการตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง

-เชื้อราบิวเวอร์เรีย ๖๐๐ ถัง

-อบรมเกษตรกรเป้าหมาย ๕๒๐ ราย ๑ วัน

ผลกระทบ/ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยอ้อม

-เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ยอมรับและนำเทคโนโลยีการผลิตเชื้อราบิวเวอร์เรียไปปฏิบัติ

-ผลผลิตทางการเกษตรที่ได้จากการใช้สารชีวภัณฑ์จะปลอดสารตกค้างจากยาฆ่าแมลงและยังลดต้นทุนการผลิตได้อีกด้วย

**โครงการที่ ๔ อบรมให้ความรู้/ทัศนศึกษาดูงานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
กิจกรรม ส่งเสริมสร้างอาหาร ลดความเหลื่อมล้ำสู่ความยั่งยืน
ตำบลพุเตย อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์**

หลักการและเหตุผล

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลของอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ก่อตั้งขึ้นตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๒ เป็นต้นมา ซึ่งคณะกรรมการศูนย์ฯอยู่ในหมู่บ้านตำบลยังขาดความรู้ในการปฏิบัติงานหลาย ๆ เรื่องที่จะนำไปถ่ายทอดให้กับเกษตรกรที่มาติดต่อกิจการศูนย์ฯ ในการนี้เลขาธิการศูนย์ฯจึงได้เขียนโครงการเพื่อให้คณะกรรมการศูนย์ฯมีความรู้ความสามารถที่จะนำเทคโนโลยีใหม่ๆถ่ายทอดให้กับเกษตรกรนำไปปฏิบัติได้

วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มศักยภาพคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ
- เพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดความรู้คณะกรรมการศูนย์ฯ

เป้าหมาย

คณะกรรมการศูนย์ฯจำนวน ๒๑๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอวิเชียรบุรี

ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

แผนการดำเนินการ

- ประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯ
- ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้การบริหารจัดการศูนย์ฯ
- จัดหาวิทยากรเกษตรกรประจำศูนย์ฯ
- ศึกษาดูงาน ประเมินผล

วิธีการดำเนินงาน

- ประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯ
- ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้การบริหารจัดการศูนย์ฯ
- จัดหาวิทยากรเกษตรกรประจำศูนย์ฯ
- ศึกษาดูงาน ประเมินผล

งบประมาณ วัสดุ/อุปกรณ์

- ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้คณะกรรมการศูนย์ฯ จำนวน ๒๑๐ ราย ๆ ละ ๒๕๐ บาทเป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท
- ค่าวัสดุฝึกอบรม จำนวน ๒๑๐ รายๆละ ๗๕ บาท เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท
- ค่าทัศนศึกษาดูงานจำนวน ๑ ครั้ง/๓ วัน/๒๑๐ ราย (เหมาจ่าย) คนละ ๔๐๐ บาท เป็นเงิน ๒๔,๐๐๐ บาท
- ค่ารถวันละ ๘,๐๐๐ บาทจำนวน ๓ วัน เป็นเงิน ๒๔,๐๐๐ บาท
- ค่าที่พักวันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๒๑๐ ราย เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาทจำนวน ๒ วัน เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท

ผลการตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

- คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯมีความรู้สามารถนำไปถ่ายทอดให้กับเกษตรกรที่มาใช้บริการที่ศูนย์บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลได้อย่างถูกต้องแม่นยำ
- เกษตรกรรับความรู้นำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

-เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตและสามารถนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในชีวิตประจำวัน

โครงการที่ ๕ โครงการจัดตั้งโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์

กิจกรรม ส่งเสริมการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร

ตำบล พุขาม อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักการและเหตุผล

อำเภอวิเชียรบุรีส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก มีรายได้จาก ภาคเกษตรกรรมเป็นอันดับแรก มีกิจกรรมทางการเกษตรที่หลากหลาย และมีการรวมกลุ่มการประกอบอาชีพ เช่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้าน ที่สามารถสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นชุมชน นั้น ในปัจจุบันผลผลิตทางการเกษตรในแต่ละชุมชนมีการผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมาก ทำให้สินค้าชนิดเดียวกันล้นตลาดจำหน่ายสินค้าไม่ทัน ผลผลิตเกิดความเสียหาย และราคาขายไม่คงที่

ทั้งนี้ สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรีจึงเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ รสชาติ สุขลักษณะที่ดีของสินค้า และการยืดอายุการเก็บรักษา เช่น การถนอมอาหาร หรือการแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า และมีความหลากหลายสามารถรองรับความต้องการของตลาด ประกอบกับพื้นที่ในแต่ละชุมชนนั้นๆ มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่มีการประกอบกิจการด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร เช่น แปรรูปเห็ด สมุนไพรอบแห้ง และสินค้าอบแห้งอื่นๆ ซึ่งการอบแห้งเป็นอีกหนึ่งขั้นตอนที่มีความสำคัญในการถนอมอาหาร และการแปรรูป ส่วนใหญ่เกษตรกรจะทำการอบแห้งโดยวิธีการตากแดดตามธรรมชาติ ทำให้ผลิตภัณฑ์แห้งที่ได้ไม่ถูกสุขลักษณะเท่าที่ควร และต้องขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ หากฝนตกหรือวันที่ไม่มีแดดจะต้องใช้เวลา ในการตากนานขึ้น ส่งผลต่อกระบวนการผลิตอื่นๆ หรือวิธีการอบแห้งโดยใช้พลังงานเชื้อเพลิงอื่น เช่น แก๊ส น้ำมัน ไฟฟ้า เป็นต้น ทำให้มีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น จึงควรมีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ปรับปรุงคุณภาพการผลิตสินค้า ดังนั้นสำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรีจึงจัดทำโครงการติดตั้งโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อพัฒนาการแปรรูปผลผลิต ให้มีอายุการเก็บรักษาที่นานขึ้น และเพิ่มมูลค่าของสินค้าให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐาน มีความปลอดภัยถูกต้องตามสุขลักษณะที่ดี และสามารถลดอัตราการใช้พลังงานสิ้นเปลืองได้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ -๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมเกษตรปลอดภัย การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัด ในการพัฒนากระบวนการผลิต มาตรฐานการเกษตร การต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว
๒. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีการผลิตสินค้ามีคุณภาพมาตรฐาน ถูกสุขลักษณะและปลอดภัยต่อผู้บริโภค
๓. เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ให้แก่กลุ่มเกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้าน ได้ใช้ประโยชน์ และสามารถนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ทำอยู่ได้
๔. เพื่อสร้างอาชีพ รายได้ ให้แก่เกษตรกร เพิ่มชนิดสินค้าในการจำหน่ายให้มีความหลากหลาย และให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค
๕. เพื่อสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้

เป้าหมาย

๒๕๖๖ -ปี ๒๕๗๐ ติดตั้งโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ให้เกษตรกรใน อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

แผนการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
๒. ประชุมชี้แจงโครงการ/ให้แต่ละตำบลเสนอกิจกรรมโครงการสินค้า ชี้แจงเอกสารที่เกี่ยวข้อง
๓. โครงการอนุมัติ ดำเนินการติดตั้งโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์
๔. อบรมถ่ายทอดความรู้
๕. ติดตามและรายงานผล
๖. ประเมินผลงาน

วิธีดำเนินงาน

๑. คัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม โดยพิจารณาความพร้อมและความต้องการและสมัครใจของเกษตรกร
๒. ประชุมชี้แจงโครงการ/ให้แต่ละตำบลเสนอกิจกรรมโครงการสินค้าในแต่ละพื้นที่ จัดทำแบบ ปร.๔ ปร.๕ พร้อมเอกสารอนุญาตใช้ที่ดิน
๓. เมื่อโครงการอนุมัติ ดำเนินการติดตั้งโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์แล้วเสร็จ
๔. อบรมถ่ายทอดความรู้
๕. ติดตามและรายงานผล
๖. ประเมินผลงาน

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

๑. ค่าวัสดุ อุปกรณ์ การก่อสร้างโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์
๒. ค่าปรับพื้นที่ (ตามสภาพของแต่ละพื้นที่)

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโครงการ

๑. กลุ่มเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว
๒. กลุ่มเกษตรกรสามารถผลิตสินค้าคุณภาพมาตรฐานปลอดภัย และถูกสุขลักษณะที่ดี
๓. กลุ่มเกษตรกรได้รับความรู้เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวและเทคโนโลยีโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์สามารถใช้ประโยชน์ได้จริง และสามารถนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ทำอยู่ได้
๔. ชนิดสินค้าในการจำหน่ายมีความหลากหลาย ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค
๕. กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งตนเองได้

โครงการที่ ๖ โครงการสร้างจตุรบรรณสินค้าเกษตร หรือโรงคัดบรรจุสินค้าทางการเกษตรตามมาตรฐานการผลิต

กิจกรรม โรงคัดบรรจุสินค้าเกษตรต้นแบบ

ตำบล โคกปรัง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

หลักการและเหตุผล

อำเภอลำทะเมนชัยส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก มีรายได้จาก ภาคเกษตรกรรมเป็นอันดับแรก มีกิจกรรมทางการเกษตรที่หลากหลาย สินค้าเกษตรประเภทพืช ผัก ก็เป็นอีกหนึ่งสินค้าที่มีการผลิตอย่างหลากหลายชนิด

ซึ่งปัจจุบันการยกระดับสินค้าจากขายตามตลาดท้องถิ่น สู่การส่งสินค้าในระดับที่สูงกว่า เช่น การส่งห้างสรรพสินค้า โรงงานส่งออกสินค้าทางการเกษตร เป็นต้น ปัจจัยสำคัญคือคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของสินค้า นั้น แต่เนื่องจากสินค้า พืชผัก เป็นสินค้าที่พร้อมรับประทาน ส่วนใหญ่ผิวบาง จึงเกิดการสูญเสียและมีการปนเปื้อนสิ่งสกปรกจากสภาพแวดล้อมได้ง่าย จำเป็นต้องมีการจัดการที่ดีเพื่อลดการสูญเสีย และการปนเปื้อนสิ่งสกปรกจากสภาพแวดล้อม เพิ่มสุขลักษณะที่ดีและปลอดภัย สร้างความมั่นใจแก่ผู้บริโภค ทั้งนี้การจัดการดังกล่าวจำเป็นต้องมีการบูรณาการให้ครอบคลุมในทุกขั้นตอนของระบบการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว (Postharvest Handling System) ตั้งแต่การเก็บเกี่ยวจนถึงการจำหน่ายถึงผู้บริโภค โดยเฉพาะการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา และการขนส่ง ซึ่งจะต้องได้รับการคัดแยกจากผลิตผลที่มีคุณภาพความปลอดภัย ตลอดจนขบวนการจัดการเพื่อการขนส่ง ตั้งแต่การขนย้ายภายในแหล่งผลิต จนถึงการขนส่งเพื่อจำหน่าย โดยติดเครื่องหมายแสดงชัดเจน และได้รับการป้องกัน การสัมผัส และปนเปื้อนจากวัสดุ และสารสังเคราะห์ต้องห้ามใดๆ ตามมาตรฐานการผลิตพืชปลอดภัย ตลอดจนระยะเวลาของขบวนการเก็บรักษาและขนส่ง เป็นต้น จตุรบรรณสินค้า หรือโรงคัดบรรจุผลิตผลทางการเกษตรจึงมีความสำคัญที่จะช่วยลด การสูญเสียของพืชผัก ผลิตผลทางการเกษตร ช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในตลาดการค้าทั้งในและต่างประเทศ ช่วยขยายโอกาสการศึกษาของเกษตรกรและเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการทำมาตรฐานปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตพืชผักปลอดภัย นอกจากนี้ยังสามารถเพิ่มมูลค่าราคาจำหน่าย สร้างความมั่นใจต่อผู้บริโภค และเป็นที่ต้องการของตลาดได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว
๒. เพื่อสร้างและพัฒนาจตุรบรรณสินค้า หรือโรงคัดบรรจุผลิตผลเกษตร
๓. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในการจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตรได้
๔. สินค้าได้รับมาตรฐาน เป็นที่ต้องการและยอมรับจากผู้บริโภค
๕. เพื่อสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้

เป้าหมาย

ปี ๒๕๖๖- ปี ๒๕๗๐ สร้างจตุรบรรณสินค้าเกษตร หรือโรงคัดบรรจุสินค้าทางการเกษตรตามมาตรฐานการผลิตใน อ.ลำทะเมนชัย จ.นครราชสีมา

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

แผนการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มอาชีพ
๒. ประชุมชี้แจงโครงการ/ให้แต่ละตำบลเสนอกิจกรรมโครงการสินค้า ชี้แจงเอกสารที่เกี่ยวข้อง
๓. โครงการอนุมัติ ดำเนินการสร้างจุดรวบรวมสินค้าเกษตร หรือโรงคัดบรรจุสินค้าทางการเกษตรตามมาตรฐานการผลิต
๔. อบรมถ่ายทอดความรู้
๕. ติดตามและรายงานผล
๖. ประเมินผลงาน

วิธีดำเนินงาน

๑. คัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม โดยพิจารณาความพร้อมและความต้องการและสมัครใจของเกษตรกร
๒. ประชุมชี้แจงโครงการ/ให้แต่ละพื้นที่เสนอกิจกรรมโครงการสินค้า จัดทำแบบ พร.๔ พร.๕ พร้อมเอกสารอนุญาตใช้ที่ดิน
๓. เมื่อโครงการอนุมัติ ดำเนินการสร้างจุดรวบรวมสินค้าเกษตร หรือโรงคัดบรรจุสินค้าทางการเกษตรตามมาตรฐานการผลิตแล้วเสร็จ
๔. อบรมถ่ายทอดความรู้
๕. ติดตามและรายงานผล
๖. ประเมินผลงาน

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

๑. ค่าวัสดุ อุปกรณ์ การสร้างจุดรวบรวมสินค้าเกษตร หรือโรงคัดบรรจุสินค้าทางการเกษตรตามมาตรฐานการผลิต
๒. ค่าปรับพื้นที่ (ตามสภาพของแต่ละพื้นที่)

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโครงการ

๑. กลุ่มเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว
๒. กลุ่มเกษตรกรมีจุดรวบรวมสินค้า หรือโรงคัดบรรจุผลิตผลเกษตร
๓. ผลผลิตทางการเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น รายได้ดีขึ้น
๔. สินค้ามีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดและผู้บริโภคสนใจและต้องการเพิ่มขึ้น
๕. กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งตนเองได้

โครงการที่ ๗ โครงการส่งเสริมการบริหารศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)

กิจกรรม สนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการจัดการดินและปุ๋ย

ตำบล สามแยก อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

หลักการและเหตุผล

ดินเป็นปัจจัยพื้นฐานในการผลิตพืชที่สำคัญ ดินที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช ควรมีอินทรีย์วัตถุไม่ต่ำกว่า ๕% แต่ในพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่ของอำเภอลำทะเมนชัยเป็นดินที่มีอินทรีย์วัตถุต่ำ โดยอินทรีย์วัตถุมีความสำคัญในการช่วยปรับปรุงโครงสร้างดิน และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ยเคมี และในส่วนของต้นทุนการผลิตจะพบว่าเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการใช้ปุ๋ยสูง เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้เรื่องดิน และการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้อง

สำนักงานเกษตรอำเภอลำทะเมนชัย จึงได้มีการจัดตั้งศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ในพื้นที่หมู่ที่ ๑ ตำบลพุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดต้นทุนการผลิต โดยใช้เทคโนโลยีปุ๋ยสั่งตัดและปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน โดยให้กลุ่มเกษตรกรมีการบริหารจัดการกันภายในศูนย์ฯ และมีการให้บริการให้ความรู้กับเกษตรกรภายในอำเภอ เพื่อยกระดับความรู้เรื่องดินปุ๋ย ให้มีการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้อง เพื่อลดต้นทุนการผลิตให้เกิดผลสำเร็จและยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นเครือข่ายสนับสนุนการทำงานด้านดินและปุ๋ย ที่บริหาร จัดการโดยเกษตรกร
๒. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการดินและการใช้ปุ๋ย เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
๓. เพื่อให้บริการตรวจวิเคราะห์ดิน ให้คำแนะนำการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยเบื้องต้น พร้อมทั้ง จัดหาและบริการจำหน่ายปัจจัยการผลิต เพื่อให้เกษตรกรได้ใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำ

เป้าหมาย

สมาชิกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน จำนวน ๒๙ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗

วิธีการดำเนินงาน

๑. ให้บริการตรวจวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบ N P K และ pH ในดินแบบรวดเร็ว และอาจรวมถึง การบริการตรวจวัดอินทรีย์วัตถุในดินด้วยชุดตรวจสอบอินทรีย์วัตถุในดิน
๒. ให้บริการวิชาการด้านดินและปุ๋ย
-ให้คำแนะนำการจัดการดิน และการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้อง โดยใช้เทคโนโลยีปุ๋ยสั่งตัด หรือ ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อลดต้นทุนการผลิต และรวมถึงเทคโนโลยีอื่นที่ในอนาคตจะได้รับการพัฒนาจนเป็น ที่ยอมรับและมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น
-จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านดินและปุ๋ย
-จัดทำแปลงเรียนรู้ และจุดสาธิต เพื่อขยายผลการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต
๓. บริการจัดหาและจำหน่ายปัจจัยการผลิต คุณภาพดี ราคาถูก โดยเฉพาะแม่ปุ๋ยเพื่อให้สมาชิกและ ชุมชน ได้ใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำ

งบประมาณ

๑. ชุดตรวจสอบ N P K และ pH ในดิน ๕๐ ตัวอย่าง ราคา ๔,๐๐๐ บาท

๒. แม่ปุ๋ย N P K

ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ จำนวน ๒๐๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๒๗.๖๐ บาท เป็นเงิน ๕,๕๒๐ บาท
ปุ๋ยสูตร ๑๘-๔๖-๐ จำนวน ๒๐๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๑๙.๕๐ บาท เป็นเงิน ๓,๙๐๐ บาท
ปุ๋ยสูตร ๐-๐-๖๐ จำนวน ๒๐๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๘ บาท เป็นเงิน ๑,๖๐๐ บาท
๓. ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งละ ๓,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การจัดการดิน และการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้องมีประสิทธิภาพ เพื่อ ลดต้นทุนการผลิต
 ๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีได้ อย่างน้อยร้อยละ ๒๐
 ๓. เกษตรกรเป้าหมายและชุมชนได้ใช้ปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ ในราคาที่เหมาะสม
 ๔. เกิดการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อร่วมกันพัฒนาการผลิตและความเป็นอยู่ ของชุมชน
 ๕. ทรัพยากรดินได้รับการบำรุงรักษาให้สามารถผลิตพืชผลที่มีคุณภาพได้อย่างยั่งยืน
- ลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของเกษตรกร

โครงการที่ ๘ โครงการส่งเสริมการบริหารศูนย์ศัตรูพืช (ศจข.)

กิจกรรม พัฒนาและยกระดับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

ตำบล น้ำร้อน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักการและเหตุผล

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน เป็นศูนย์ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร และชุมชน จากภัยศัตรูพืช ที่ทำให้เกิดปัญหาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศัตรูพืชของ เกษตรกรที่ผ่านมา ดำเนินการโดยการพึ่งพาสารเคมีเป็นหลัก การควบคุม ศัตรูพืชอาศัยประสบการณ์และความเคยชิน ขาดความรู้ด้าน วิชาการเป็นอย่างมาก จึงทำให้การผลิตพืชไม่ได้ทั้งปริมาณ คุณภาพ และระบบนิเวศน์ถูกทำลายลงอย่างต่อเนื่อง การ ดำเนินการของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนเน้นการพัฒนาเกษตรกร ชุมชนให้สามารถจัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเองอย่าง ครบวงจร โดยเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ชุมชนและหน่วยราชการ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ เพื่อให้เกษตรกร ชุมชน มีความเข้มแข็งในอาชีพเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาเกษตรกร/ชุมชนให้มีความรู้สามารถจัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน
๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตเชื้อจุลินทรีย์ใช้ควบคุมศัตรูพืชได้ด้วยตนเอง
๓. เพื่อให้บริการความรู้ด้านการเกษตรแก่เกษตรกรและชุมชน

เป้าหมาย

สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน จำนวน ๓๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

วิธีการดำเนินงาน

๑. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM) ดำเนินการถ่ายทอดความรู้การจัดการศัตรูพืชโดยวิธี ผสมผสาน

๒.๑ หลักสูตรการสำรวจติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ลงสำรวจแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง นำมาลงในแบบสำรวจติดตาม สถานการณ์ศัตรูพืชเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ และตัดสินใจประกาศเตือนภัย เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวัง เกษตรกรได้ฝึกปฏิบัติการจำแนก วินิจฉัยศัตรูพืชที่ศูนย์จัดการ ศัตรูพืชชุมชนและนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์แปลงตนเอง และแปลงข้างเคียงนอกจากนี้ การสำรวจสถานการณ์ ศัตรูพืชสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง เป็นการสนับสนุนศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนให้มีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง

๒.๒ หลักสูตรการผลิต ขยายสารชีวภัณฑ์

๒.๓ หลักสูตรการควบคุมศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM) เกษตรกรจะเก็บตัวอย่างศัตรูพืชจาก แปลงติดตาม สถานการณ์ศัตรูพืช ทำการจำแนก วินิจฉัย ศัตรูพืชและวิเคราะห์ ร่วมกันก่อนตัดสินใจเลือกวิธีการควบคุม ศัตรูพืชแต่ละวิธี

๓. การบริการจัดการศัตรูพืช

๓.๑ การเตือนการระบาด ข้อมูลที่เก็บได้จากแปลงติดตามและแปลงของเกษตรกรข้างเคียง หลังจากผ่าน การวิเคราะห์ตัดสินใจแล้วนำมาใช้เตือนการระบาดศัตรูพืช

๓.๒ การบริการวินิจฉัยศัตรูพืชให้แก่เกษตรกรและชุมชนที่มีปัญหาการระบาดของศัตรูพืช เกษตรกร สามารถ นำตัวอย่างศัตรูพืชมาวินิจฉัยได้ตามวัน เวลา ที่ได้กำหนดตารางของแต่ละสัปดาห์ไว้

๓.๓ การตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้าง วินิจฉัยศัตรูพืช ศูนย์บริหารศัตรูพืชให้บริการ ตรวจวิเคราะห์ สารพิษตกค้าง ให้แก่เกษตรกรที่มาขอรับบริการ

๔. ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ผ่านทาง วิทยุท้องถิ่น หนังสือพิมพ์ถิ่น ดิถีประกาศ ระดับตำบล ผ่านทาง หอกระจายข่าว กรรมการหมู่บ้าน อบต. แจ้งทางโทรศัพท์ ชาวเดือนกัญ

๕. การเชื่อมโยงเครือข่าย สร้างเครือข่ายการจัดการศัตรูพืชในชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและการพัฒนาเกษตรกร ชุมชน ด้านการจัดการศัตรูพืชและด้านการเกษตร จัดแหล่งเรียนรู้ให้เกษตรกรหรือศูนย์ฯอื่น ๆ มาศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกิดการเรียนรู้

๖. การบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการศัตรูพืช นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล ทำหน้าที่ประสานงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อถ่ายทอดความรู้ตามที่เกษตรกรต้องการ และฝึกปฏิบัติให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ

งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๒. ค่าวัสดุอุปกรณ์ฝึกอบรมการทำสารชีวภัณฑ์ เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ชุมชนให้มีความรู้สามารถจัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน

๒. เกษตรกรสามารถผลิตเชื้อจุลินทรีย์ใช้ควบคุมศัตรูพืชได้ด้วยตนเอง

๓. เกษตรกรและชุมชนมีความรู้ด้านการเกษตรมีการสร้างเครือข่ายการจัดการศัตรูพืชในชุมชน

โครงการที่ ๙ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

กิจกรรมปลูกผักกินเอง

ตำบลชัยน้อย อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักการและเหตุผล

ปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกินของเกษตรกร เป็นปัญหาสำคัญยิ่งในปัจจุบัน และการประกอบอาชีพทางการเกษตรโดยเฉพาะในเขตที่ใช้น้ำฝนทำนาเป็นหลัก เกษตรกรจะมีความเสี่ยงสูง เป็นเหตุให้ผลผลิตข้าวอยู่ในระดับต่ำ ไม่เพียงพอต่อการบริโภค ด้วยพระอัจฉริยะในการแก้ปัญหา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ จึงได้พระราชทาน "ทฤษฎีใหม่" ให้ดำเนินการในพื้นที่ทำกินที่มีขนาดเล็ก ประมาณ ๑๕ ไร่ ด้วยวิธีการจัดการทรัพยากรระดับไร่นาอย่างเหมาะสม ด้วยการจัดสรรการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยให้มีการจัดสร้างแหล่งน้ำในที่ดินสำหรับการทำการเกษตรแบบผสมผสานอย่างได้ผล เพื่อให้เกษตรกรสามารถเลี้ยงตัวเองได้ ให้มีรายได้ไว้ใช้จ่ายและมีอาหารไว้บริโภคตลอดปี พระราชดำริ "ทฤษฎีใหม่" เป็นแนวทางหรือหลักการในการจัดการทรัพยากรระดับไร่นาคือที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสถียรภาพของการผลิต เสถียรภาพด้านอาหารประจำวัน ความมั่นคงของรายได้ ความมั่นคงของชีวิต และความมั่นคงของชุมชนชนบท เป็นเศรษฐกิจพึ่งตนเองมากขึ้น มีการจัดสรรพื้นที่ทำกินและที่อยู่อาศัย ให้แบ่งพื้นที่ ออกเป็น ๔ ส่วน ตามอัตราส่วน ๓๐:๓๐:๓๐:๑๐ ซึ่งหมายถึง พื้นที่ส่วนที่หนึ่งประมาณ ๓๐% ให้ขุดสระเก็บกักน้ำ เพื่อใช้เก็บกักน้ำฝนในฤดูฝนและ ใช้เสริมการปลูกพืชในฤดูแล้ง ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์น้ำและพืชน้ำต่าง พื้นที่ส่วนที่สองประมาณ ๓๐% ให้ปลูกข้าวในฤดูฝน เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวันในครัวเรือนให้เพียงพอตลอดปี เพื่อตัดค่าใช้จ่ายและสามารถพึ่งตนเองได้ พื้นที่ส่วนที่สามประมาณ ๓๐% ให้ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก พืชไร่ พืชสมุนไพร ฯลฯ เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวัน หากเหลือบริโภคก็นำไปจำหน่ายและพื้นที่ส่วนที่สี่ประมาณ ๑๐% ใช้เป็นที่อยู่อาศัยเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนอื่น ๆ

สำนักงานเกษตรอำเภอลำลูกเกดจึงส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรที่มีความสนใจจาก ๑๔ ตำบล ในอำเภอลำลูกเกด ได้น้อมนำหลักทฤษฎีใหม่ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอย่างเหมาะสม ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ของเกษตรกรตามภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ โดยมุ่งหวังจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ อันเกิดจากการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยการสร้างอาชีพอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรนำแนวทางทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร ในพื้นที่ของตนเองตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นที่ของเกษตรกร
๒. เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น สามารถลดรายจ่ายในครัวเรือน และมีรายได้เสริม

เป้าหมาย

เกษตรกรที่มีความสนใจ ในพื้นที่ ๑๔ ตำบล จำนวน ๒๘๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์

ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

วิธีการดำเนินงาน

๑. เตรียมการ

๑.๑ ตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน

๑.๒ กำหนดแนวทาง/แผน/คู่มือ

๑.๓ ประชาสัมพันธ์

๑.๔ คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรเป้าหมาย

๒. การดำเนินงาน

๒.๑ อบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการแก่เกษตรกรเป้าหมาย

๒.๒ สนับสนุนปัจจัยการผลิตการแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่

๓. ติดตาม รายงานและประเมินผล

งบประมาณ

๑. อบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการ

๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรทฤษฎีใหม่ได้นำไปปฏิบัติอย่างแพร่หลาย

๒. เกษตรกรได้รับความรู้ สามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดและรูปแบบในการประกอบอาชีพให้มีศักยภาพในการพึ่งพาตนเอง ลดค่าใช้จ่าย เพิ่มรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับตนเองและครอบครัว

โครงการที่ ๑๐ โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

กิจกรรม ทำให้เกิดฟางจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

ตำบลภูน้ำหยด อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีพื้นที่เขตเกษตรกรรม ๑๕๓,๑๘๔,๕๒๗ ไร่ หรือร้อยละ ๔๗.๗๗ ของพื้นที่ประเทศไทยเพื่อรองรับเกษตรกรจำนวน ๕.๘ ล้านครัวเรือน มีการผลิตพืชผลทางการเกษตรกว่า ๒๐๐ ชนิด เกิดวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรหลายประเภท เช่น ฟางข้าว ใบไม้ เปลือกผลไม้ เปลือกถั่ว แกลบ และขี้ข้าวโพด วัสดุเหล่านี้มีปริมาณมากและเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในแต่ละปีมีปริมาณวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรประมาณ ๘๐ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๕). ข้อมูลสถิติการเกษตร) เกษตรกรและชุมชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร จึงนิยมนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปทิ้ง แทนที่จะนำมาแปรรูปให้เกิดประโยชน์ วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีปริมาณมาก สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเชิงเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนสามารถนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า จะช่วยเพิ่มรายได้ ลดต้นทุนการผลิต และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร จะช่วยให้เกษตรกรและชุมชนได้รับประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้เหล่านี้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนำเศษวัสดุการเกษตรมาใช้ประโยชน์ สามารถลดต้นทุนและสร้างมูลค่าเพิ่มขึ้นได้
๒. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุการเกษตรในท้องถิ่นและเกิดนวัตกรรมชุมชน

เป้าหมาย

เกษตรกรที่มีความสนใจ ในพื้นที่ ๑๔ ตำบล จำนวน ๒๘๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ระยะเวลา ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

วิธีการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน

๑) วิเคราะห์ชุมชน ถ่ายทอดองค์ความรู้ การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (วิเคราะห์เศษวัสดุในพื้นที่ ถ่ายทอดองค์ความรู้)

- ๑.๑ วิเคราะห์ปริมาณวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในจังหวัด
- ๑.๒ วิเคราะห์ข้อมูล: สถานการณ์ปัจจุบัน ศักยภาพ จุดเด่น ปัญหา ความรู้ที่ต้องการ
- ๑.๓ สร้างการรับรู้ในการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรทำให้เกิดประโยชน์
- ๑.๔ ชุมชนร่วมกันกำหนดเป้าหมายของตนเอง
- ๑.๕ จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของชุมชน

๒) ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาธุรกิจ พัฒนาศักยภาพด้านการตลาด

- ๒.๑ การถ่ายทอดองค์ความรู้
- ๒.๒ การถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาธุรกิจ พัฒนาศักยภาพด้านการตลาด การจัดทำ BMC

- ๒.๓ ผีกรอบรมเกษตรกร
- ๓) ติดตาม นิเทศ สรุปรุ ประเมินผล และจัดทำรายงำน
- ๓.๑ สรุปรุผลวิเคราะห์ชุมชน
- ๓.๒ การรายนงำนการดำเนินงำน

แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๘			ปี ๒๕๖๙								
	ต.ค. ๖๘	พ.ย. ๖๘	ธ.ค. ๖๘	ม.ค. ๖๙	ก.พ. ๖๙	มี.ค. ๖๙	เม.ย. ๖๙	พ.ค. ๖๙	มิ.ย. ๖๙	ก.ค. ๖๙	ส.ค. ๖๙	ก.ย. ๖๙
๑.วิเคราะห์ชุมชน ถ่ายทอดองค์ความรู้การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (วิเคราะห์เศษวัสดุในพื้นที่ ถ่ายทอดองค์ความรู้)							←			→		
๒.ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาธุรกิจพัฒนาศักยภาพด้านการตลาด									←		→	
๓.ติดตาม นิเทศ สรุปรุ ประเมินผล และจัดทำรายงำน					←							→

ตัวชี้วัดโครงการ (ระบุตัวชี้วัดให้ชัดเจน)

- เชิงปริมาณ เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ ไม่น้อยกว่า ๒๘๐ ราย
- เชิงคุณภาพ
 ๑. ได้รูปแบบการจัดการเศษวัสดุการเกษตรของชุมชน จำนวน ๑๔ ตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี
 ๒. สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ (แผนย่อยเกษตรชีวภาพ)

ผลผลิต ผลลัพธ์

ผลผลิต (Output) เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ ไม่น้อยกว่า ๒๘๐ ราย

ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับเศษวัสดุการเกษตรในพื้นที่ของตนเองได้
๒. เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุการเกษตรในท้องถิ่นและเกิดนวัตกรรมชุมชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนำเศษวัสดุการเกษตรมาใช้ประโยชน์ สามารถลดต้นทุน และสร้างมูลค่าเพิ่มขึ้นได้
๒. ชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการก่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชน

โครงการที่ ๑๑ ส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร
กิจกรรมส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร
ตำบลท่าโรง อำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง กรุงเทพฯและปริมณฑลได้ประสบปัญหาหมอกควันปกคลุมและเกิดมลพิษทางอากาศเป็นประจำทุกปี โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเผาในที่โล่ง ทั้งในพื้นที่ป่าและพื้นที่การเกษตร ซึ่งการเผาดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก รวมทั้งยังส่งผลเสียต่อการทำอาชีพการเกษตรโดยตรง กล่าวคือ ทำให้ดินเสื่อมโทรม ขาดความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับผิดชอบดำเนินการควบคุมการเผาในพื้นที่การเกษตร และมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร ที่มีเป้าหมายในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกษตรกรตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และนำเสนอทางเลือกในการใช้เทคโนโลยีการเกษตรทดแทนการเผา สร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผา รวมทั้งสร้างต้นแบบในการทำการเกษตรปลอดการเผาเพื่อสนับสนุนการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตรในระยะต่อไป

วัตถุประสงค์

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเกษตรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร

เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

อบรมเกษตรกร ๑๔ ตำบล จำนวน ๒๘๐ ราย

สร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผาเพื่อสร้างกลไกในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่

การสร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผาเพื่อสร้างกลไกในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

การส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร

(๑) วิเคราะห์ปัญหา โดยใช้ข้อมูลจำนวน จุดสะสมความร้อน จากสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) จากหน่วยงานภายในจังหวัด เช่น สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เป็นต้น นำไปวิเคราะห์ปัญหาเชิงพื้นที่ พื้นที่การเผา (ไร่) สถานการณ์การผลิตในพื้นที่ และความพร้อมของชุมชน เพื่อคัดเลือกพื้นที่และบุคคลเป้าหมายโครงการ

(๒) ถ่ายทอดความรู้และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้สามารถเป็นวิทยากรด้านการทำการเกษตรปลอดการเผา ส่งเสริมให้มีจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรทดแทนการเผาทำลาย ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตจากเดิม มุ่งสู่การทำการเกษตรปลอดการเผาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการปลูกไม้ผลไม่ยืนต้นเพื่อลดพื้นที่การปลูกพืชที่เสี่ยงจะเกิดการเผา

(๓) สาธิตการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อทดแทนการเผา โดยจัดกิจกรรมนำร่องสาธิตเทคโนโลยีการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรทดแทนการเผา หรือส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเพื่อแก้ปัญหการเผาอย่างยั่งยืน หรือจัดทำแปลงสาธิตการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อทดแทนการเผา ให้พิจารณาใช้วิทยาศาสตร์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการจัดการเศษวัสดุทางการเกษตรทดแทนการเผาที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ โดยจัดในพื้นที่ของเกษตรกร เช่น

(๓.๑) กิจกรรมไถกลบตอซังฟางข้าว หรือเศษซากพืช

(๓.๒) กิจกรรมอัดก้อนตอซังฟางข้าว ใบอ้อย หรือเศษซากพืช

- (๓.๓) กิจกรรมทำปุ๋ยจากเศษวัสดุทางการเกษตร
- (๓.๔) กิจกรรมส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเพื่อแก้ปัญหาคาอย่างยั่งยืน
- (๓.๕) กิจกรรมสาธิตเทคโนโลยีการจัดการเศษวัสดุการเกษตรทดแทนการเผา
- (๓.๖) กิจกรรมรวบรวมเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรส่งโรงไฟฟ้าชีวมวล
- (๓.๗) กิจกรรมการเพาะเห็ด
- (๓.๘) กิจกรรมผลิตเฟอร์นิเจอร์ กระจ่างต้นไม้
- (๓.๙) กิจกรรมการเลี้ยงแมลงที่มีประโยชน์ต่อการผลิตและระบบนิเวศ และแมลงเศรษฐกิจ
- (๓.๑๐) หรือ กิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อ

ทดแทนการเผา เป็นต้น

เพื่อเป็นกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ สร้างจิตสำนึก หรือใช้เป็นจุดเรียนรู้และศึกษาดูงานในด้านการทำการเกษตร ปลอดภัยการเผา งบประมาณเป็นค่าค่าวัสดุสาธิต, นิทรรศการ, สื่อประชาสัมพันธ์ ฯลฯ

(๔) จัดงานรณรงค์หยุดเผาในพื้นที่การเกษตร

(๕) ส่งเสริมการรวมกลุ่ม & สร้างเครือข่ายเกษตรปลอดภัยการเผา

(๖) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เครือข่ายต้นแบบชุมชนเกษตรปลอดภัยการเผา หรือสื่อการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร หรือเอกสารวิชาการ

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๘ - กันยายน ๒๕๖๙

แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๘			ปี ๒๕๖๙								
	ต.ค. ๖๘	พ.ย. ๖๘	ธ.ค. ๖๘	ม.ค. ๖๙	ก.พ. ๖๙	มี.ค. ๖๙	เม.ย. ๖๙	พ.ค. ๖๙	มิ.ย. ๖๙	ก.ค. ๖๙	ส.ค. ๖๙	ก.ย. ๖๙
๑. การส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร												
๑.๑ ถ่ายทอดความรู้และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรฯ พื้นที่นำร่องกลุ่มเดิม		←				→						
๑.๒ ถ่ายทอดความรู้และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรฯ พื้นที่นำร่องกลุ่มใหม่		←				→						
๑.๓ สาธิตทดแทนการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร		←				→						
๑.๔ จัดงานรณรงค์ลดการเผาในท้องถิ่น		←				→						
๑.๕ ส่งเสริมการรวมกลุ่ม & สร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผา							←					→
๑.๖ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เครือข่ายต้นแบบชุมชนเกษตรปลอดการเผา หรือสื่อการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร หรือเอกสารวิชาการ							←					→
๒. ประชุม												
๒.๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการสรุปผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร		←	→									
๒.๒ พัฒนาศักยภาพ ถ่ายทอดความรู้ งานวิจัย การส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร							←					→
๓. ติดตาม												
๓.๑ ติดตาม สนับสนุน สสำรวจ นิเทศ แนะนำ ประเมินผลการดำเนินงาน และสรุปรายงาน	←											→

๘. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๘.๑ ผลผลิต (output)

- (๑) เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ ไม่น้อยกว่า ๒๘๐ ราย
- (๒) มีเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผาในพื้นที่ ๑ เครือข่าย

๘.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับปฏิบัติ ส่งผลให้พื้นที่เผาลดลงจากปี ๒๕๖๖ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ (๑) จำนวนเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๒๘๐ ราย

- เชิงคุณภาพ**
- (๑) ร้อยละของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการลดต้นทุนจากการใช้เศษวัสดุทางการเกษตร ร้อยละ ๖๐
 - (๒) พื้นที่เผาไหม้ ลดลง และจุดความร้อน (hotspot) ลดลง ส่งผลให้สุขอนามัยของประชาชนดีขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่ายปลอดการเผา มีกิจกรรมการลดต้นทุนจากการใช้เศษวัสดุทางการเกษตรมาผลิตปุ๋ยหมักทดแทนการเผา และการใช้อินทรีย์วัตถุปรับปรุงบำรุงดินทำให้โครงสร้างดินดีขึ้น และมีรายได้เพิ่มจากการเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

พื้นที่เผาไหม้ และจุดความร้อน (hotspot) ในพื้นที่เกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการลดลง ส่งผลให้สุขอนามัยของประชาชนดีขึ้น

โครงการที่ ๑๒ ผลิตภัณฑ์ค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐานอินทรีย์ (พืชผัก)

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

ตำบลสระประดู่ สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักการและเหตุผล

พืชผักเป็นพืชที่เกษตรกรตำบลสระประดู่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ นิยมปลูกเป็นจำนวนมาก เนื่องจากใช้พื้นที่เพาะปลูกน้อย ให้ผลตอบแทนต่อไร่ค่อนข้างสูง และสามารถปลูกได้ตามฤดูกาล อย่างไรก็ตาม เกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในปริมาณมากและเกินความจำเป็น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง เกิดสารเคมีตกค้างในผลผลิต เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค รวมทั้งก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสมดุลของระบบนิเวศเกษตร ขณะเดียวกัน กระแสความต้องการบริโภคอาหารปลอดภัยและสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่มีกระบวนการผลิตเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลสระประดู่ จึงจัดทำโครงการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐานอินทรีย์ (พืชผัก) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต ลดการใช้สารเคมี เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และสร้างความมั่นคงทางรายได้ที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและให้ได้ผลผลิตพืชผักที่ปลอดภัยและได้มาตรฐานอินทรีย์
- เพื่อลดต้นทุนการผลิตจากการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดศัตรูพืช
- เพื่อพัฒนาศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านการผลิต

พืชผักอินทรีย์ของชุมชน

เป้าหมาย

- เกษตรกร จำนวน ๑๐ ราย
- จัดทำแปลงผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ จำนวน ๕ ไร่
- อบรมถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๑ ครั้ง
- ทัศนศึกษาดูงาน จำนวน ๑ ครั้ง เกษตรกร จำนวน ๑๐ ราย

ระยะเวลาดำเนินการ

- ปี ๒๕๖๗ เกษตรกร ๑๐ ราย
- ปี ๒๕๖๘ เกษตรกร ๑๐ ราย
- ปี ๒๕๖๙ เกษตรกร ๑๐ ราย
- ปี ๒๕๗๐ เกษตรกร ๑๐ ราย

สถานที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๒,๕ ตำบลสระประดู่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

กิจกรรม

- ประชุมชี้แจงเกษตรกร
- คัดเลือกเกษตรกรและแปลงส่งเสริม
- จัดตั้งกลุ่มพัฒนาการผลิต
- คัดเลือกวิทยากรเกษตรกรและชุดถ่ายทอดเทคโนโลยี GAP
- สนับสนุนงบประมาณและปัจจัยการผลิต
- ถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

- ศึกษาดูงานบริหารกลุ่มบริหารกองทุน
- ติดตามและประเมินผล

วิธีดำเนินการ

- ประชุมคณะกรรมการศูนย์โครงการในที่ประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันบ้าน
- คณะกรรมการศูนย์สำรวจคัดเลือกเกษตรกร / แปลงส่งเสริม
- คณะกรรมการศูนย์จัดทำทะเบียนรายชื่อสมาชิกและจัดตั้งกลุ่มพัฒนาการผลิต
- สมาชิกคัดเลือกวิทยากรเกษตรกร
- สนับสนุนปัจจัยการผลิตดำเนินงานตามโครงการ
- คณะกรรมการศูนย์หน่วยราชการและเกษตรกรร่วมกันประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

งบประมาณ จำนวน ๒๔,๕๐๐ บาท

- ค่าเอกสาร จำนวน ๑๐ เล่มๆละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
- ค่าอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน ๑๐ คนๆละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
- ค่าสารชีวภัณฑ์ จำนวน ๑๐ ลิตรๆละ ๗๐๐ บาท เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท
- ค่ากากน้ำตาล จำนวน ๔๐๐ กก.ๆละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท
- ค่าถังพลาสติกขนาดบรรจุ ๑๕๐ ลิตร จำนวน ๑๐ ใบๆละ ๓๕๐ บาทเป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท
- ค่าป้ายแปลง จำนวน ๑ ป้ายๆละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท
- ค่าใช้จ่ายในการศึกษาดูงาน จำนวน ๑ ครั้ง/๒วัน/๑๐ คน(เหมาจ่าย)คนละ ๘๐๐ บาท เป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒๔,๕๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถเพิ่มผลผลิตได้ ๓๐ %
- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ทักษะสามารถตัดสินใจในการผลิตผักปลอดภัยด้วยตัวเองได้
- เกษตรกรในชุมชน มีความเข้มแข็งมีการรวมกลุ่มบริหารงานกองทุนได้

โครงการที่ ๑๓ โครงการส่งเสริมการปลูกถั่วเขียวหลังนาในช่วงฤดูแล้ง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๑. หลักการและเหตุผล

พื้นที่ตำบลสามแยกและตำบลบึงกระจับ มักประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้งอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การทำนาปรังในวงกว้างมีความเสี่ยงสูง ทั้งด้านต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ความเสียหายจากภาวะน้ำไม่เพียงพอ และความผันผวนของราคาผลผลิตทางการเกษตร การพืชนาปรังจึงอาจนำไปสู่ภาวะขาดทุนและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางรายได้ของเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อเป็นการปรับระบบการผลิตทางการเกษตรให้สอดคล้องกับข้อจำกัดด้านทรัพยากรน้ำและสภาพภูมิอากาศ การส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกถั่วเขียว หลังฤดูทำนาจึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมและมีศักยภาพในการลดความเสี่ยงทางการเกษตร ถั่วเขียวเป็นพืชใช้น้ำน้อย มีอายุเก็บเกี่ยวสั้นประมาณ ๖๐-๗๕ วัน สามารถปลูกได้ดีในสภาพดินหลังนา และยังเป็นพืชตระกูลถั่วที่ช่วยปรับปรุงบำรุงดินด้วยการตรึงไนโตรเจนจากอากาศ

นอกจากนี้ ถั่วเขียวยังเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีตลาดรองรับ สามารถจำหน่ายได้ทั้งในรูปแบบเมล็ดแห้งเพื่อการบริโภคและการแปรรูป รวมถึงการผลิตเมล็ดพันธุ์ การดำเนินแผนงานดังกล่าวจึงเป็นการสร้างรายได้เสริมให้เกษตรกรในช่วงฤดูแล้ง ควบคู่ไปกับการฟื้นฟูทรัพยากรดิน และเสริมสร้างความยั่งยืนของระบบการผลิตทางการเกษตรในชุมชน

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการทำนาปรังมาเป็นการปลูกพืชใช้น้ำน้อยในช่วงฤดูแล้ง
๒. เพื่อเพิ่มรายได้และลดความเสี่ยงด้านต้นทุนการผลิตของเกษตรกรในพื้นที่
๓. เพื่อฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดินหลังฤดูทำนา
๔. เพื่อสร้างความมั่นคงและความยั่งยืนของระบบการผลิตทางการเกษตรระดับชุมชน

๓. เป้าหมายของโครงการ

เป้าหมายเชิงปริมาณ

- เกษตรกรเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ **ไม่ต่ำกว่า ๓๐ ราย**
- พื้นที่ปลูกถั่วหลังนา **ไม่ต่ำกว่า ๖๐ ไร่**
- แจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว **ไม่น้อยกว่า ๑๕๐ กิโลกรัม**

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- เกษตรกรมีรายได้จากถั่วเขียวไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท/ไร่
- พื้นที่ได้รับการปรับปรุงดินและสามารถปลูกพืชถัดไปได้ดีขึ้น

๔. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ปลูกข้าว ในตำบลสามแยกและตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๘ – ธันวาคม ๒๕๖๘

๖. วิธีดำเนินการ

๖.๑ คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย

- ลงพื้นที่สำรวจและคัดเลือกเกษตรกรที่ปลูกข้าวนาปรังและไม่เคยปรับเปลี่ยนพืช
- เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและยืนยันข้อมูลการเพาะปลูก

๖.๒ จัดอบรมเกษตรกร

- ถ่ายทอดความรู้ด้านการปลูกพืชหลังนาในฤดูแล้ง

- ถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกถั่วเขียว: วิธีการปลูก, ระยะห่าง, การให้น้ำและการเก็บเกี่ยว
- ๖.๓. แจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว
 - แจกเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท ๗๒ หรือพันธุ์ที่เหมาะสม จำนวน ๒.๕ กก./ไร่ รายละเอียดไม่เกิน ๑๐ ไร่
 - พร้อมแนบคู่มือการปลูกและติดตามให้คำแนะนำรายแปลง
- ๖.๔ ติดตามให้คำแนะนำในแปลง
 - เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม ๒ ครั้ง (ระยะงอก - ออกฝัก)
 - ให้คำแนะนำการควบคุมวัชพืชและศัตรูพืช เช่น เพลี้ยอ่อน หนอนเจาะฝัก
- ๖.๕ เก็บเกี่ยวผลผลิต
 - ประเมินผลผลิต/ไร่ และให้คำแนะนำการเก็บเกี่ยว การขายผลผลิต
 - รวบรวมข้อมูลราคาตลาดจากผู้ค้าถั่วในพื้นที่
- ๖.๖ สรุปผลและประเมินโครงการ
 - เกษตรกรตอบแบบประเมินความพึงพอใจและรายได้
 - เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลเสนอหน่วยงานระดับอำเภอ/จังหวัด

๗. งบประมาณ (ประมาณ ๔๕,๐๐๐ บาท ต่อกลุ่มเกษตรกร ๓๐ ราย)

รายการ	จำนวน	ราคา/หน่วย	รวม (บาท)
เมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว	๑๕๐ กก.	๖๐ บาท	๙,๐๐๐
ค่าวัสดุปรับปรุงดิน (ปูนโดโลไมท์/น้ำหมักชีวภาพ)	๓๐ ชุด	๒๐๐ บาท	๖,๐๐๐
ค่าอบรม / ค่าเอกสาร / ค่าอาหารว่าง	๓๐ คน	๒๐๐ บาท	๖,๐๐๐
ค่าติดตามและนิเทศในแปลง	๒ รอบ	๒,๐๐๐ บาท	๔,๐๐๐
ค่าจ้างแรงงาน/พาหนะเจ้าหน้าที่	เหมาจ่าย	-	๕,๐๐๐
สำรองจ่ายหรือค่าอุปกรณ์ประกอบ (กระสอบ, ถัง)	เหมาจ่าย	-	๕,๐๐๐
รวมงบประมาณ			๔๕,๐๐๐ บาท

๘. แหล่งงบประมาณ

- งบสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร
- งบสนับสนุนจากสำนักงานเกษตรจังหวัด
- สนับสนุนร่วมจาก อบต. / เทศบาล / เงินสมทบกลุ่มเกษตรกร

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง หรือไม่ต่ำกว่า ๖๐ ไร่
๒. เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย ๑,๕๐๐ - ๒,๕๐๐ บาทต่อไร่ จากถั่วเขียว
๓. พื้นที่ดินมีคุณภาพดีขึ้นในฤดูถัดไป โดยไม่ต้องใช้ปุ๋ยเคมีมาก
๔. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้และประสบการณ์ในการจัดการดินและปลูกพืชหลังภัยพิบัติ

๑๐. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
จำนวนเกษตรกรเข้าร่วม	≥ ๓๐ รายหรือตามจำนวนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ
พื้นที่ปลูกถั่วเขียว	≥ ๖๐ ไร่
รายได้เฉลี่ยต่อไร่	≥ ๒,๐๐๐ บาท
ความพึงพอใจของเกษตรกร	≥ ๘๐%
การปลูกถั่วเขียวสำเร็จตามแผน	≥ ๙๐% ของพื้นที่เป้าหมาย

๑๑. การติดตามและประเมินผล

- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรตำบล/อำเภอลงพื้นที่นิเทศ ๒ ครั้ง
- ประเมินผลผลิตโดยการชั่งน้ำหนักจริงจากแปลง
- สอบถามเกษตรกรด้วยแบบประเมินความพึงพอใจ
- จัดทำรายงานผล พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อขยายผลในฤดูถัดไป

โครงการที่ ๑๔ จัดตั้งจุดตรวจวัดปริมาณน้ำฝนประจำหมู่บ้าน เพื่อการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติด้านการเกษตร ฤดูฝน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ (ปีงบประมาณ ๒๕๖๙)

๑. หลักการและเหตุผล

จากการคาดการณ์ของกรมอุตุนิยมวิทยาในฤดูฝน ปี ๒๕๖๙ พบว่ามีแนวโน้มปริมาณฝนจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ ๕-๑๐ และอาจมีพายุหมุนเขตร้อน ๑-๒ ลูกเคลื่อนผ่านประเทศไทย ซึ่งส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันชุมชนยังขาดข้อมูลปริมาณฝนแบบจุด (real-time) ทำให้การแจ้งเตือนภัยเป็นไปอย่างล่าช้า ส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถปรับแผนระบายน้ำหรือเคลื่อนย้ายเครื่องจักรออกจากพื้นที่เสี่ยงได้ทันเวลา ผู้นำชุมชนจึงเสนอแนวทางการติดตั้งอุปกรณ์วัดปริมาณน้ำฝนไว้ประจำหมู่บ้านทุกแห่ง พร้อมทั้งจัดระบบการรายงานข้อมูลผ่านช่องทางไลน์กลุ่มหรือวิทยุสื่อสารเพื่อใช้ในการแจ้งเตือนล่วงหน้า หากดำเนินการติดตั้งกระบอกวัดน้ำฝนครบทุกหมู่บ้าน จะสามารถสร้างฐานข้อมูลฝนละเอียดระดับหมู่บ้าน ซึ่งจะช่วยให้การวางแผนเพาะปลูกและการร้องขอรับความช่วยเหลือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในทางกลับกัน หากไม่ดำเนินการ โครงการนี้จะต้องพึ่งพาข้อมูลจากสถานีอุตุนิยมวิทยาระดับอำเภอซึ่งอยู่ห่างไกล ทำให้ข้อมูลไม่ทันต่อเหตุการณ์ อันจะนำไปสู่ความเสียหายต่อพืชผลและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรเพิ่มขึ้น โครงการนี้ยังสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติทางการเกษตร และสนับสนุนยุทธศาสตร์จังหวัดเพชรบูรณ์ ข้อ ๓ ว่าด้วย “การพัฒนาภาคเกษตรอย่างยั่งยืน”

๒. วัตถุประสงค์

๑. สร้างระบบเฝ้าระวังปริมาณน้ำฝนระดับหมู่บ้านครอบคลุม ทุก ๑๙๒ หมู่บ้าน ในอำเภอวิเชียรบุรี ภายใน ปี ๒๕๖๙
๒. เพิ่มศักยภาพผู้นำชุมชนในการรวบรวม-รายงานข้อมูลฝน และออกประกาศเตือนภัยภายใน ๓๐ นาที หลังปริมาณฝนเกินค่ามาตรฐาน
๓. ลดความเสียหายด้านการเกษตรจากอุทกภัยในฤดูฝน ๒๕๖๙ ลงอย่างน้อย ๒๐ % เมื่อเทียบค่าเฉลี่ย ๓ ปีที่ผ่านมา

๓. เป้าหมาย

ประเภทผลงาน	ปริมาณ/คุณภาพ	ระยะเวลาเสร็จ
กระบอกวัดน้ำฝน ขนาด ๑๐๐ มม. พร้อมขาตั้ง	๑๙๒ ชุด (๑ ชุด/หมู่บ้าน) คุณภาพตาม มกอช. ๑๗๐๑-๒๕๕๙	จัดซื้อ-ติดตั้ง ต.ค. ๒๕๖๙-ก.ย. ๒๕๗๐
การอบรมผู้นำชุมชน	ผู้นำ ๑๙๒ คน ผ่านการอบรม & ผ่านการทดสอบ ≥ ๘๐ คะแนน	ต.ค. ๒๕๖๙-ก.ย. ๒๕๗๐
ระบบรายงาน Line OA “ฝนวิเชียรบุรี”	๑ ระบบ ใช้งานได้จริง ≥ ๙๐ % uptime	ต.ค. ๒๕๖๙-ก.ย. ๒๕๗๐

๔. วิธีดำเนินงาน

๑. เตรียมการ

- แต่งตั้งคณะทำงานโครงการ
- สำรวจ/ยืนยันจำนวนหมู่บ้านและจุดติดตั้ง

๒. จัดซื้ออุปกรณ์

- จัดทำ TOR, ประกาศจัดซื้อ ครอบกวดน้ำฝนชนิดเก็จอ่านค่า ๐-๑๐๐ มม. วัสดุ PVC ใส + ขาตั้งเหล็กชุบสังกะสีสูง ๑.๒ ม.

๓. ติดตั้งและทดสอบ

- ส่งมอบอุปกรณ์แก่ อบต./กำนัน
- ติดตั้งครอบกวดที่บ้านผู้นำชุมชน (จุดปลอดภัย ไม่บังต้นไม้/สิ่งปลูกสร้าง)
- ทดสอบการอ่านค่าเทียบกับสถานีอุตุฯ อำเภอ (± 3 มม.)

๔. อบรม & สื่อสารชุมชน

- จัดอบรม ๑ วัน/รุ่น จำนวน ๓ รุ่น (๕๐-๕๕ คน/รุ่น)
- จัดทำคู่มือ A๕ “การอ่านค่าฝน & ขั้นตอนประกาศเตือน” แจกทุกหมู่บ้าน

๕. จัดตั้งระบบรายงาน

- เปิด Line Official Account “ฝนวิเชียรบุรี”
- สร้างฟอร์ม Google Form รับค่าฝน (เข้า-เย็น) ดึงข้อมูลเข้า Google Sheet + Dashboard

๖. ติดตามผลและบำรุงรักษา (ก.ย.-ต.ค. ๒๕๖๙ และต่อเนื่องทุกปี)

- เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอตรวจเยี่ยมและสอบเทียบอุปกรณ์ทุก ๓ เดือน
- บันทึกค่าฝน ≥ 10 มม. ต่อ ชั่วโมงจะขึ้นสถานะ “เฝ้าระวัง” สีเหลืองใน Dashboard อัตโนมัติ

๕. ระยะเวลาโครงการ

กิจกรรม	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
แต่งตั้งคณะทำงาน	●						
สำรวจจุดติดตั้ง	●	●					
จัดซื้อ/จัดจ้าง		●	●				

ติดตั้ง & ทดสอบ

อบรม & ประชาสัมพันธ์

ติดตาม/ประเมินผลรอบ

แรก

๖. สถานที่โครงการ

- จุดติดตั้ง : บ้านผู้นำหมู่บ้านทุกหมู่บ้านของอำเภอวิเชียรบุรี (รวม ๑๙๒ จุด)
- สถานที่อบรม : ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี และศูนย์เรียนรู้การเกษตร (สำรอง)

๗. งบประมาณ (หน่วย: บาท)

รายการ	จำนวนหน่วย	ราคา/หน่วย	รวม
กระบอกวัดน้ำฝน + ขาดัง	๑๙๒ ชุด	๔,๕๐๐	๘๖๔,๐๐๐
ป้ายสติ๊กเกอร์มาตรฐานการอ่านค่า	๑๙๒ ชุด	๕๐	๙,๖๐๐
จัดอบรม (อาหาร+อาหารว่าง)	๑๙๒ คน	๑๒๕	๒๔,๐๐๐
ค่าวิทยากรอบรม	๖ ชั่วโมง	๖๐๐	๓,๖๐๐
รวม			๙๐๑,๒๐๐

๘. การติดตามและประเมินผล

- ติดตาม :
 - ตรวจสอบการบันทึกค่าฝนผ่าน Dashboard รายวัน (อัตราการรายงาน ≥ ๙๐ %)
 - ตรวจเยี่ยมจุดติดตั้งทุก ๓ เดือน ตรวจสอบความเที่ยง ± ๓ มม.
- ประเมินผล :
 ๑. ด้านประสิทธิผล: เปรียบเทียบความเสียหายพืชผลปี ๒๕๖๙ กับค่าเฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลัง (เป้าหมายลด ≥ ๒๐ %)
 ๒. ด้านประสิทธิภาพ: ค่าใช้จ่ายต่อหมู่บ้านไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท
 ๓. ด้านความพึงพอใจ: สํารวจ Sample เกษตรกร > ๓๐๐ คน คะแนนพึงพอใจ $\geq ๔.๐/๕$
 - ระยะเวลา : ประเมินผลกลางโครงการ (ส.ค. ๒๕๖๙) และหลังสิ้นสุดฤดูฝน (ต.ค. ๒๕๖๙)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีข้อมูลฝนระดับหมู่บ้านแบบเรียลไทม์และระบบแจ้งเตือนภัยที่ชุมชนเข้าถึงได้ภายใน ๓๐ นาที
๒. เกษตรกรสามารถปรับแผนจัดการน้ำ/ป้องกันทรัพย์สินได้ทันท่วงที ความสูญเสียลดลง ≥ ๒๐ %
๓. ผู้นำชุมชน ๑๙๒ คน มีทักษะด้านอุตุนิยมวิทยาการเกษตรขั้นพื้นฐาน สร้างต้นแบบการบริหารจัดการภัยพิบัติชุมชน
๔. ฐานข้อมูลฝนเชิงพื้นที่ (Micro-climate) สนับสนุนงานวิจัย/นโยบายด้านการเกษตรยั่งยืนของจังหวัด